

๒๒ ๑๒๕๓

ป ๓๓๘๐

๖-๖

การศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล
โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์

19 ก.พ. 2540

ปริญญาโท

ของ

ประภัสสร ปรีเอี่ยม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ

สิงหาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

b 58629

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... พิชร์วัลย์ เกตุแก่นจันทร์ ประธาน
(ดร. พิชร์วัลย์ เกตุแก่นจันทร์)

..... ไร่ นน กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

..... พิชร์วัลย์ เกตุแก่นจันทร์ ประธาน
(ดร. พิชร์วัลย์ เกตุแก่นจันทร์)

..... ไร่ นน กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

..... ดร. ผดุง อารยะวิญญู กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศาสตราจารย์ ดร. ผดุง อารยะวิญญู)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... Mr noon คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ ๑๒ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๙

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา ตลอดจนความเอาใจใส่ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะ คำชี้แจง และการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของอาจารย์ ดร.พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ ซึ่งเป็นประธานและกรรมการควบคุม ปริญญาโทฉบับนี้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจิตต์ อภินัยนุรักษ์ อาจารย์ชนิสา เวชวิรุฬห์ ที่ให้ข้อเสนอแนะและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ที่ให้ทุนสนับสนุนในการทำปริญญาโทฉบับนี้

ขอขอบคุณ คุณสมจิตต์ ภูษาธร คุณฉวีจรี โอสถานนท์ คุณนารี มะกรทัต คุณสุรีย์ สุวีระมัย คุณเจลา สุขเกษม ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลราชานุกูล ที่ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อนวิชา เอกการศึกษาพิเศษทุกท่านที่ให้ข้อเสนอแนะ และเป็นกำลังใจในการทำปริญญาโทฉบับนี้เสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญาโทฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน

ประภัสสร ปรีเอี่ยม

สารบัญ

บทที่	หน้า	
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	พัฒนาการของเค้กลุ่มอาการดาวนี่	8
	ลักษณะของความบกพร่องทางสติปัญญา	12
	พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง	23
	แนวทางพัฒนาหลักสูตร สำหรับบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา	26
	ประสิทธิภาพของการสอน โดยวิธีสอนการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย ด้วยการฝึกเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน	33
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	35
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	42
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	43
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ	44
	การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน	46

บทที่	หน้า
แบบแผนการทดลอง	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	55
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	57
อภิปรายผล	57
ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	59
ข้อเสนอแนะในการทําวิจัย	62
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก	67
ประวัติย่อของผู้วิจัย	239

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การแบ่งระดับความรุนแรงของความบกพร่องทางสติปัญญาตาม I.C.D.-10 ..	15
2	การแบ่งระดับความรุนแรงของความบกพร่องทางสติปัญญาตาม AAMD	19
3	การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 .	52
4	การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็น รายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน โดยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถ ในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย ก่อนและหลังการฝึกด้วยแบบฝึก การช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการ วิเคราะห์หงาน	53
5	แสดงการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน จากการทดลองภาคสนาม ...	235
6	แสดงคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย ในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองเป็นรายบุคคล	237
7	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการ แต่งกายของเด็กกลุ่มอาการดาวนีย์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเขาวนปัญญา 35 - 68 ก่อนและหลังการได้รับการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน	238

ภูมิหลัง

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ยังไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่ว่าจะ เป็นครอบครัว โรงเรียน หรือชุมชน ทั้งนี้ เพราะเด็กเหล่านี้มีพัฒนาการต่าง ๆ ล่าช้ากว่าเด็กปกติในวัยเดียวกัน มีความสามารถที่จะผ่านไประดับขั้นตอนเป็นไปอย่างช้า ๆ และมีข้อจำกัดในระดับหนึ่งตาม ศักยภาพของตนเท่านั้น (Neisworth. 1982) จึงทำให้เด็กเหล่านี้มีความสามารถในการรับรู้ และการเรียนรู้พัฒนาการทางด้านร่างกายล่าช้า ไม่เหมาะสมกับอายุจริงมีความสามารถ จำกัดในการสื่อสารกับผู้อื่นรวมถึงการช่วยเหลือตนเองในด้านต่าง ๆ ส่งผลทำให้เด็กไม่มีความ มั่นใจในตนเอง มีปัญหาด้านอารมณ์และบุคลิกภาพ มักแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมใช้ชีวิตอยู่ ในสังคม ดังนั้นการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการ ด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน เพราะไม่ว่าจะพิการในลักษณะใด การที่จะดำรง ชีวิตอย่างอิสระได้นั้น จำเป็นต้องมีทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือตนเอง

สำหรับเด็กปกตินั้นสามารถเรียนรู้การช่วยเหลือตนเองได้จากการสังเกต สืบถาม และทดลองด้วยตัวเองอยากรู้อยากเห็นโดยธรรมชาติ และจากความคุ้นเคยในสิ่งที่ผู้ใหญ่ปฏิบัติ ให้จนสามารถพัฒนาด้านการช่วยเหลือตนเองได้ระหว่างวัย 3 - 7 ปี เนื่องจากวัยนี้เป็นวัย ที่มีพัฒนาการตามขั้นตอนปกติ คือพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ การใช้ภาษาพูด การเข้าใจภาษา การปฏิบัติตัวในสังคมและการช่วยเหลือตนเอง เด็กปกติวัยนี้สามารถควบคุม การเคลื่อนไหวของร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว ควบคุมกล้ามเนื้อและสามารถใช้ประสาทสัมผัส ระหว่างมือและตาเพื่อช่วยเหลือตนเองด้านต่าง ๆ รวมทั้งการแต่งกาย แต่เด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญามีความช้าในพัฒนาการทุกด้านทำให้มีปัญหาในการสังเกต การวิเคราะห์ การสร้าง มโนธรรม และความคิดจึงทำให้มีผลต่อความสามารถทั่วไป (Cognitive Ability) นอกจากนี้เด็กเหล่านี้ยังมีแรงจูงใจต่ำ และมีช่วงของสมาธิสั้นจึงทำให้มีผลเสียต่อเด็กเหล่านี้ มากยิ่งขึ้น (สมชาย รุ่งศิลป์. 2530) ซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่มักพบได้บ่อยจะ เป็นเด็กกลุ่มอาการดาวน์

เด็กกลุ่มอาการดาว์น (Down Syndrome) เป็นโรคทางพันธุกรรมเกิดจากโครโมโซมผิดปกติที่พบบ่อยที่สุดทั้งนี้จากผลการศึกษาระดับชาติของโรคนี้ของฝ่ายวิชาการ โรงพยาบาลราชานุกูล พบอุบัติการณ์ในประเทศไทยมี 0.7 รายต่อเด็กเกิดใหม่ 1,000 ราย มีลักษณะเฉพาะคือ มีศีรษะค่อนข้างเล็กแบน ตาเฉียงขึ้น ตั้งจมูกแบน แขนขาสั้น นิ้วสั้น บางรายจะมีสายตาสั้น ตาเข และโรคหัวใจร่วมด้วย เด็กพวกนี้จะมีใบหน้าคล้ายคลึงกันมากกว่าพี่น้องท้องเดียวกัน ปัญหาที่สำคัญของเด็กกลุ่มอาการดาว์น คือความบกพร่องทางสติปัญญา พัฒนาการล่าช้าในทุกด้าน มีลักษณะกล้ามเนื้ออ่อนแอ เป็นผลทำให้ข้อต่อยึดติดมาก มีความจำกัดในการเคลื่อนไหวข้อต่อต่าง ๆ ของมือ รวมทั้งการทำงานของตาและมือ ไม่ประสานกันซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญ ในการฝึกทักษะด้านการช่วยเหลือตนเอง (กัลยา สุตะบุตร. 2533) ทำให้พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง จำเป็นต้องใช้เทคนิคการฝึกเฉพาะ และใช้เวลาในการฝึกมากกว่าโดยต้องใช้เวลาในการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด

ในช่วงปี พ.ศ. 2531 - 2533 กระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาการเรียนการสอนโดยการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนสำหรับเด็กและเยาวชน ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับหลักสูตร ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนในโรงเรียนปกติเท่านั้น กรมสามัญศึกษา ในฐานะผู้ดูแลโรงเรียนและครูการศึกษาพิเศษก็มีบทบาทสำคัญในการสร้างหลักสูตรและช่วยเหลือการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการ และได้พัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กพิการ เนื่องจากสมองและสติปัญญาต่ำ นักการศึกษาและครูการศึกษาพิเศษยอมรับว่าจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลบกพร่องทางสติปัญญาไม่แตกต่างไปจากคนปกติ นั่นคือ เพื่อเตรียมตัวเด็กให้มีชีวิตที่เป็นอิสระมากที่สุด ในสิ่งแวดล้อมที่คล้ายคลึงกับบุคคลปกติในวัยใกล้เคียงกัน การสอนทักษะเพื่อให้เด็กบกพร่องทางสติปัญญาได้พัฒนาตามจุดมุ่งหมาย จึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับครูและผู้บริหารตลอดจนผู้ปกครองและเด็กบกพร่องทางสติปัญญา เป้าหมายทางวิชาการอาจมีความสำคัญสูงสุดแต่สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำเป็นต้องมีเป้าหมายที่ควรเน้นเป็นพิเศษเช่นเดียวกับด้านวิชาการ คือการช่วยเหลือตนเอง (ศรีสมร ทินานนท์. 2535)

หลักสูตรรายบุคคลเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง สำหรับเด็กบกพร่องทางสติปัญญา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมนุษย์ทั้งหลายมีพฤติกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ไม่มีใครจะเหมือนกันทุกอย่างแม้แต่ฝาแฝด โดยเฉพาะเด็กบกพร่องทางสติปัญญานั้นย่อมมีความแตกต่างกันเป็นพิเศษ ทั้งในด้านความต้องการและความสามารถ จึงต้องมีหลักสูตร

ที่ออกแบบเฉพาะตัว เพื่อสนองลักษณะพิเศษต่าง ๆ เหล่านี้ วิธีการสอนเป็นรายบุคคลเป็นเทคนิคการสอนอย่างหนึ่งที่จะนำมาใช้ในเด็กบกพร่องทางสติปัญญา

✓ แบบฝึกเป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เป็นการสอนโดยประเมินความสามารถพื้นฐานของเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างกันเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กในการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ใช้หลักการสอนโดยแบ่งทักษะใหญ่ออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ การแต่งกายเป็นการช่วยเหลือตนเองที่สำคัญที่สุดทักษะหนึ่ง ซึ่งเด็กจำเป็นต้องเรียนรู้จนสามารถปฏิบัติได้ และเกิดเป็นความเคยชินติดตัวไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นปัญหาสำคัญในการสอนการช่วยเหลือตนเองของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ คือครูยังมีวิธีการสอนที่แตกต่างกันในการสอน ซึ่งเด็กเหล่านี้จำเป็นต้องมีวิธีการสอนเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เพื่อให้พัฒนาการช่วยเหลือตนเองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

✓ จากปัญหาเหล่านี้ จำเป็นต้องทำการวิจัยทดลองเพื่อตรวจสอบว่าแบบฝึกเป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์งานเป็นวิธีการสอนที่ทำให้เด็กเหล่านี้มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายดีขึ้น เพื่อให้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและดำรงชีวิตในชุมชนได้มากที่สุดตามศักยภาพ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เพื่อพัฒนาความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ (อายุ 6 - 9 ปี ระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 68) โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

1. เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน
2. คะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ หลังได้รับการฝึกจากแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้แบบฝึกเป็นรายบุคคลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย สำหรับเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 68)
2. เป็นแนวทางให้ครูและผู้เกี่ยวข้องได้ใช้แบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เพื่อพัฒนาความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการดำเนินการศึกษา ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี มีระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 68 วัดโดยใช้แบบทดสอบทางสติปัญญาของ Stanford Binet และได้รับการตรวจยืนยันทางโครโมโซมแล้ว
2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กกลุ่มอาการดาวน์ที่สุ่มจากประชากร เพื่อเข้ารับการฝึกช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย จำนวน 16 คน
3. ตัวแปร
 - 3.1 ตัวแปรต้น คือ แบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กกลุ่มอาการดาวน์ (Down Syndrome) หมายถึง เด็กที่ได้รับการวินิจฉัยยืนยันจากการตรวจโครโมโซมว่าผิดปกติ มีลักษณะเฉพาะ คือมีศีรษะค่อนข้างเล็กแบน ตาเฉียงขึ้น คิ้วจุกแบน ปากเล็ก ลิ้นมักยื่นออกมา ตัวค่อนข้างเตี้ย มือสั้น มักมีโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด หรือโรคหัวใจอืดตั้งแต่แรกเกิด และมีภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาาร่วมด้วย เด็กพวกนี้จะมีใบหน้าคล้ายคลึงกันเองมากกว่าพี่น้องท้องเดียวกัน

2. เชาว์ปัญญา หมายถึง ความสามารถทางสมองของบุคคลในการตัดสินใจ การคิดหาเหตุผล การเรียนรู้ การแก้ปัญหา การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ การปรับปรุงตนเองต่อสิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยใช้แบบทดสอบเชาว์ปัญญาที่ได้มาตรฐาน เช่น แบบทดสอบ Stanford Binet Intelligence Test จำนวนเด็ก สำหรับเด็กบกพร่องทางสติปัญญา จำนวนตามระดับความรุนแรงได้ดังนี้ เป็นรุนแรงมาก ระดับเชาว์ปัญญาต่ำกว่า 20 ระดับมาก 20 - 35 ระดับปานกลาง 35 - 51 ระดับน้อย 52 - 68 ในที่นี้ศึกษาเด็กกลุ่มอาการดาวน์ระดับเชาว์ปัญญา 35 - 68

3) ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการแสดงออกได้ต่อเนื่องหรือประสานสัมพันธ์กันของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย โดยเด็กสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวได้คล่องแคล่วขึ้น ควบคุมกล้ามเนื้อเล็ก และสามารถใช้ประสาทสัมผัสระหว่างมือและตา เพื่อช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายได้ เช่น การถอดและใส่ถุงเท้า การถอดและใส่เสื้อผ้าหน้า การติดกระดุมและปลดกระดุมเสื้อ การร้อยและผูกเชือกรองเท้า

4. แบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์ทำงาน หมายถึง แบบฝึกที่สร้างขึ้นโดย

ใช้หลักการวิเคราะห์ทำงาน เป็นการแบ่งทักษะใหญ่ออกเป็นขั้นตอน

ย่อย ๆ หลังจากแบ่งทักษะเป็นขั้นตอนย่อย ๆ แล้วเริ่มฝึกโดยใช้วิธีการฝึก 2 อย่าง คือ

1. การฝึกแบบหน้าไปหลัง (Forward Chaining) ผู้ฝึกเริ่มฝึกให้เด็กจากขั้นตอนแรกไปจนกระทั่งถึงขั้นตอนสุดท้าย

2. การฝึกแบบถอยหลัง (Backward Chaining) การฝึกเริ่มจากผู้ฝึกช่วยจับมือเด็กทำขั้นตอนสุดท้ายให้ได้ก่อนเมื่อสำเร็จขั้นตอนสุดท้ายแล้ว ผู้ฝึกจึงฝึกขั้นตอนย้อนจากขั้นตอนสุดท้ายมาอีกขั้นหนึ่ง ทำเช่นเดียวกันจนถึงขั้นตอนแรก

5. ประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์ทำงาน หมายถึง คุณภาพของการฝึกเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทำงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อนำไปทดลองฝึกเด็กกลุ่มอาการดาวน์ (อายุ 6 - 9 ปี ระดับเชาว์ปัญญา 35 - 68) แล้ว ทำให้เด็กมีความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง

4. ผลของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทำงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อนำไปทดลองฝึกเด็กกลุ่มอาการดาวน์ (อายุ 6 - 9 ปี ระดับเชาว์ปัญญา 35 - 68) แล้ว ทำให้เด็กมีความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง

ด้านการแต่งกาย ได้ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) และได้คะแนนหลังการฝึกสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หมายถึง เกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้เป็นมาตรฐานในการหาประสิทธิภาพของการสอนเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน มีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก (E1) หมายถึง ประสิทธิภาพของการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย ด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

80 ตัวหลัง (E2) หมายถึง ประสิทธิภาพของการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังการฝึก ด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารและงานวิจัย โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อดังนี้

1. พัฒนาการของเด็กกลุ่มอาการดาวน์
 - 1.1 ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มอาการดาวน์
 - 1.2 ลักษณะเฉพาะของกลุ่มอาการดาวน์
 - 1.3 พัฒนาการล่าช้าในกลุ่มอาการดาวน์
 2. ลักษณะของความบกพร่องทางสติปัญญา
 - 2.1 ความหมายของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา
 - 2.2 ระดับความรุนแรงและลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
 - 2.3 ลักษณะพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
 3. พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง
 - 3.1 ทักษะการช่วยเหลือตนเอง
 - 3.2 ความหมายของการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย
 4. แนวทางพัฒนาหลักสูตร สำหรับบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา
 - 4.1 หลักสูตรรายบุคคล
 - 4.2 วิธีสอนการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายด้วยแบบฝึกเป็นรายบุคคล
- โดยใช้หลักการวิเคราะห์งานในการพัฒนาการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย
5. ประสิทธิภาพของการสอน โดยวิธีสอนการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายด้วยแบบฝึกเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน
 - 5.1 วิธีคำนวณหาประสิทธิภาพ
 - 5.2 ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ
 6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
 - 6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กกลุ่มอาการดาวน์
 - 6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล
 - 6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพของการสอน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

1. พัฒนาการของเด็กกลุ่มอาการดาวน์

1.1 ความรู้เกี่ยวกับอาการดาวน์

กลุ่มอาการดาวน์ (Down Syndrome) เป็นโรคพันธุกรรมที่เกิดจากความผิดปกติของโครโมโซมที่พบบ่อยที่สุด

โครโมโซม เป็นแท่งนำสารพันธุกรรมในคนเราจะมีจำนวน 46 แท่งด้วยกันในหนึ่งเซลล์เพศหญิงจะเป็น 46X และเพศชายจะเป็น 46Y หากจำนวนโครโมโซมน้อยหรือมากเกินไปก็มักก่อให้เกิดปัญหาที่รุนแรง ได้แก่ ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาหรือแท้งบ่อยหรือความพิการแต่กำเนิด

สาเหตุของการเกิดกลุ่มอาการดาวน์ สาเหตุที่พบบ่อยที่สุด คือ การมีโครโมโซมเกินไบบางแท่ง คือ โครโมโซมคู่ที่ 21 มี 3 แท่งแทนที่จะมี 2 แท่งตามปกติความผิดปกติแบบนี้แพทย์ เรียกว่า Trisomy 21 ซึ่งพบได้ถึงร้อยละ 95

สาเหตุรองลงมาเรียกว่า Translocation คือ มีโครโมโซมย้ายที่ เช่น โครโมโซมคู่ที่ 14 มายึดติดกับคู่ที่ 21 พบได้ร้อยละ 4

ส่วนสาเหตุที่พบน้อยที่สุด คือ มีโครโมโซมทั้ง 46 และ 47 แท่งในคน ๆ เดียวกัน พบได้เพียงร้อยละ 1 เท่านั้น เรียกว่า Mosaic

เด็กกลุ่มอาการดาวน์ เป็นเด็กที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งมีสาเหตุจากพันธุกรรม เพราะความผิดปกติของโครโมโซม

1.2 ลักษณะเฉพาะของกลุ่มอาการดาวน์

ลักษณะของกลุ่มอาการดาวน์ทางคลินิกประกอบด้วย

1.2.1 ลักษณะทางร่างกาย

ลักษณะทั่วไป พบ หน้าแบน สันจมูกแบน ตาเฉียงขึ้นหูเล็กและต่ำกว่าปกติ คีรีชะเล็ก ช่องปากเล็ก เพดานปากสูง คอสั้น แขนขาสั้น มือแบนกว้าง นิ้วสั้นฝ่าเท้ากว้าง นิ้วเท้าสั้น ระบบกล้ามเนื้อและกระดูก กล้ามเนื้ออ่อนนุ่ม ข้อต่อยึดได้มาก ทำให้มีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวช้า บางรายมีข้อกระดูกเคลื่อน เช่น กระดูกคอ สะโพก การตรวจพบทำได้โดยการฉายรังสี กระดูกสันหลังเมื่ออายุ 2 ปี นอกจากนี้ยังพบกระดูก

เจริญเติบโตช้า จึงมีตัวเล็กเตี้ย จมูกแบน ช่องปากเล็ก หูชั้นกลางอักเสบง่าย รวมทั้งความผิดปกติของหูชั้นกลาง ระบบผิวหนัง มีความยืดหยุ่นน้อย ผิวแห้งแตกง่าย มีรอยจ้ำ เป็นลาย การรับรู้ทางประสาทสัมผัสมีน้อย ระบบทางเดินอาหาร ร้อยละ 10 - 20 ของเด็ก จะมีความผิดปกติของระบบทางเดินอาหาร (Intestinal Malformation) เป็น 300 เท่า ของเด็กปกติที่พบบ่อยที่สุด คือ ภาวะลำไส้ตีตัน (Intestinal Atresia) บริเวณ Duodenum บางรายมีอาการแหวะนมและอาเจียนถึงอายุ 6 เดือน เนื่องจากกล้ามเนื้อหูรูดของกระเพาะอาหารไม่แข็งแรง และส่วนใหญ่พบปัญหาท้องอืด และท้องผูกได้ เนื่องจากกล้ามเนื้อหน้าท้องและลำไส้หย่อนตัว ระบบหัวใจและหลอดเลือด มากกว่าร้อยละ 40 ของ เด็กกลุ่มอาการดาวน์มีโรคหัวใจร่วมด้วย ระบบประสาท สมองขนาดเล็กทำให้มีการรับรู้ และความเข้าใจช้า สติปัญญาต่ำกว่าเด็กทั่วไป ปัญหาทางตาและการมองเห็นก็พบได้บ่อยกว่า เด็กปกติ เช่น ตาเข สายตาสั้น ต้อกระจก ร้อยละ 35 ของเด็กกลุ่มดาวน์มีปัญหาตาเข ดังนั้น การตรวจคัดกรองโดยกุมารจักษุแพทย์ ในวัยทารกและการติดตามเด็กอย่างน้อยขณะอายุ 18 เดือน 5 ปี และ 15 ปี จึงจำเป็น นอกจากนี้ทางด้านการได้ยินพบว่า ร้อยละ 10 - 15 ของ เด็กกลุ่มอาการดาวน์มีภาวะหูหนวกอย่างรุนแรง (Severe Hearing Loss) การได้ยินนี้ ความจำเป็นต่อการพัฒนาการด้านภาษาของเด็ก ดังนั้นการตรวจการได้ยินที่เชื่อถือได้ (Reliable Audiologic Evaluation) ที่อายุ 6 เดือนและทำซ้ำทุก 6 - 12 เดือน ในช่วงก่อนวัยเรียนก็เป็นส่วนสำคัญ ระบบทางเดินหายใจ พบว่าติดเชื้อง่าย เนื่องจากภูมิ ด้านทานต่ำและขับเสมหะได้ไม่ดี ระบบสืบพันธุ์ และทางเดินปัสสาวะ ในผู้ชายอาจมีอวัยวะเพศ เล็กกว่าปกติ ร้อยละ 25 - 50 พบอวัยวะไม่ลงสู่ถุงอัณฑะ (Undescended Testis) อาจมีพัฒนาการทางเพศช้ากว่าปกติเล็กน้อยและความผิดปกติของระบบทางเดินปัสสาวะ ระบบเลือด พบว่ามีโอกาสเป็นมะเร็งเม็ดโลหิตขาวมากกว่าบุคคลทั่วไป ชิวเคมี ร้อยละ 15 มีปัญหาความผิดปกติในหน้าที่ของต่อมไทรอยด์ พบว่า ภาวะไทรอยด์ฮอร์โมนต่ำตั้งแต่กำเนิด (Congenital Hypothyroidism) ในเด็กกลุ่มอาการดาวน์สูงกว่าในทารกแรกเกิดปกติ ถึง 28 เท่า

1.2.2 ลักษณะนิสัยและอารมณ์

วัยเด็กจะเชื่องช้า โตขึ้นจะร่าเริงแจ่มใส การเลี้ยงดูและ สิ่งเสริมพัฒนาการตั้งแต่แรกเกิดตลอดจนการศึกษาในช่วงก่อนวัยเรียน จะมีผลต่อพฤติกรรม และอารมณ์ของเด็กในทางที่ดีขึ้น

1.2.3 สติปัญญา

ระดับสติปัญญา (IQ) ต่ำกว่าเด็กปกติ เป็นเด็กบกพร่องทางสติปัญญา (กัลยา สุตะบุตร. 2533)

จากลักษณะเฉพาะของเด็กเหล่านี้ ทำให้มีพัฒนาการล่าช้าในทุก ๆ ด้าน ซึ่งมีผลต่อการดำเนินชีวิต ก่อให้เกิดปัญหาต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม

1.3 พัฒนาการล่าช้าในเด็กกลุ่มอาการดาวน์

1.3.1 พัฒนาการล่าช้าด้านการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อเนื้อมัดใหญ่ ในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ เกิดจาก Low Muscle Tone (Hypotonia) พบบ่อยมากในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ มีผลต่อพัฒนาการโดยจะทำให้การเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานของกล้ามเนื้อเนื้อมัดใหญ่ช้ากว่าปกติ เพราะฉะนั้นเด็กจะมีปัญหาในการชันคอ นั่ง ยืนและเดิน ทุกขั้นตอนช้ากว่าปกติทั้งสิ้นในบางคน อาจมีปัญหากับการพุดคุย ถ้ากล้ามเนื้อที่ใช้ในการพุดอ่อนแรง Joint Flexibility (Hyperextenseve Joint) พบบ่อยในข้อศอกและขา จึงทำให้ขาบิดออกข้างนอกได้ง่าย และมักเกิดจากผลของ Low Muscle Tone ร่วมด้วย Weak Muscle สาเหตุเกิดได้จากมีโรคหัวใจร่วมด้วย ทำให้การสูบฉีดการไหลเวียนเลือดไม่ดีพร้อมทั้งปัญหาของ Low Muscle Tone (ศศิณี โภคโต และคนอื่น ๆ. 2536)

1.3.2 พัฒนาการล่าช้าของกล้ามเนื้อเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา เด็กกลุ่มอาการดาวน์เป็นเด็กที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อเนื้อมัดเล็ก ทำให้ไม่สามารถใช้งานได้ หรือใช้งานได้ไม่ดีเท่าเด็กปกติ อันเป็นสาเหตุให้สูญเสียสมรรถภาพในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เนื่องจากมีปัญหาของการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อเนื้อมือ คือ กล้ามเนื้อมืออ่อนแรงมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหวของข้อต่าง ๆ ของมือ (วิไล อัสวเดชศักดิ์. 2531)

ความล่าช้าทางสติปัญญา

6 ขวบ เข้ากับเพื่อนฝูงวัยเดียวกันไม่ได้

8 ขวบ ยังไม่รู้ค่าของเงิน

4 - 6 ขวบ เข้ากับคนแปลกหน้าไม่ได้ (ในเด็กปกติ 5 ขวบ

ชอบเล่นกับทุกคนดี)

5 ขวบ หลบหนีภัยอันตรายง่าย ๆ ไม่ได้ เช่น หลบฝน
ไม่เป็น ผูกเชือกกรองเท้ายังไม่ได้ (อุ๋นเรื่อน อาไฟฟัสตร์. 2530)

1.3.3 ปัญหาทางการพูด เด็กกลุ่มอาการดาวน์เป็นเด็กที่พัฒนาการทาง
ภาษาล่าช้าคือ พูดช้า (Delayed Speech and Language Development) เด็กปกติ
สามารถพูดเป็นคำที่มีความหมายได้เมื่ออายุ 1 ปี คำพูดส่วนใหญ่เป็นคำพูดเดี่ยว ๆ เมื่ออายุ
2 ปี พูดเป็นวลีได้และอายุ 3 ปี พูดเป็นประโยคได้เด็กบกพร่องทางสติปัญญาสอนพูดช้าและ
มีการเรียนรู้ทางภาษาช้ากว่าปกติ

1.3.4 พัฒนาการล่าช้าด้านการช่วยเหลือตนเอง

เด็กกลุ่มอาการดาวน์ เป็นเด็กที่ขาดทักษะในการใช้มือ เนื่องจาก
จากมีปัญหาในการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อเล็กทำให้ไม่สามารถใช้งานได้ หรือใช้งานไม่ได้เท่า
เด็กในวัยเดียวกันอันเป็นสาเหตุให้สูญเสียสมรรถภาพในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันการช่วย
ช่วยเหลือตนเองทำได้ช้าอายุ 3 - 6 ปี ช่วยเหลือตนเองเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันไม่ได้ เช่น
การแต่งกาย อาบน้ำ ล้างหน้า แปรงฟัน การขาดสมรรถภาพในการเคลื่อนไหวหรือเปลี่ยน
อิริยาบถ (Transfer and Movement) เพราะปัญหาจากการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ ทำให้
หยิบจับหรือยึดเหนี่ยวเพื่อเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเป็นไปอย่างลำบากหรือเป็นไป
ในอิริยาบถที่ไม่ถูกต้องเป็นสาเหตุของพัฒนาล่าช้าในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (วิไล
อัสวเดชศักดิ์. 2531)

1.3.5 ปัญหาทางจิตใจก่อให้เกิดความกดดันและพัฒนากลไกเพื่อปรับตัว
แบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลทางลบมากกว่าทางบวก ได้แก่ การเพิ่มความพยายามต่อสู้ (Attack)
ก้าวร้าวหรือมمانะเพื่อหาสิ่งทดแทน และอาจหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ (Flight) ถอนตัวจาก
เหตุการณ์ที่ภัยคุกคาม

1.3.6 ปัญหาทางสังคม

1. ไม่สามารถปรับตัวอยู่ร่วมในสังคม เพราะขาดการฝึกฝน
พัฒนา
2. ไม่สามารถประกอบอาชีพในการดำรงชีวิตเพราะขาด
โอกาสในการเรียนรู้
3. เป็นภาระต่อสังคมที่จะต้องเลี้ยงดูช่วยเหลือ

4. เป็นที่รังเกียจของสังคมทำให้เกิดการกีดกัน คู่มือนี้และ
ขาดความเข้าใจ

5. ก่ออาชญากรรม หรือถูกขังคุกให้กระทำผิดได้ง่าย
(วิลโล อัสวเดชัคคัตต์. 2531)

จากการศึกษาพอสรุปได้ว่า ความบกพร่องทางสติปัญญา และลักษณะ
เฉพาะของร่างกาย ทำให้เด็กกลุ่มอาการดาวน์มีพัฒนาการล่าช้า ในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะ
ด้านการช่วยเหลือตนเอง ซึ่งจำเป็นในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันที่เป็น ซึ่งผู้เกี่ยวข้องต้อง
พัฒนารูปแบบการฝึก เพื่อเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้อย่างเหมาะสมตามสภาพ

2. ลักษณะของความบกพร่องทางสติปัญญา

2.1 ความหมายของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา

2.1.1 ความหมายของการแพทย์ เป็นการนิยามตาม ICD 10
(International Classification of Disease) โดยองค์การอนามัยโลก (World
Health Organization) ภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา (Mental Retardation)
หมายถึง ภาวะที่สมองหยุดพัฒนาการหรือพัฒนาได้ไม่สมบูรณ์ ทำให้เกิดการบกพร่องของทักษะ
ต่าง ๆ ในระยะพัฒนาการส่งผลกระทบต่อระดับเขาว์ปัญญาทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ
ทางด้านสติปัญญา ภาษา การเคลื่อนไหวและทักษะทางสังคม มีความบกพร่องในเรื่องการปรับตัว
อาจจะมีหรือไม่มี ความผิดปกติทางกายหรือทางจิตร่วมด้วย (กัลยา สุตะบุตร. 2536)

แนวคิดทางการวินิจฉัย

การวินิจฉัยภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาในการวินิจฉัยที่
แน่นอนตาม ICD 10 ควรมีความบกพร่อง 2 ประการคือ

1. ระดับเขาว์ปัญญา
2. ความสามารถในการปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการ
ในชีวิตประจำวัน ตามสภาพแวดล้อมของสังคมปกติ

2.1.2 ความหมายตามระบบ AAMD (The American Academy of
Mental Deficiency) ภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง ระดับสติปัญญาที่ด้อยหรือ
ต่ำกว่าปกติเนื่องจากพัฒนาการของสมองหรือจิตใจหยุดชะงักเจริญเติบโตไม่เต็มที่ ทำให้มีความ

สามารถจำกัดในการเรียน ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและมีการเจริญเติบโตไม่สมวัย โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. หน้าที่ของสติปัญญา โดยทั่วไป ซึ่งหมายถึงผลการประเมิน ด้านเชาวน์ปัญญาโดยใช้แบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญา
2. ระดับของสติปัญญาที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปกติอย่างมีนัยสำคัญซึ่ง ประมาณ 70 หรือน้อยกว่า 70
3. การปรับตัว ซึ่งประเมินจากประสิทธิภาพ หรือระดับ มาตรฐานของแต่ละบุคคลในอันที่จะพึ่งพาตนเอง และมีความรับผิดชอบด้านสังคม ตามอายุ และวัฒนธรรมตามบุคคลนั้น
4. ระยะพัฒนาการ หมายถึง ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 18 ปี แนวทางวินิจฉัย

การวินิจฉัยภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาตาม AAMD จะพิจารณาตามจุดเน้นทั้ง 4 ข้อ โดยบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะมีลักษณะคือ มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปกติ คือ 70 หรือน้อยกว่า 70 ร่วมกับมีปัญหาด้านการปรับตัวและลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 18 ปี (ศรียา นิยมธรรม, 2534)

2.1.3 ความหมายตาม AAMR (American Association on Mental Retardation) ภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา (Mental Retardation) หมายถึงภาวะที่มีความจำกัดเกิดขึ้นมีผลต่อการปฏิบัติงานในขณะนั้น แสดงลักษณะมีความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าปกติปรากฏร่วมกับมีความจำกัดทางทักษะด้านการปรับตัวอย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่าคือทักษะการสื่อความหมาย การดูแลตนเองการดำรงชีวิตในบ้าน ทักษะทางสังคม ทักษะการใช้สาธารณสมบัติ การควบคุมตนเอง สุขอนามัยและความปลอดภัย การเรียนวิชาการ เพื่อชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่างและการทำงาน ทั้งนี้ต้องมีภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาเกิดขึ้นก่อนอายุ 18 ปี (พัชรวิสัย เกตุแก่นจันทร์, 2537) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเกณฑ์การมองภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา AAMR มองที่

1. ระดับความสามารถทางสติปัญญา โดยการวัดระดับสติปัญญา ได้ต่ำกว่า 70 - 75

2. ลักษณะของความจำกัดในทักษะการปรับตัวต่อไปนี้อย่างน้อย

2 ทักษะ

- 2.1 การสื่อความหมาย (Communication)
- 2.2 การดูแลตนเอง (Self - Care)
- 2.3 การดำรงชีวิตในบ้าน (Home Living)
- 2.4 ทักษะทางสังคม (Social Skills)
- 2.5 การใช้สาธารณสมบัติ (Community Use)
- 2.6 การควบคุมตนเอง (Self - Direction)
- 2.7 สุขอนามัยและความปลอดภัย (Health and Safety)
- 2.8 การเรียนวิชาการเพื่อดำรงชีวิตประจำวัน (Functional Academic)
- 2.9 การใช้เวลาว่าง (Leisure)
- 2.10 การทำงาน (Work)

3. ลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญาเกิดก่อนอายุ 18 ปี แนวทางการวินิจฉัย

การวินิจฉัยตามแบบ AAMR พิจารณาครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

1. ระดับสติปัญญาและทักษะการปรับตัว
2. จุดเด่น จุดด้อยในด้านลักษณะทางจิตวิทยาและอารมณ์
3. สุขภาพทางกายและสาเหตุ
4. สภาพแวดล้อมที่ดำเนินชีวิตอยู่

สรุปได้ว่า ภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง ภาวะที่สมองหยุดพัฒนาหรือพัฒนาได้ไม่เต็มที่ทำให้เกิดความจำกัดทางด้านความสามารถทางสติปัญญา มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ปกติในทุก ๆ ด้านปรากฏร่วมกับมีความจำกัดด้านการเรียนและทักษะการปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ชีวิตประจำวันตามสภาพแวดล้อมทางสังคมปกติอาจจะมีหรือไม่มีความผิดปกติทางจิตร่วมด้วย ทั้งนี้จะต้องเกิดขึ้นก่อนอายุ 18 ปี

2.2 ระดับความรุนแรงและลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ระดับความรุนแรงของความบกพร่องทางสติปัญญา แบ่งตามหน่วยงานที่ให้ ความหมายดังต่อไปนี้

1. ตาม ICD (International Classification of Disease by WHO) ปัจจุบันใช้ ICD-10 Edition 4 Revised (กัลยา สูตะบุตร. 2536) ซึ่งแบ่ง ระดับความรุนแรงของความบกพร่องทางสติปัญญาไว้ดังตาราง 1

ตาราง 1 การแบ่งระดับความรุนแรงของความบกพร่องทางสติปัญญาตาม ICD - 10

ระดับความรุนแรง	คะแนนของแบบทดสอบทางสติปัญญา (IQ)	ลักษณะเฉพาะ
น้อย (Mild Mental Retardation)	50 - 69	มีพัฒนาการด้านภาษาช้าสามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้และสามารถพึ่งตัวเองในเรื่องการดูแลตนเอง เช่น การรับประทานอาหาร การอาบน้ำ การแต่งตัว และการควบคุมการขับถ่าย รวมถึงทักษะที่ใช้ในชีวิตทั่ว ๆ ไปและงานบ้าน มักพบปัญหาในเรื่องการศึกษาในโรงเรียน โดยเฉพาะการอ่านและการเขียนมีความสามารถในการทำงานเชิงปฏิบัติมากกว่าเชิงวิชาการ สำหรับปัญหาด้านสังคม อารมณ์และพฤติกรรม และความต้องการในการแก้ไขและการสนับสนุนช่วยเหลือ จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับบุคคลที่มีสติปัญญาปกติ

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับความรุนแรง	คะแนนของแบบทดสอบทางสติปัญญา (IQ)	ลักษณะเฉพาะ
ปานกลาง	35 - 49	<p>มีพัฒนาการด้านภาษาค่อนข้างจำกัด ระดับการพัฒนาของแต่ละคนก็มีความแตกต่างกัน บางคนสามารถร่วมสนทนาง่าย ๆ ได้ บางคนทำได้แต่เพียงใช้ภาษาเพื่อสื่อความต้องการขั้นพื้นฐาน บางคนพอเข้าใจคำสั่งง่าย ๆ เท่านั้น มีผลสัมฤทธิ์ในการดูแลตนเองและทักษะด้านการเคลื่อนไหวล่าช้า มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้จำกัด แต่พอจะเรียนรู้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการอ่าน เขียนและนับจำนวนได้ โปรแกรมทางการศึกษาจัดให้แต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้มีทักษะพื้นฐานบางอย่างที่จำเป็น บุคคลระดับปานกลางวัยผู้ใหญ่สามารถทำงานเชิงปฏิบัติการง่าย ๆ ได้ ถ้างานนั้นมีการวางแผนทางการปฏิบัติที่รอบคอบ และจัดให้มีคำปรึกษาแนะนำอย่างดี โดยทั่วไปจะไม่สามารถพึ่งตนเองได้เต็มที่และส่วนใหญ่จะสามารถพัฒนาความสามารถทางสังคมในการสร้างปฏิสัมพันธ์ สื่อความหมายกับผู้อื่น และเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมง่าย ๆ ได้</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับความรุนแรง	คะแนนของแบบทดสอบทางสติปัญญา (IQ)	ลักษณะเฉพาะ
รุนแรง (Severe Mental Retardation)	20 - 34	มีลักษณะคล้ายคลึงกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปานกลางมาก แต่มักจะพบสาเหตุทางพยาธิสภาพและมีสภาวะที่เกิดร่วมด้วยบุคคลกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะมีปัญหาของความบกพร่องด้านอื่น ๆ ที่เกิดร่วมด้วยอย่างชัดเจน
รุนแรงมาก (Profound Mental Retardation)	น้อยกว่า 20	มีความจำกัดอย่างมากในด้านการเข้าใจหรือทำตามคำขอหรือคำสั่ง ส่วนใหญ่ไม่เคลื่อนไหวหรือเคลื่อนไหวได้น้อยมาก ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ การดูแลตนเองในระดับพื้นฐานทำได้เพียงเล็กน้อยหรือทำไม่ได้เลย จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือให้คำปรึกษาและแนะนำ
อื่น ๆ (Other Mental Retardation)	ทำการประเมินเชาวน์ปัญญาตามวิธีการปกติได้ยากหรือไม่สามารถทำได้	มักมีความบกพร่องทางกายหรือทางประสาทรับรู้เกิดขึ้นร่วมด้วย เช่น ตาบอด หูหนวก หรือมีความผิดปกติทางพฤติกรรมอย่างรุนแรงหรือพิการทางกาย

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับความรุนแรง	คะแนนของแบบทดสอบทางสติปัญญา (IQ)	ลักษณะเฉพาะ
ระบุประเภทไม่ได้ (Mental Retardation Unspecified)		มีหลักฐานว่าเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แต่มีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะแยกประเภทเช่นข้างต้นได้

การจำแนกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ตามระดับความสามารถของเขาวัดออกมาแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับรุนแรงมาก มีระดับเขาวัดน้อยกว่า 20 เรียกว่า Feeble Mild หรือ Nursing Care หรือ Profound ช่วยเหลือตนเองไม่ค่อยได้ ต้องได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่น
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับรุนแรง เรียกว่า Severe Grade มีระดับเขาวัด 20 - 34 ช่วยเหลือตนเองได้บ้าง สามารถรับการฝึกได้ เช่น การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
3. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง มีระดับเขาวัด 35 - 49 เรียก Moderate Grade สามารถเรียนทักษะง่าย ๆ ฝึกหัดได้ เช่น การทำงาน การเข้าสังคม และการช่วยเหลือตนเอง
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเพียงเล็กน้อย มีเขาวัดอยู่ระหว่าง 50 - 69 เรียก Mild Grade เด็กกลุ่มนี้มีความสามารถใกล้เคียงเด็กปกติ การให้ความช่วยเหลือจะเน้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้ดำเนินชีวิตในสังคม และช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด

2. ระบบ AAMD (The American Academy on Mental Deficiency)
แบ่งระดับความรุนแรงไว้ 4 ระดับ ดังตาราง 2

ตาราง 2 การแบ่งระดับความรุนแรงของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาตาม AAMD

ระดับความรุนแรง	คะแนนของแบบทดสอบทางสติปัญญา		การแบ่งตามระดับการศึกษา
	Stanford Binet	Wechler	
ก้ำกึ่ง (Border Line)	69 - 84	70 - 84	Dull Normal
น้อย (Mild)	52 - 68	55 - 69	Educable
ปานกลาง (Moderate)	35 - 51	40 - 54	Tranable
มาก (Severe)	20 - 35	25 - 39	Dependent
รุนแรงมาก (Profound)	<20	<25	Dependent
ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของ เครื่องมือ	3	4	
ความแปรปรวน	16	15	

* เริ่มใช้ในปี 1978 โดย AAMD ตามความหมายของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา
ซึ่งไม่จัด Borderline ไว้ในกลุ่มของความบกพร่องทางสติปัญญา

ที่มา : จากหนังสือ Mental Retardation In Social Context. 1989.

3. ระบบ American Association on Retardation ได้แบ่งระดับ
ความรุนแรงของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาขึ้นใหม่ตามความหมายใหม่ที่ได้อัตโนมัติขึ้น โดย

แบ่งระดับความรุนแรงตามลักษณะความเข้มของความต้องการการช่วยเหลือและรูปแบบของการบกพร่องทางสติปัญญาที่ประเมินได้ (พัชรีวัลย์ เกตุแก่นจันทร์. 2537) โดยแบ่งเป็น 4 ระดับคือ

1. ต้องการได้รับการช่วยเหลือเป็นครั้งคราว (Intermittent)
2. ต้องการความช่วยเหลือตามระยะเวลาที่กำหนด (Limit)
3. ต้องการความช่วยเหลือติดต่อกันตลอดไป (Extensive)
4. ต้องการความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านอย่างทั่วถึงและต้องการ

มากที่สุด (Prevasive)

ซึ่งรูปแบบการช่วยเหลือ เป็นการช่วยเหลือเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงานที่ต้องอาศัยการปรับตัวและความสามารถในการอยู่ร่วมกัน การให้ความช่วยเหลืออาจจัดเป็นระยะเวลานาน หรือตามความจำเป็นของบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่อาจเปลี่ยนแปลงไปตลอดทั้งชีวิตของเขา

จะเห็นว่า การแบ่งระดับความรุนแรงของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาจะมองทั้งระดับเขาวนปัญญาและพฤติกรรมไปพร้อม ๆ กัน ไม่มองอย่างเดียวอย่างหนึ่งในนิยามแบบเก่า การแบ่งระดับความรุนแรงจะเน้นระดับเขาวนปัญญา มีระดับความบกพร่องทางสติปัญญาระดับต่าง ๆ แต่ในนิยามใหม่จะเน้นระดับเขาวนปัญญาและพฤติกรรมการแบ่งระดับความบกพร่องทางสติปัญญาจะใช้ลักษณะความต้องการของบุคคลว่าต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้างจากความจำกัดของเขาและจะพัฒนาได้ถ้าเขาได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

2.3 ลักษณะพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ความหมายของพัฒนาการ

พัฒนาการ หมายถึง ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแต่ละช่วง ตามลำดับขั้นตอนซึ่งกำหนดขึ้นโดยธรรมชาติ ในรูปลักษณะเดียวกันหมดทุกคน เรียกว่าเป็นไปตามกฎเกณฑ์สากลตามธรรมชาติ (สุภัทรา พิเศษแพทย์. 2527)

พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทั้งในโครงสร้าง (Structure) และแบบแผนของอินทรีย์ทุกส่วนการเปลี่ยนแปลงนี้จะก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ เป็นขั้น ๆ จากระยะหนึ่ง ไปอีกระยะหนึ่ง ทำให้เด็กมีลักษณะและความสามารถใหม่ ๆ เกิดขึ้น ซึ่งจะมีผลทำให้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม (ประภาพันท์ กรโกสัยกัจ. 2527)

พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการที่เป็นระเบียบของการเปลี่ยนแปลงในด้านรูปร่างและสัดส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย รวมทั้งการรวมส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมาทำหน้าที่

เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงนี้จะก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ จากระยะหนึ่งไปอีกระยะหนึ่งและอัตราของการพัฒนานี้ไม่แน่นอน เปลี่ยนแปลงไปแล้วแต่ละบุคคล (ศิริโสภาคย์ บูรนาเดชะ. 2529)

อาจกล่าวได้ว่าพัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์อย่างมีระเบียบแบบแผนสืบเนื่องกันไป ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพการพัฒนานั้นไม่เพียงแต่เพิ่มในด้านขนาด รูปร่าง หรือน้ำหนักเท่านั้นแต่รวมถึงการที่จะต้องมียุทธศาสตร์ใหม่ ๆ เกิดขึ้นและมีความสามารถใหม่ ๆ เกิดขึ้นด้วย

องค์ประกอบของพัฒนาการ

องค์ประกอบของพัฒนาการ ประกอบด้วย

1. การเจริญงอกงาม (Growth) เป็นการเปลี่ยนแปลงทางขนาดของมนุษย์ เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง ขนาดลำตัว อวัยวะโครงสร้างภายในเพื่อทำหน้าที่ให้เหมาะสม ส่วนพัฒนาการด้านสมองก็แสดงให้เห็นถึงการมีค่าศัพท์เพิ่มมากขึ้น มีความสามารถในการให้เหตุผล การจำ การรับรู้ และจินตนาการ
 2. วุฒิภาวะ (Maturation) เป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพที่เป็นผลรวมจากอิทธิพลทางยีนส์ (Genes) ซึ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมและอวัยวะต่าง ๆ
 3. การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวรอันเป็นผลมาจากประสบการณ์และการฝึกฝน
- นอกจากนี้ พัฒนาการของมนุษย์น่าจะ สืบเนื่องมาจากองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้คือ

1. องค์ประกอบภายในร่างกาย (Internal Factors)

เป็นองค์ประกอบ ที่มนุษย์ได้รับมาโดยธรรมชาติ ซึ่งจะประกอบด้วย

- 1.1 พันธุกรรม (Heredity) เป็นสิ่งที่ได้กำหนดขึ้นจากการที่เซลล์ของร่างกายประกอบไปด้วยยีนส์จำนวนมากที่กำหนดลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งการเจริญเติบโต และลักษณะของพัฒนาการ ในแต่ละขั้นตอนของชีวิต ลักษณะของพัฒนาการที่ถูกกำหนดโดยพันธุกรรมนี้มีความสำคัญมาก เพราะทำให้แต่ละบุคคลมีอัตราของการเจริญงอกงามและขั้นตอนของการพัฒนาการที่เป็นไปโดยธรรมชาติของเผ่าพันธุ์และประเภทของสัตว์โลกแต่ละชนิด

พันธุกรรมจะเป็นเครื่องมือประกอบคำอธิบายว่าทำไมบุคคลหนึ่งจึงมีความเจริญงอกงามและมีลักษณะของพัฒนาการที่แตกต่างไปจากอีกบุคคลหนึ่งด้วย

1.2 วุฒิภาวะ (Maturation) วุฒิภาวะ คือความพร้อมของร่างกายที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้เองโดยธรรมชาติเป็นผู้กำหนด การเจริญเติบโตทางร่างกายของมนุษย์จะมีลักษณะของการพัฒนาการที่ก้าวไปสู่ความมีวุฒิภาวะทั้งสิ้น ดังนั้นคำว่าวุฒิภาวะจึงเป็นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงอย่างมีรูปแบบภายในร่างกาย ในลักษณะของขนาด รูปร่าง ความสามารถในการปฏิบัติการกิจของร่างกาย และทักษะซึ่งลำดับขั้นตอนของการเกิดวุฒิภาวะนั้น จะเป็นไปตามกำหนดที่ธรรมชาติได้วางรูปแบบไว้

2. องค์ประกอบภายนอกร่างกาย (External Factors)

องค์ประกอบภายนอกร่างกายเป็นลักษณะของพัฒนาการที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการได้มีโอกาสที่จะกระทำ ซึ่งเรียกว่า เป็นประสบการณ์ซึ่งมักจะสืบเนื่องมาจากการได้รับการฝึกหัด เพราะสภาพความจริงแล้วมนุษย์ได้รับการเรียนรู้จากประสบการณ์ทั้งหลาย ๆ ด้านมากมายนับตั้งแต่คลอดจากครรภ์มารดา ซึ่งการเรียนรู้อาจเกิดได้ในรูปแบบของการวางเงื่อนไขและการเลียนแบบ

3. องค์ประกอบผสมผสานระหว่างภายในและภายนอกร่างกาย (Interaction Between Internal and External Factors)

เป็นองค์ประกอบที่มีลักษณะผสมผสานกันระหว่างภายในและภายนอก ร่างกาย ซึ่งเป็นลักษณะที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาการไปในทางที่ดีขึ้นหรือบกพร่องไป องค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญมีดังนี้คือ

3.1 ตัวแปรทางชีวภาพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสืบทอดทางพันธุกรรม (Nongenetic Biological Variables) ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจทำให้บุคคลที่ได้รับการสืบทอดมาจากพันธุกรรมได้ เช่น อาการบกพร่องทางสติปัญญาของเด็กที่สืบเนื่องมาจากการขาดออกซิเจนในระหว่างการคลอด หรือการทำงานของต่อมพิทูอิทารี (Pituitary Gland) ซึ่งทำให้การเจริญเติบโตของร่างกายผิดปกติไป ซึ่งตัวแปรเหล่านี้อาจจะปรากฏให้เห็นในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของพัฒนาการก็ได้

3.2 สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาการทางด้านจิตใจ (Social Psychology Environment) สภาพแวดล้อมเหล่านี้มีผลต่อการพัฒนาการทางด้าน

จิตใจเพราะเป็นสภาพแวดล้อมของบุคคลในสังคมที่เด็กใกล้ชิด มีความสนิทสนมด้วย เช่น พ่อ แม่ พี่เลี้ยง กลุ่มเพื่อน ครูและบุคคลอื่น ๆ รอบ ๆ ด้านที่เข้ามามีส่วนร่วมสัมพันธ์กับเด็ก ซึ่งลักษณะขององค์ประกอบเหล่านี้ต่างมีอิทธิพลต่อสภาพจิตใจของเด็กมาก

3.3 ลักษณะของสังคม ประเพณีและวัฒนธรรม โดยส่วนรวม

(General Social and Culture) สภาพทางสังคม วัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมของมนุษย์เป็นอย่างมาก ทั้งก่อให้เกิดบุคลิกภาพซึ่งเป็นลักษณะประจำตัวของบุคคลที่อยู่ในสภาพของสังคม วัฒนธรรมและประเพณีนั้น ๆ ทั้งนี้เพราะสังคมที่บุคคลอยู่มีเงื่อนไขและข้อกำหนด มีวัฒนธรรมและประเพณีที่บุคคล เมื่อเข้ามาอยู่ในสถานที่นั้น ๆ ได้ปฏิบัติสืบต่อ ๆ กันมา

จากที่กล่าวมาแล้ว พอจะสรุปได้ว่า พัฒนาการของมนุษย์เป็นผลสืบเนื่องมาจากสภาพตามธรรมชาติซึ่งได้ถูกกำหนดมาแล้วว่าจะต้องมีกระบวนการสืบเนื่องกันอย่างไรและสภาพแวดล้อมของการเลี้ยงดู ซึ่งเป็นการหล่อหลอมตัวบุคคลให้อยู่ในลักษณะที่เป็นตัวบุคคลนั้น ๆ และเป็นสิ่งที่จะก่อให้เกิดบุคลิกลักษณะและพฤติกรรมแสดงออกผสมผสานกันไป ซึ่งธรรมชาติของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับก่อนปฐมวัยนั้นจะมีพัฒนาการทุกด้านเจริญได้เหมือนเด็กปกติ เพียงแต่จะล่าช้าและต้องใช้กิจกรรมต่าง ๆ มากมายมาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดวุฒิภาวะและการเรียนรู้ ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาถึงผลของวิธีการสอนที่มีต่อความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายซึ่งเป็นพัฒนาการด้านหนึ่งของพัฒนาการด้านร่างกาย

3. พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง

เด็กกลุ่มอาการดาวน์ เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาซึ่งจะพัฒนาล่าช้าในทุกด้านมีปัญหาในการบังคับกล้ามเนื้อร่างกาย มือ ตา ไม่สัมพันธ์กัน การเรียนรู้ไม่เป็นไปตามวัยทักษะการช่วยเหลือตนเองช้ากว่าปกติ (Lerner. 1987) ทำให้ช่วยเหลือตนเองได้ช้าหรือน้อยกว่าเด็กวัยเดียวกัน อายุ 3 - 6 ปี ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ รวมถึงการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมด ต้องมีผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่มีสมาธิ จำง่าย ๆ ไม่สามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ ต้องอาศัยการฝึกฝนซ้ำ ๆ (อุ๋น เรือน อาไพพิศตร. 2530)

3.1 ทักษะการช่วยเหลือตนเอง เป็นทักษะที่สำคัญที่สุดทักษะหนึ่งซึ่งเด็กจำเป็นต้องเรียนรู้จนสามารถปฏิบัติได้และเกิดเป็นความเคยชิน ติดตัวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ แม้ว่าผู้ฝึกจะต้องลำบากและใช้เวลาอย่างมากกับเด็กในการฝึกทักษะแต่ผลที่ได้รับจะมีค่ามหาศาล ทั้งต่อเด็กและผู้เกี่ยวข้อง เด็กจะเกิดความภาคภูมิใจในตัวเองทั้งยังช่วยเสริมสร้างสุขภาพจิตของครอบครัวให้ดีขึ้นด้วย ทุกคนไม่ต้องเห็นเคเห็น้อยคอยให้ความช่วยเหลือแก่เด็กตลอดทั้งวัน และยังสามารถพาเด็กออกไปนอกบ้านได้ หรือรับประทานอาหารนอกบ้านโดยเด็กสามารถใช้ช้อนตักอาหารรับประทานตามที่เด็กต้องการได้ ไม่ต้องรอคอยคนป้อนเมื่อป้อนไม่ถูกใจก็จะทำให้เกิดปัญหาหงุดหงิดทางอารมณ์ ถ้าเราทุกคนยอมเห็น้อยและช่วยกันฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองให้แก่เด็กได้ทุกเรื่องเท่าที่เด็กจะมีความสามารถทำได้ในขั้นต้น ในที่สุดทั้งเราและเด็กก็จะพบความสุขมากขึ้น (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2535)

การพัฒนาการด้านนี้ก็เช่นเดียวกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ คือ มีพัฒนาการไปตามระบบ และเป็นไปตามขั้นตอนเด็กทุกคนมีความจำเป็นต้องช่วยเหลือตนเองเพื่อลดภาระการดูแลจากผู้เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ให้ช่วยเหลือตนเองได้
2. เพื่อลดการดูแลของพ่อ แม่
3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กปรับตัวเข้ากับสังคมได้
4. เพื่อให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจ เมื่อเขาสามารถทำอะไรได้ด้วยตัวของเขาเอง

เขาเอง

การฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเอง หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องกิจวัตรประจำวัน ให้เด็กสามารถทำได้ด้วยตนเองเต็มความสามารถที่เขา มีอยู่ หรือต้องการความช่วยเหลือน้อยที่สุด

ประเภทของทักษะการช่วยเหลือตนเอง

การกิน/ดื่ม	การแต่งกาย	สุขอนามัยและ การขับถ่าย
การรับประทานอาหารและดื่มน้ำ	การถอดเสื้อผ้าทางศีรษะ	การล้างมือ
การรับประทานอาหารเช้า	การสวมเสื้อผ้าทางศีรษะ	การแปรงฟัน
การรับประทานอาหารเช้าด้วยมือ	การปลดกระดุมเสื้อ	การล้างหน้า
การดื่มน้ำจากแก้วน้ำ	การติดกระดุมเสื้อ	การอาบน้ำ
	การถอดกางเกงเอวที่ยัด	การล้างก้น
	การสวมกางเกงเอวที่ยัด	การหวีผม
	การถอดเสื้อผ้าหน้า	การขับถ่าย
	การสวมเสื้อผ้าหน้า	การถ่ายปัสสาวะ
	การถอดรองเท้า	การถ่ายอุจจาระ
	การใส่รองเท้า	
	การถอดถุงเท้า	
	การใส่ถุงเท้า	

การ เป็นอยู่ในชีวิตประจำวันนั้น นับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงอยู่ของ
ชีวิตมนุษย์ เกี่ยวเนื่องปัจจัยสำคัญในการที่จะกระตุ้นการเจริญเติบโตของร่างกายการที่จะให้
เด็กมีพัฒนาการในด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน เกี่ยวกับการรับประทานอาหารเช้า
การแต่งตัว การขับถ่าย การดูแลตัวเอง จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ได้ ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัว
และบุคคลรอบข้าง การเปิดโอกาสให้เด็กสามารถทำได้เอง เด็กจะมีอิสระและทำให้เด็กพึ่ง
ตนเองได้มากขึ้น

3.2 การช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการแสดงออกอย่างต่อเนื่อง หรือประสานสัมพันธ์กันของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายโดยเด็กสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายได้ คล่องแคล่วขึ้น ควบคุมกล้ามเนื้อมัดเล็กและสามารถใช้ประสาทสัมผัสระหว่างมือและตา เพื่อช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายได้ เช่น การถอดและใส่ถุงเท้า การถอดและใส่เสื้อผ้าหน้า การติดและ การปลดกระดุม การร้อยและการผูกเชือกรองเท้า (สมชาย รุ่งศิลป์. 2530)

การฝึกการแต่งกาย หมายถึง การฝึกให้เด็กบกร่องทางสติปัญญา แต่งกายได้ด้วยตนเองซึ่งรวมถึง การถอดและใส่เสื้อผ้า กางเกง ถุงเท้า รองเท้า เด็กเหล่านี้ช่วงเวลาในการเรียนรู้ ของการแต่งกายไม่เท่ากันจะขึ้นอยู่กับลักษณะของเด็กแต่ละคน แต่จะมีขั้นตอนพัฒนาการการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ (วิไล อัสวเดชศักดิ์. 2531)

ดังนั้นการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงถึง ความสามารถในการทำงานประสานกันของอวัยวะต่าง ๆ เช่น มือ ตา เพื่อให้แต่งกายได้ด้วยตนเองตามความสามารถที่เขามีอยู่ หรือต้องการความช่วยเหลือน้อยที่สุด การที่เด็กบกร่องทางสติปัญญา ไม่สามารถเรียนรู้ ทักษะหลาย ๆ อย่างเช่นเดียวกับที่เพื่อนในวัยเดียวกันเรียนรู้ แต่เด็กที่มีความต้องการพิเศษก็ได้เรียนรู้ พฤติกรรมที่ผิดปกติหรือไม่เป็นไปตามธรรมชาติหลายอย่างซึ่งเพื่อปกติในวัยเดียวกันที่ไม่ค่อยแสดงออกบ่อยนัก เราจะเห็นพฤติกรรมที่ผิดปกติเหล่านั้นในลักษณะตรงกันข้ามกับพฤติกรรมที่ปกติซึ่งแท้ที่จริงแล้ว เราควรจะให้ ความสนใจเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาในแง่ ปัญหาทางการสอน เพราะ เด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาต้องการกลวิธีการสอนเป็นพิเศษเพื่อช่วยให้เขา เรียนรู้ได้ดีขึ้นและกลวิธีหนึ่งที่จะกล่าวถึงในที่นี้ ก็คือ วิธีการสอนเป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

4. แนวทางพัฒนาหลักสูตรสำหรับบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา

4.1 หลักสูตรรายบุคคล เป็นหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาเด็กเหล่านี้ หลักสูตรรายบุคคล มนุษย์ทั้งหลายมีพฤติกรรมที่เป็นเอกเทศ ไม่มีใครจะเหมือนกันทุกอย่าง แม้แต่ฝาแฝด บุคคลที่บกพร่องทางสติปัญญานี้ยังมีความแตกต่างกันเป็นพิเศษ

ทั้งในด้านความต้องการ ความจำเป็นและความสามารถ จะต้องมียุทธศาสตร์แบบเฉพาะตัว เพื่อสนองลักษณะพิเศษเหล่านี้ หลักสูตรสำเร็จรูปที่จัดในระบบการศึกษา เพื่อมวลชนนั้น เป็นหลักสูตรที่บังคับให้นักเรียนในชั้นต้องเรียนรู้เรื่องอย่างเดียวกันในอัตราความเร็วเท่าเทียมกันและจากบทเรียนที่ครูคนเดียวสอน

การศึกษาเป็นรายบุคคลนั้น หมายถึง อัตราความเร็วและวิธีสอนที่เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญกว่านี้คือ เนื้อหาของบทเรียนในหลักสูตรรายบุคคลนั้นจะต้องสนองความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคนอีกด้วย

ด้วยเหตุนี้เอง จึงมีแนวโน้มว่าทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอนดูแลบุคคลบกพร่องทางสติปัญญาจะต้องร่วมมือกันวางแผนจัดการสอนเป็นรายบุคคล (โครงการพัฒนาหลักสูตรพิเศษกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลในโรงเรียน การศึกษาพิเศษของกรมสามัญศึกษาฝ่ายนิเทศงานปฏิบัติการสอน หน่วยงานพิเศษ กรมสามัญศึกษา. 2534)

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยเฉพาะเด็กกลุ่มอาการดาวน์ มีลักษณะเฉพาะของกล้ามเนื้ออ่อนแอและการทำงานของตาและมือไม่ประสานกัน เป้าหมายทางวิชาการอาจมีความสำคัญสูงสุดแต่เด็กเหล่านี้จำเป็นต้องรับบริการในโรงเรียนการศึกษาพิเศษพบว่าเป้าหมายที่ควรเน้นเป็นพิเศษ คือ ทักษะการช่วยเหลือตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลางถึงมากนั้น เป้าหมายของหลักสูตรที่ควรจัดลงเป็นแผนการสอนที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกควรได้แก่ พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว การสื่อสารและความหมาย (ศรีสมร ทินานนท์. 2535)

กิจกรรมการเรียนการสอน

การปรับกิจกรรมการเรียน การสอน และการยืดหยุ่นเวลาในการเรียนตามหลักสูตรนั้นเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษาพิเศษ และเป็นไปตามความต้องการของเด็กประเภทหลักสูตรพิเศษสำหรับเด็กบกพร่องทางสติปัญญา ไม่อาจจำกัดและให้ตายตัวดังเช่นหลักสูตรปกติได้ ในการสอนมักใช้เวลามากกว่าเด็กปกติในวันเดียวกัน ถ้าหากต้องการให้เกิดการเรียนรู้ที่เท่าเทียมกัน บางคนแม้ว่าจะเพิ่มเวลาขึ้นอีกก็เท่าของปกติที่ยังไม่อาจเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรปกติกำหนดไว้ได้ ทั้งนี้ก็เพราะอุปสรรคและขีดจำกัด

การช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย เป็นเป้าหมายของหลักสูตร
 อย่างหนึ่งการเลือกกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดเพื่อสอนนั้น ครูไม่จำเป็นต้องเลือกทุกกลุ่ม การพิจารณา
 เป้าหมายจากกลุ่มเหล่านี้ โดยอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับอายุของเด็ก ศักยภาพทางสติปัญญาหรือ
 ความสามารถทางการเรียนรู้ สภาพความพิการของร่างกายและความผิดปกติที่มีร่วมอยู่ด้วย
 ไปจนถึงความต้องการจำเป็นต่าง ๆ ที่มีอยู่ในขณะวางแผนการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรนี้
 มุ่งเน้นการฟื้นฟูสมรรถภาพและฝึกเตรียมความพร้อมด้านการแต่งกาย ให้เด็ก

4.2 วิธีสอนการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ด้วยแบบฝึกเป็นรายบุคคล
 โดยใช้หลักสูตรการวิเคราะห์งานในการพัฒนาการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็น
 การปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับความบกพร่องของเด็กเพื่อลดความบกพร่องลงให้มากที่สุด

การสอนกิจกรรมใด ๆ ให้กับเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาซึ่งมีพัฒนาการ
 ล่าช้า นับเป็นเรื่องยากอย่างมาก เนื่องจากเด็กเหล่านี้ขาดความสามารถในการใช้ภาษา
 ความเข้าใจภาษา การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และมีความสนใจช่วงสั้น ๆ เพราะฉะนั้นจึงต้อง
 อาศัยปัจจัยความพร้อมในการฝึกหลายด้าน เช่น การเลือกทักษะที่จะฝึกความพร้อมของผู้ฝึก
 และเด็ก วิธีฝึกสถานที่ เวลา เพื่อช่วยให้การฝึกบรรลุเป้าหมายวิธีการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็น
 วิธีการสอนเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักวิเคราะห์งานเบื้องต้นประกอบ ดังนี้

แบบแผนแสดงการฝึกจากแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย
 โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน คือ

1. วัดความสามารถพื้นฐาน การช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย
2. การเลือกกิจกรรมที่จะฝึก
3. วิธีการฝึก
4. การวิเคราะห์งาน
5. ขั้นตอนการฝึก
6. การจัดบันทึก
7. เวลา
8. สถานที่
9. วัสดุฝึก
10. รางวัล และหลักการให้รางวัล

1. ความสามารถพื้นฐาน การช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายของเด็กผู้สอนทราบได้โดยการประเมินความสามารถก่อนฝึก โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. การเลือกกิจกรรมที่จะฝึก

โดยการเลือกกิจกรรม จากการประเมินความสามารถว่าเด็กพร้อมจะเรียนรู้กิจกรรมแสดงว่าเด็กให้ความสนใจบ้างแล้ว ถ้าเลือกกิจกรรมที่ยากเกินความพร้อมของเด็กที่จะต้องใช้เวลาในการฝึกนาน และจะต้องแก้ไขพฤติกรรมหลาย ๆ แบบนี้อาจแทรกเข้ามาในระหว่างการฝึก

3. วิธีการสอน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยประเมินจากความสามารถของเด็กก่อนการสอน

1. การสอนด้วยการสาธิต หรือการทำตัวอย่าง (Modeling)

เป็นการสอนที่ให้เด็กได้เห็นท่าทางพร้อมไปกับการออกคำสั่งด้วยวาจา เด็กจะปฏิบัติตามท่าทางนั้น ๆ และรับรู้ได้ด้วยการเห็นและการฟัง การสอนด้วยการสาธิตทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

(Modelling) แสดงแบบอย่างให้เด็กดูว่าต้องการให้เขาทำอะไร เช่น ต้องการให้เด็กปลดกระดุมเสื้อครึ่งเม็ดสุดท้ายออกจากริงค์มุดต้องสาธิตวิธีจับกระดุมและดึงออกจากริงค์มุดพร้อมพูดว่า "ทำอย่างนี้" แสดงเฉพาะขั้นตอนที่ต้องการให้เด็กทำขณะนั้น ไม่ใช่ทั้งหมดของทักษะ เพราะจะยากและนานเกินกว่าที่เด็กจะทำได้ผู้ฝึกต้องแสดงแบบอย่างซ้ำ และชัดเจนหลายครั้ง วิธีนี้เป็นการสอนที่เด็กได้เห็นกิริยาอาการ พร้อมกับฟังคำสั่งด้วยวาจาด้วย เด็กจะปฏิบัติตามกิริยาอาการนั้นและรับรู้จากการเห็นและการฟัง

2. การสอนโดยจับมือทำ หรือการแนะด้วยท่าทาง (Physical Guidance)

เป็นการสอนที่ผู้สอนจับมือ หรืออวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดของเด็กให้ทำตาม เด็กจะรับรู้ได้โดยการสัมผัส การเห็นและการฟัง การสอนด้วยการจับมือให้ทำ หรือแนะนำด้วยท่าทาง (Physical or Gestural Prompting) เป็นการสอนที่ผู้ฝึกจะจับมือหรือแตะอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของเด็กให้ทำงานและรู้ว่าผู้ฝึกต้องการให้เด็กทำอะไรและเด็กจะต้องใช้อวัยวะส่วนใดในการปฏิบัติทักษะนั้นให้ถูกต้อง เช่น ผู้ฝึกยื่นข้างหลังของเด็ก จับนิ้วมือของเด็กให้ไปแตะที่กระดุม และดึงกระดุมที่ถูกลบออกจากริงค์มุดไว้ครึ่งเม็ดก่อนหน้านั้นแล้ว ต่อไปลดการช่วยเหลือในการจับมือ ซึ่งครั้งแรกผู้ฝึกจะจับอย่างหนักแน่น เมื่อเด็กเริ่มเคลื่อนไหวได้เองบ้าง ผู้ฝึกจะค่อย ๆ จับมือเด็กให้เบาลงและเลื่อนจากการจับนิ้วมาจับที่มือ ข้อมือ แขน ข้อศอก และเหลือเพียงคำพูดที่บอกว่าให้เด็กทำอะไร

3. การสอนด้วยคำพูด หรือการออกคำสั่งด้วยคำพูด (Verbal Direction) หมายถึง การใช้คำพูดหรือคำสั่งให้เด็กปฏิบัติตาม เด็กรับรู้ได้ด้วยการฟัง การสอนด้วยคำพูด (Verbal Direction) เป็นการใช้อำนาจหรือคำสั่งให้เด็กปฏิบัติตาม เด็กจะรับรู้ได้ด้วยการฟังซึ่งใช้ควบคู่ไปกับการสอนด้วยการสาธิตและจับมือให้ทำ เช่น การสอนการปลดกระดุมเสื้อจากขั้นตอนแรกที่ทำให้เด็กดึงกระดุมครึ่งเม็ด ที่เหลืออยู่ในรังคุดออก ขณะที่สาธิตให้เด็กดู ผู้ฝึกต้องบอกเด็กด้วยว่า "ดึงออกซิ" คำพูดที่ใช้ต้องสั้นและเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนไม่ทำให้เด็กสับสน พูดตรงเฉพาะเรื่องที่ต้องการให้เขาทำเท่านั้น เช่น จะสอนให้จับช้อน ต้องบอกไปตรง ๆ ว่า "จับช้อน" พร้อมแสดงให้เห็น คำสั่งที่ใช้ ควรเป็นคำสั่งที่ง่าย ชัดเจนและคงที่ ให้ความเวลาเด็กในการปฏิบัติพอสมควร คือ 3 - 5 วินาที (เนื่องจากบุคคลจะมีความจำในการปฏิบัติตามคำสั่งที่ดีในระยะเวลา 3 - 5 วินาที) ถ้าเด็กไม่ทำให้ใช้คำสั่งซ้ำ พร้อมกับให้การช่วยเหลือให้เด็กทำจนเสร็จและลดการช่วยเหลือลงเมื่อเด็กเริ่มทำได้เอง คำสั่งที่ใช้ควรเป็นคำสั่งแบบเดิมทุกครั้ง และเมื่อเด็กมีการเรียนรู้แล้วให้เปลี่ยนเป็นคำสั่งแบบต่าง ๆ เพื่อให้เด็กรู้จักสิ่งที่แตกต่างกันแต่มีความหมายเหมือนกัน

การลดความช่วยเหลือต้องค่อย ๆ ลดทีละน้อยและต้องให้แน่ใจว่าเด็กสามารถทำแต่ละขั้นตอนได้ดีแล้ว จึงเปลี่ยนจากการสาธิตให้ทำมาเป็นการจับมือ และการสอนด้วยคำพูดตามลำดับ

4. การวิเคราะห์งาน

การฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เป็นการแบ่งทักษะใหญ่ออกเป็ขั้นตอนย่อย ๆ โดยมีเกณฑ์สำหรับวัดความสำเร็จในแต่ละขั้นตอนนั้น ๆ

การวิเคราะห์งานมีวิธีการ 2 ลักษณะ คือ

1. การฝึกจากหน้าไปหลัง (Forward Chaining) คือเริ่มฝึกจากขั้นตอนแรกเป็นต้นไปเมื่อเด็กสามารถทำขั้นที่ 1 ได้ด้วยตนเองตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้จึงจะเริ่มฝึกในขั้นต่อไป

2. การฝึกแบบถอยหลัง (Backward Chaining) คือการฝึกเริ่มจากผู้ฝึกจับมือ เด็กทำขั้นตอนสุดท้ายให้ได้ก่อน เมื่อสำเร็จขั้นสุดท้ายแล้วผู้ฝึกจึงฝึกย้อนหลังจากขั้นตอนสุดท้ายมาอีกขั้นหนึ่ง ทำเช่นเดียวกันจนถึงขั้นตอนแรก

5. ขั้นตอนการฝึก

หลังจากได้แตกย่อยทักษะ เป็นขั้นตอนเล็ก ๆ แล้ว เริ่มฝึกโดยการดูความพร้อมของเด็กว่าจะฝึกแบบ Backward Chaining หรือ Forward Chaining โดยเลือกฝึกตามความสามารถพื้นฐานของเด็กใช้วิธีการสอนทั้ง 3 ขั้น เช่น การปลดกระดุมออกจากริงคัม

ฝึกแบบ Forward Chaining

1. ใช้มือจับริงคัมพร้อมออกคำสั่ง "ใช้มือจับกระดุมเสื่อ"
2. ผู้ฝึกสาธิตให้ผู้พร้อมจับมือเด็กจับที่กระดุมเสื่อ
3. ออกคำสั่ง "ปลดกระดุมออกจากริงคัม"
4. ผู้ฝึกสาธิตให้ผู้วิธีการปลดกระดุมพร้อมจับมือเด็กทำ
5. ลดการช่วยเหลือลง โดยการชี้แนะด้วยการบอกหรือชี้แนะด้วยท่าทางพร้อมออกคำสั่ง "ปลดกระดุมออกจากริงคัม"

ฝึกแบบ Backward Chaining

1. ผู้ฝึกปลดกระดุมออกจากริงคัมให้เด็กดูพร้อมกับพูด "ปลดกระดุมออก"
2. จับมือเด็กให้ปลดกระดุมออกจากริงคัมพร้อมกับพูด "ปลดกระดุมออกจากริงคัม"
3. ลดการช่วยเหลือของผู้ฝึกที่ใช้มือจับมาเป็นการสัมผัสเบา ๆ ถ้าเห็นว่าเด็กจะทำได้เองพร้อมกับใช้คำสั่ง
4. ลดการช่วยเหลือลงไปอีก อาจจะเพียงแตะที่แขนหรือข้อศอกพร้อมคำสั่ง
5. ลดการช่วยเหลือทางกายเหลือเพียงคำสั่ง "ปลดกระดุมออกจากริงคัม" ให้รางวัลทุกครั้งที่ได้ทำสำเร็จจากขั้นตอนแม้ว่าผู้ฝึกต้องช่วย ขึ้นถึงกระดุมออกจากริงคัม ใช้วิธีสอน 3 ขั้น ดังกล่าวมาแล้ว

ก่อนเปลี่ยนไปฝึกขั้นตอนใหม่ต้องแน่ใจว่าเด็กทำขั้นตอนนั้น ๆ ได้ด้วยตนเองติดต่อกัน 4 - 5 ครั้ง ถ้าเปลี่ยนขั้นตอนใหม่แล้ว เด็กทำขั้นตอนใหม่ไม่ได้ แม้ว่าจะใช้วิธีสอน 3 ขั้นแล้วก็ตามผู้ฝึกจะต้องย้อนกลับไปฝึกขั้นตอนที่เด็กเคยทำได้ด้วยตนเองมาแล้วเพื่อเสริมความมั่นใจในความสำเร็จก่อน จึงเริ่มขั้นตอนใหม่อีกครั้ง

6. การจัดบันทึก

การจัดบันทึกประจำวันจะช่วยให้ทราบว่า งานดำเนินไปตามขั้นตอนที่วางไว้ หรือไม่มีอุปสรรคหรือราบรื่นควรฝึกต่อไปตามขั้นตอนที่ตั้งไว้ หรือควรปรับปรุงแก้ไขขั้นตอนใหม่ หรือควรยกเลิกบางวัลที่เคยเลือกไว้ และเปลี่ยนเป็นสิ่งใหม่ถ้าเด็กไม่สนใจบางวัลอันเก่า

ในการบันทึกความก้าวหน้าประจำวันทุกครั้งที่มีฝึกมักจะ เป็นปัญหาสำหรับครู และผู้ปกครองเป็นอย่างมาก หากผู้ฝึกไม่สามารถบันทึกติดต่อกันทุกครั้งได้ อย่างน้อยผู้ฝึกควร บันทึกสัปดาห์ละครั้ง เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงว่า เด็กทำได้แค่ไหนแล้ว และความสำเร็จของเด็กก็คือ รางวัลของผู้ฝึกด้วย

7 เวลา

เวลาในการฝึกแต่ละทักษะควรกำหนดตามเวลาของกิจวัตรประจำวัน เช่น ฝึกรับประทานอาหารด้วยช้อน ตามเวลาของมื้ออาหาร เช้า กลางวัน เย็น ฝึกแต่งตัวหลัง อาบน้ำทุกครั้ง เป็นต้น ต้องฝึกให้สม่ำเสมอ เช่น ฝึกรับประทานอาหารด้วยช้อนทุกมื้อ การฝึกให้ เด็กช่วยเหลือตนเองนั้น ไม่ใช่มีน้ำให้เด็กช่วยเหลือตัวเองอีกมือแม่บ่อน้ำให้ เพื่อจะได้เสร็จเร็ว ๆ เช่นนี้จะทำให้เด็กสับสนในการฝึกแต่ละครั้งไม่ควรใช้เวลาอันยาวนาน อาจเป็น 5 - 10 นาที ทั้งนี้ ควรสังเกตความพร้อมของเด็ก

8 สถานที่

ควรจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น และทักษะที่จะฝึก เช่น ฝึกรับประทานอาหารที่โต๊ะอาหาร ฝึกแต่งตัวที่ห้องแต่งตัวหน้ากระจก ฝึกอาบน้ำในห้องน้ำ เป็นต้น แต่ทั้งนี้สถานที่นั้นจะต้องห่างไกลจากสิ่งรบกวน เช่น เสียงอึกทึก หรือผู้คนพลุกพล่าน กล่าวคือสถานที่ฝึกควรห่างจากสิ่งล่อใจที่จะมาทำลายสมาธิของเด็กพอสมควร

9. วัสดุฝึก

วัสดุและอุปกรณ์ฝึกต้องหาง่ายสะดวกต่อการใช้ เช่น ทักษะติดกระดุมควร จะเลือกกระดุมและรังดุมที่ใหญ่กว่าปกติ เพื่อเด็กจะได้ทำสำเร็จง่ายขึ้น การแต่งตัวควรใช้เสื้อผ้า ที่ฝึกให้มีขนาดใหญ่กว่าตัว เด็กจะฝึกใส่ได้ง่ายกว่า เสื้อผ้าที่มีขนาดพอดีตัว ทักษะล้างมือด้วยสบู่ สบู่ควรจะมีขนาดพอเหมาะพอดีกับมือ เด็กคือไม่ใหญ่จนเกินไป

10. รางวัลและหลักการให้รางวัล

เป็นการใช้หลักการเรียนรู้ ในด้านการปรับพฤติกรรมทำให้เปลี่ยนไปในทางที่ต้องการอันเป็นผลมาจากความพอใจที่ได้รับตามมา

ในการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองให้กับเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาครูต้องการรางวัลที่มีความหมายสำหรับเด็กจริง ๆ เป็นรางวัลที่เขาชอบและต้องการจึงจะทำให้พฤติกรรมนั้นเกิดซ้ำอีก

การฝึกทักษะด้านการแต่งกาย เป็นการฝึกที่ใช้เทคนิคเฉพาะทักษะหนึ่งวิธีการสอนเป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์หงานเป็นเทคนิคที่เหมาะสมเทคนิคหนึ่งที่จะนำมาฝึก และต้องดูแลตามขั้นตอนการฝึกเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพราะการเรียนรู้พฤติกรรมที่ถูกต้องจะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการสำคัญยิ่งประการหนึ่งของเด็กทุกคน และวิธีการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่สุดจะทำให้เด็กประสบความสำเร็จ

5. ประสิทธิภาพของการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2518) กล่าวว่า เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึงระดับประสิทธิภาพของชุดการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นระดับที่ผู้ผลิตชุดการสอนจะพึงพอใจว่า หากชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพถึงระดับนี้แล้ว ชุดการสอนก็มีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน และคุ่มค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน และคุ่มค่าแก่การลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก สำหรับการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ กระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภทคือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

การที่จะกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ครูผู้สอนเป็นผู้พิจารณา โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ มักจะตั้งไว้ 80/80 , 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตนาศึกษาอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น

เกณฑ์ในการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้นั้น เปิดโอกาสให้ผู้ประเมิน (ครูผู้สอน) เป็นผู้กำหนดขึ้นเองตามความเหมาะสมกับสภาพต่าง ๆ เช่น ความสำคัญของจุดประสงค์ ความยากง่ายของจุดประสงค์ ความพร้อมของผู้เรียน ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้โดยทั่วไป คือ ร้อยละ 80 แต่ถ้าพบว่าเด็กส่วนใหญ่ไม่เกิดพฤติกรรมตามเกณฑ์ อาจต้องพิจารณาลดเกณฑ์หรือเลื่อนการวัดพฤติกรรมนั้นในช่วงถัดไป

5.1 วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2518) ได้กล่าวถึงการคำนวณหาประสิทธิภาพของชุดการสอนมี 2 วิธีคือ

1. โดยใช้สูตร E_1/E_2

$$\text{สูตรที่ 1} \quad E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรืองาน

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชิ้นรวมกัน

N แทน จำนวนผู้เรียน

$$\text{สูตรที่ 2} \quad E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียน

2. โดยวิธีคำนวณธรรมดา

หาค่า E_1 คือ ค่าประสิทธิภาพของงานและแบบฝึกนั้น กระทำได้โดยเอาคะแนนของงานทุกชิ้นของนักเรียนแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยและเทียบส่วนเพื่อหาค่าร้อยละ

หาค่า E_2 คือ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยการเอาคะแนนของนักเรียนทั้งหมดรวมกัน หาค่าเฉลี่ย แล้วเทียบส่วนเพื่อหาค่าร้อยละ

5.2 ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ

5.2.1 แบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดลองกับนักเรียน 1 คน เพื่อ คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้นโดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวนี้อาจได้ คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก

5.2.2 แบบกลุ่ม (1:10) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6 - 10 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ซึ่งคะแนนของผู้เรียนเพิ่มขึ้นเกือบเท่าเกณฑ์

5.2.3 ภาคสนาม (1:100) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 40 - 60 คน เพื่อคำนวณหาประสิทธิภาพเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอน

เมื่อทดลองชุดการสอนภาคสนามแล้ว ให้เก็บค่า E_1/E_2 ของเกณฑ์การยอมรับ ประสิทธิภาพไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์ 5% แต่โดยปกติกำหนดไว้ 2.5% เช่น ถ้าตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพ ไว้ 90/90 เมื่อทดลองภาคสนามแล้ว ชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ 87.5/87.5 ก็สามารถ ยอมรับได้ว่าชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ

การยอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอนมี 3 ระดับ คือ (1) สูงกว่าเกณฑ์ (2) เท่าเกณฑ์ (3) ต่ำกว่าเกณฑ์

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กกลุ่มอาการดาวน์

การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการ ด้านการเคลื่อนไหวในเด็กกลุ่มอาการ ดาวน์และเด็กปกติ เป็นการศึกษาเด็กกลุ่มอาการดาวน์ จำนวน 81 คน แบ่งเป็นเด็กชาย 52 คน เด็กหญิง 29 คน อายุเฉลี่ยขยับมาโรงพยาบาลครั้งแรกเท่ากับ 2 ปี 6 เดือน โดย ศึกษาข้อมูลพัฒนาการเด็กที่ได้มาจากการสอบถามจากมารดาหรือผู้ปกครอง พบว่าพัฒนาการด้าน การเคลื่อนไหวช้ากว่าเด็กปกติทุกทักษะ ได้แก่ ชันคอ คืบ นั่ง คลาน ยืน เดิน ผลการวิจัย พบว่าเด็กกลุ่มอาการดาวน์มีพัฒนาการล่าช้าดังนี้

ชันคอ ทำได้เมื่ออายุ 7 เดือน ช้ากว่าปกติ 4 เดือน

คืบ ทำได้เมื่ออายุ 8 เดือน ช้ากว่าปกติ 4 เดือน

นั่ง ทำได้เมื่ออายุ 17 เดือนช้ากว่าปกติ 11 เดือน

คลาน ทำได้เมื่ออายุ 14 เดือนช้ากว่าปกติ 6 เดือน

ยืน ทำได้เมื่ออายุ 23 เดือนช้ากว่าปกติ 14 เดือน

สรุปได้ว่าเด็กกลุ่มอาการดาวนจะมีพัฒนาการเป็นขั้นตอน แต่ช้ากว่า
ประมาณ 2 เท่า ดังนั้นเด็กเหล่านี้จะมีพัฒนาการช้ากว่าเด็กปกติ (ศศิณี โภคโต และคนอื่น ๆ.
2536) ผลการศึกษาผลของการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก กลุ่มอาการดาวนอายุ 2 ปี 6 เดือนถึง
3 ปีที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการในช่วงเวลาที่ต่างกัน งานวิจัยนี้ได้ศึกษาพัฒนาการเด็กกลุ่ม
อาการดาวน โรงพยาบาลราชานุกูล เปรียบเทียบระหว่างเด็กกลุ่มที่ 1 ซึ่งเข้าโครงการ
ส่งเสริมพัฒนาการของโรงพยาบาลราชานุกูล มาก่อนจำนวน 20 คน และเด็กกลุ่มที่ 2 ซึ่งเริ่ม
เข้าโครงการ จำนวน 6 คน โดยศึกษาจากบันทึกพัฒนาการ 5 ด้าน ได้แก่ การเคลื่อนไหว
การใช้กล้ามเนื้อ และสติปัญญา การเข้าใจภาษา การใช้ภาษา การช่วยเหลือตนเองและสังคม
สรุปผลการวิจัย คือ เด็กที่เข้าส่งเสริมพัฒนาการในระยะเวลาที่เร็วกว่ามีพัฒนาการด้านการ
เคลื่อนไหว และด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญาสูงกว่าเด็กที่เข้ารับการส่งเสริม
พัฒนาการช้ากว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในขณะที่มีพัฒนาการด้านการเข้าใจภาษา และด้าน
การใช้ภาษาไม่แตกต่างกัน สำหรับทักษะด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคมมีพัฒนาการ
ไม่แตกต่างกันมากในระหว่าง 2 กลุ่ม แต่พบว่าพัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม
สูงขึ้นกว่าเมื่อเริ่มการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทั้ง 2 กลุ่ม (ชลันธร ปรียาสมบัติ และคนอื่น ๆ.
2536)

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผิดปกติทางร่างกาย และการไปเรียน
ร่วมในเด็กกลุ่มอาการดาวนอายุ 3 - 5 ปี การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเด็กกลุ่มอาการดาวนใน
โครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียน โรงพยาบาลราชานุกูลจำนวน 28 รายโดยร้อยละ
85.7 ได้รับการตรวจยืนยันทางโครโมโซม พบความผิดปกติของหัวใจและหลอดเลือด จากการ
ตรวจร่างกายร้อยละ 10.7 ตาเขาคิดเป็นร้อยละ 17.9 เด็กมีภาวะไทรอยด์ต่ำคิดเป็นร้อยละ
18.2 ในจำนวนเด็ก 28 คนมีเด็กกลุ่มอาการดาวนจำนวน 10 รายไปเรียนร่วมในโรงเรียน
อนุบาลกับเด็กปกติ เมื่อเปรียบเทียบความผิดปกติทางกายดังกล่าวในเด็กกลุ่มไปโรงเรียนร่วม
และไม่ได้ไปเรียนร่วม พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ดังนั้นจากงานวิจัยนี้พบว่าเด็กกลุ่ม
อาการดาวนมักมีความผิดปกติทางร่างกายอย่างอื่นร่วมด้วยจึงเป็นที่น่าสนใจว่าปัญหาดังกล่าวจะ
มีผลต่อการไปโรงเรียนของเด็กหรือไม่ผลการวิจัยเป็นดังนี้

เด็กในจำนวน 28 ราย เพศชาย 22 ราย เพศหญิง 6 ราย ที่ไปเรียน
 ร่วมมีจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.71 ของเด็กทั้งหมดและผู้ที่ไม่ได้ไปเรียนร่วมมีจำนวน
 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.28 ของเด็กทั้งหมด พบว่าปัญหาทางการแพทย์ เช่น ระบบหัวใจ
 และหลอดเลือด ระบบตาและการมองเห็น ภาวะไทรอยด์ ฮอร์โมนต่ำ ไม่มีผลต่อการไปเรียน
 ร่วมในโรงเรียนอนุบาลปกติ แต่ก็จะต้องมีการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดของผู้เกี่ยวข้องรวมทั้ง
 การประสานงานที่ดีระหว่างผู้ปกครอง ครูโรงเรียนอนุบาลและบุคลากรในโรงพยาบาลราชานุกูล
 (ประจักษ์จิตร แจ่มสะอาด และคนอื่น ๆ. 2536)

รูปแบบการจัดการเรียน การสอนแบบเรียนร่วม สำหรับเด็กพิการก่อน
 วัยเรียน มีข้อตกลงพื้นฐานและความจำเป็นต่อการพัฒนาการเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งครู
 และผู้ปกครองควรทราบดังนี้

เด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนวัยเรียน มีขั้นตอนของการพัฒนาการ
 เช่นเดียวกับเด็กปกติ และมีศักยภาพจะเรียนรู้และพัฒนาได้ เมื่อได้รับการส่งเสริมที่เหมาะสม
 ก็จะสามารถเติบโตขึ้นเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคมได้

เด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนวัยเรียน มีสิทธิ์ที่จะได้รับโอกาสในการ
 พัฒนาด้านต่าง ๆ รวมทั้งมีสิทธิ์ที่จะได้รับบริการความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ที่มีคุณภาพอย่าง
 เหมาะสม

เด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนวัยเรียน มีความต้องการพื้นฐาน
 เช่นเดียวกับเด็กปกติ และมีสิทธิ์ที่จะได้ดำเนินชีวิตอย่างเด็กปกติและสมบูรณ์มากที่สุด เท่าที่จะ
 เป็นไปได้ทั้งนี้โดยการสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสอาศัยอยู่กับครอบครัวและเข้ามามีส่วนร่วมใน
 สังคม โดยเน้นให้เด็กพึ่งตนเองให้มากที่สุด และไม่ต้องได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างไปจากเด็ก
 อื่น ๆ ยกเว้นที่จำเป็นสำหรับสภาพของเด็กผู้นั้น หรือเพื่อการแก้ไขสภาพที่เด็กผู้นั้นจำเป็นต้อง
 ได้รับ

พฤติกรรมทั้งหลาย โดยเฉพาะความบกพร่อง หรือความจำกัดทาง
 พฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด็กแสดงออกเป็นผลจากปฏิสัมพันธ์ของเด็กกับสภาพแวดล้อมของตน

การค้นหาและให้ความช่วยเหลือแก่เด็กพิการอย่างเหมาะสม คือต้องทำ
 ตั้งแต่ระยะเริ่มแรก (0 - 7 ปี) จะช่วยป้องกันไม่ให้ความพิการนั้นเพิ่มขึ้น บรรเทาความ
 รุนแรงของความพิการเดิมหรือป้องกันการเกิดความพิการด้านอื่นที่อาจเกิดแทรกซ้อนขึ้นมาก

อันจะเป็นการเอื้อต่อการพัฒนาการของเด็กพิการนั้น ๆ ซึ่งผลจากการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถพัฒนาการไปตามขั้นตอนได้อย่างราบรื่น และสมวัยมากขึ้น

ครูในโรงเรียนและบุคคลในวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทหน้าที่ ที่สามารถที่จะพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษหากได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างเหมาะสม (ศรีนครวิริยะสินธุ์, 2534)

การศึกษาอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองของเด็กกลุ่มก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่มารับบริการจากหน่วยงานการศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานั้น แม้ว่าจะมีวิธีการสอนหลายประการ เช่นเดียวกับเด็กปกติ แต่ก็จำเป็นต้องมีการกระทำบางอย่างที่ผู้ฝึกต้องปฏิบัติต่อเด็กต่างจากเด็กปกติเพราะเด็กมีความต้องการพิเศษในบางด้านมากกว่าเด็กปกติ

เด็กบางคนจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขส่วนที่บกพร่อง โดยการรักษาพยาบาลจากนักวิชาชีพและผู้ปกครอง โดยฝึกจากนักวิชาชีพ

การอบรมสั่งสอนเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต้องอาศัยเทคนิคเฉพาะและใช้เวลามากกว่าโดยต้องใช้เวลาในการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด มีการสอนโดยตรงสอนเป็นขั้นน้อย ๆ ทีละขั้น และต้องสอนซ้ำ ๆ

ผู้ฝึกจำเป็นต้องช่วยเหลือและทำให้มากกว่าเด็กปกติในวัยเดียวกัน โดยให้ความช่วยเหลือตามระดับพัฒนาการ เป็นสำคัญ

ผู้ฝึกต้องมีการเข้าแทรกแซง มีบทบาทในการกระตุ้นพัฒนาการของเด็กโดยตรง เช่น การจูงใจเส้นให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง หรือจับใส่มือให้เล่น

เด็กต้องได้รับการควบคุมมากกว่าเด็กปกติในวัยเดียวกัน ทั้งในเรื่องความปลอดภัยของเด็กเองและความปลอดภัยของคนอื่น ทั้งนี้โดยคำนึงถึงระดับพัฒนาการของเด็กมากกว่าอายุจริง

กิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจากการวิจัยพบว่า เด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่อยู่ในเมืองมีกิจวัตรประจำวันและวิถีชีวิต เช่นเดียวกับเด็กปกติ กล่าวคือมีการเร่งรีบในตอนเช้า ผู้ปกครองทำ

ในสหรัฐอเมริกา เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนจะต้องมีแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล การนำแผนดังกล่าวมาใช้ในด้านการศึกษาพิเศษถือเป็นการปฏิรูปทางการศึกษาอย่างหนึ่ง แคลแลเบรซ ได้ทำการศึกษาว่าการปฏิรูปดังกล่าวมีผลกระทบต่อโรงเรียนอย่างไร และทางโรงเรียนได้แก้ปัญหาอย่างไรบ้าง ผลการศึกษาพบว่า การนำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลมาใช้มีผลกระทบต่อครูมาก เพราะครูต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กแต่ละคน โรงเรียนที่ไม่มีการควบคุมคุณภาพของแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล มีผลทำให้การศึกษาพิเศษไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ทางโรงเรียนจึงควรหาทางแก้ไข โดยการอบรมครูให้สามารถจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือตลอดจนแนะแนวทางในการจัดทำแผนการศึกษารายบุคคลด้วย (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 ; อ้างอิงมาจาก Calabrese. 1985)

มลรัฐแมซซาชูเซต ได้จัดการศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีอายุ 3 - 5 ปี ในการเรียนการสอนต้องใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนนี้ด้วย เนื่องจากทางรัฐมีความเห็นว่าแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ คือ กิจที่ยังศึกษาอีกว่าการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานในการทดสอบเด็กปฐมวัยกับการใช้แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น อย่างไรก็ตามให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์มากที่สุดในการช่วยให้ครูเขียนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ผลการวิจัยพบว่าข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง มีประโยชน์มากกว่าข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบมาตรฐาน เฉพาะข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น ช่วยให้ครูเข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ดี และสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการกำหนดแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลได้เหมาะสมยิ่งขึ้น (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 ; อ้างอิงมาจาก Coggia. 1985)

ผลการสำรวจทัศนคติของครูในรัฐมินเนโซต้า สหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการจัดการศึกษาในทศวรรษหน้าโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ผลการวิจัยให้คำพยากรณ์หลายประการแต่ที่สำคัญคือการพยากรณ์เกี่ยวกับแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งขณะนี้นำมาใช้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างกว้างขวางนั้นต่อไปในอนาคตจะถูกนำมาใช้กับเด็กปกติทุกคน เพราะแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลมีประโยชน์มาก สามารถตอบสนองความต้องการทางการเรียนของเด็กทีละคนได้เป็นอย่างดีและสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 ; อ้างอิงมาจาก Palkert. 1986)

การศึกษาเกี่ยวกับเวลาที่ครูใช้ไปในการเขียนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กแต่ละคนในช่วงระยะเวลา 5 ปี ผลการศึกษาพบว่าในครั้งแรกที่กฎหมายการศึกษาพิเศษในอเมริกาประกาศใช้ และครูทุกคนต้องเขียนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคนนั้น ครูต้องทุ่มเทเวลามากเพื่อกำหนดแผนนี้ แต่หลังจากกฎหมายการศึกษาพิเศษประกาศใช้ไปแล้ว 5 ปี ครูมีประสบการณ์ในการเขียนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลมากขึ้น ทำให้ครูใช้เวลาในการเขียนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลน้อยลงจากเดิมเกือบ 2 เท่า และยิ่งพบว่าครูใช้เวลาในการกำหนดแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กนักเรียน ในระดับมัธยมศึกษามากกว่าเด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษา (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 ; อ้างอิงมาจาก Kyser. 1983)

แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่ง เป็นวิธีจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของเด็กแต่ละคนในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สหรัฐอเมริกาได้นำแผนนี้มาใช้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นเวลาหลายปีมาแล้ว แต่ในประเทศไทยยังไม่มีหรือนำนวัตกรรมนี้มาใช้อย่างเป็นทางการ และเป็นทางการ จึงควรนำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลมาทดลองใช้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในประเทศไทย และศึกษาผลดีของการนำนวัตกรรมนี้มาใช้

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

การสร้างชุดการสอนเอกัตภาพ วิชาหลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง ผลปรากฏว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 93.24/88.12 และกลุ่มที่เรียนด้วยชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากครูตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (โกสุม เจริญราย. 2520)

การสร้างชุดการสอนตามเอกัตภาพวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องตรรกศาสตร์ สัณฐานศาสตร์สำหรับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง พบว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 90/90 และคะแนนก่อนเรียนกับหลังการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (อาภรณ์รัตน์ สารทัศนันท์. 2521)

การสร้างชุดการสอนฝึกการฟัง อย่างมีวิจรรณภาพ วิชาภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลปรากฏว่าได้ชุดการสอนฝึกการฟังอย่างมีวิจรรณภาพที่มีประสิทธิภาพ
 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 และกลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้ชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ในการฟัง
 อย่างมีวิจรรณภาพสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่สอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (เส้นทึ่
 ศิริสวัสดิ์. 2526)

เด็กกลุ่มอาการดาวน์ เป็นเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าในทุกด้าน เป็นผลให้มีความ
 สามารถในการช่วยเหลือตนเองได้น้อย จากข้อจำกัดต่าง ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้การสอน
 เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน แบ่งขั้นตอนในการสอนเพื่อให้เด็กทำได้แต่ละ
 ขั้นตอนจากง่ายไปสู่ขั้นตอนที่ยากขึ้น เพื่อให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุดตามศักยภาพ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. แบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการ
 วิเคราะห์งานที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เด็กกลุ่มอาการดาวน์ (อายุ 6 - 9 ปี ระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 68) หลังจาก
 ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการ
 วิเคราะห์งาน มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ
3. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน พิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้
 - 3.1 เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ของแบบฝึกการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน
 - 3.2 คะแนนความสามารถในการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย ก่อนและหลังการฝึกการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน
4. แบบแผนการทดลอง และการดำเนินการทดลอง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กกลุ่มอาการดาวน์ (อายุระหว่าง 6 - 9 ปี ระดับเขาวงปีญญา 35 - 68) และได้รับการตรวจยืนยันทางโครโมโซมแล้ว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กกลุ่มอาการดาวน์ (อายุระหว่าง 6 - 9 ปี ระดับเขาวงปีญญา 35 - 68) และได้รับการตรวจยืนยันทางโครโมโซมแล้ว ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากได้โรงเรียนราชานุกูล ถนนดินแดง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร แล้วนำมาสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากเด็กกลุ่มอาการดาวน์ของโรงเรียนราชานุกูล จำนวน

16 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ

2.1 การสร้างแบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย

2.1.1 ศึกษาแบบประเมินผลทักษะเพื่อสำรวจพัฒนาการตามหลักสูตรพิเศษ สำหรับเด็กร่างกายพิการเนื่องจากสมอง และสติปัญญาต่ำในระดับอายุพัฒนาการ 0 - 7 ปี (ฉบับพุทธศักราช 2535) ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2.1.2 ศึกษาแบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง จากแบบประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเอง (Self Help Skills) ของแบบประเมินทักษะการจัดหลักสูตรการศึกษาสำหรับเด็กระดับต้นของการศึกษาพิเศษ ของ St. Marie Illinois (Skill Checklist of Curriculum Guide for Early Childhood Education of South Eastern Special Education St. Marie Illinois. 1983)

2.1.3 ศึกษาแบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง จากแบบประเมินพัฒนาการของเด็กอายุ 0 - 5 ปี ของโรงพยาบาลราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

2.1.4 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาแบบประเมินดังกล่าวข้างต้น มาจัดเป็นรายการประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย สำหรับเด็กบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 48 ข้อ (ตามเกณฑ์ปกติของความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายของเด็กปกติวัย 0 - 7 ปี)

2.1.5 นำแบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการช่วยเหลือตนเองของเด็กปกติ และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พิจารณาปรับปรุงคัดเลือกให้เหมาะสมในด้านรายการประเมิน วิธีประเมิน และวิธีให้คะแนน จำนวน 3 ท่าน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจิดต์	อภินิษฐ์รักต์
2. ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง	อารยะวิญญู
3. อาจารย์ชนิสสา	เวชวิรุฬห์

2.1.6 นำแบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้สมบูรณ์

2.1.7 นำแบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายที่ปรับปรุงแล้วไปประเมินกับเด็กกลุ่มอาการดาวน์ ระดับปฐมวัย อายุ 6 - 9 ปี และมีระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 68 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.1.8 นำแบบประเมินมาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนนข้อที่ทำผ่าน ข้อละ 1 คะแนน ข้อใดทำไม่ผ่านหรือไม่ทำให้ 0 คะแนน

2.1.9 ทำการวิเคราะห์แบบประเมินเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ได้ค่าความยากง่าย 0.20 - 0.90 ค่าอำนาจจำแนก 0.20 - 0.50

2.1.10 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย โดยใช้สูตร KR - 20 ของ คูเตอร์ ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.976

2.1.11 จัดทำเป็นแบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 48 ข้อ เพื่อให้เป็นแบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายในการวิจัยครั้งนี้ ดังตัวอย่างในภาคผนวก

2.2 การสร้างแผนการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงาน สำหรับพัฒนาความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาคู่มือ เอกสารเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการการช่วยเหลือตนเอง ดังต่อไปนี้

2.2.1.1 ศึกษาคู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็กในการทดสอบและฝึกทักษะด้านการช่วยเหลือตนเองของโครงการส่งเสริมพัฒนาการ โรงพยาบาลราชานุกูล กรมสุขภาพจิต ซึ่งรวบรวมและเรียบเรียงขึ้นโดยอาศัยแนวทางของมหาวิทยาลัยแมคควอรี ประเทศออสเตรเลีย ในด้านการจัดกิจกรรมและวิธีการสอนทักษะด้านการช่วยเหลือตนเอง

2.2.1.2 ศึกษาคู่มือฝึกเด็กในการดำรงชีวิตประจำวันของฝ่ายพยาบาล โรงพยาบาลราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

2.2.1.3 ศึกษาคู่มือประกอบภาพสำหรับครูและผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

2.2.2 นำความรู้จากการศึกษาเอกสารตำราเขียนแผนการสอนการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการช่วยเหลือตนเองของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ จำนวน 48 แผน (ตามเกณฑ์ปกติของความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กปกติวัย 0 - 7 ปี)

2.2.3 นำแผนการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาเพื่อความเหมาะสมของกิจกรรม 3 ท่าน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจิดต์	อภินิษฐ์รักต์
2. ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง	อารยะวิญญู
3. อาจารย์ชนิสสา	เวชวิรุฬห์

3. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน พิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

3.1 เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

3.2 คะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ก่อนและหลังการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

เมื่อสร้างแผนฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน และแบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย แล้วนำไปหาประสิทธิภาพ มีลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. ขัณฑ์ทดลองรายบุคคล โดยฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย กับเด็กไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 1 คน ซึ่งทดลองกับเด็กกลุ่มอาการดาวน์ โรงพยาบาลราชานุกูล เพื่อแก้ไขปรับปรุงในด้านภาษา สื่ออุปกรณ์และเวลาที่ใช้ในกิจกรรมแต่ละกิจกรรม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. ชั้นทดลองกลุ่มเล็ก โดยนำแบบฝึกการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกายที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองกับเด็กกลุ่มดาวที่ไม่ผ่านจุดประสงค์เดียวกัน จำนวน 5 คน ได้แก่ เด็กกลุ่มอาการดาวน้ โรงพยาบาลราชานุกูล เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านการสอน

3. ชั้นทดลองภาคสนาม โดยนำแบบฝึกที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองกับเด็กกลุ่มอาการดาวน้ ที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 16 คน ได้แก่ เด็กกลุ่มอาการดาวน้ โรงพยาบาลราชานุกูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอน แล้วนำผลที่ได้มาหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือนตนเองด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์งานเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย ก่อนและหลังการทดลอง

4. แบบแผนการทดลอง และการดำเนินการทดลอง

4.1 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยจะดำเนินการทดลอง ตามแบบแผนการทดลองแบบ Randomized One Group Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂

X แทน การจัดการกระทำ (Treatment)

T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) โดยการใช้แบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย

T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) โดยการใช้แบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย

R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม (Random Assignment)

E แทน กลุ่มทดลอง (Experimental Group)

4.2 การดำเนินการทดลอง

4.2.1 ขั้นก่อนการทดลองผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย ที่ผู้วิจัยปรับปรุงแล้วกับกลุ่มตัวอย่าง

4.2.2 ขั้นดำเนินการทดลอง กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยวิธีสอนการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ด้วยแบบฝึกเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 120 นาที รวม 40 ครั้ง ในวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 10.00 - 12.00 น.

4.2.3 ขั้นหลังการทดลอง

4.2.3.1 เมื่อครบกำหนดระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ทำการประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายชุดเดิม

4.2.3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ททำการประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ก่อนการสอน (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่าง

5.2 เมื่อจบบทเรียนแล้ว ประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายหลังการสอน (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่าง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.1.2 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนเด็ก

6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 ΣX^2 แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนเด็ก

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

6.2.1 ค่าความยากง่ายของแบบประเมิน โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528)

$$P = R/N$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่าย
 R แทน จำนวนเด็กที่ทำข้อนี้ถูก
 N แทน จำนวนเด็กที่ทำข้อนี้ทั้งหมด

6.2.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมิน โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528)

$$r = \frac{R_U - R_L}{\frac{N}{2}}$$

เมื่อ r	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
R_U	แทน	จำนวนเด็กที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
R_L	แทน	จำนวนเด็กที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
N	แทน	จำนวนเด็กในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

6.2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยใช้สูตร KR - 20
(ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
n	แทน	จำนวนข้อในแบบทดสอบ
p	แทน	สัดส่วนของเด็กที่ตอบถูกในแต่ละข้อ
q	แทน	สัดส่วนของเด็กที่ตอบผิดในแต่ละข้อ ($q = 1 - p$)
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

6.2.4 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

1. เปรียบเทียบเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดย 80 ตัวแรก (E1) คือ ประสิทธิภาพของการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการฝึกด้วยแบบฝึกช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงาน 80 ตัวหลัง (E2) คือ ประสิทธิภาพของการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละของคะแนนการทดสอบหลังการฝึก ด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงาน

2. เปรียบเทียบความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ (อายุ 6 - 9 ปี ระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 68) ก่อนและหลังได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงานด้วยการทดสอบของ วิลคอกซัน (Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์หังงาน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หังงานตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ตอนที่ 2 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หังงาน โดยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย ก่อนและหลังการฝึกด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หังงาน

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

N แทน จำนวนเด็กในกลุ่มตัวอย่าง

X แทน คะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

T แทน ค่าสถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาใน Wilcoxon Matched Pairs

Signed - Ranks test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หังงานตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

การทดลองหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หังงาน ได้ดำเนินการตามขั้นตอนโดย ทดลองแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม เพื่อแก้ไขปรับปรุง และทำการทดลองภาคสนาม เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

80/80 ในการทดลองหาประสิทธิภาพ (ผู้วิจัยต้องประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นก่อนและหลังการฝึก) ซึ่งปรากฏผลตามตาราง 3

ตาราง 3 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

การประเมินผลความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย	จำนวนเด็ก N	คะแนนเฉลี่ย \bar{X}	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยค่าประสิทธิภาพของแบบฝึก (การช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน)
ก่อนการฝึก	16	17.31	2.27	36.07
หลังการฝึก	16	39.06	4.22	81.36 (E ₂)
กิจกรรมและขั้นตอนในการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งานที่ต่อเนื่อง	16	396.31	29.76	89.46 (E ₁)

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า

1. เด็กกลุ่มอาการดาวน์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประเมินผลก่อนฝึก ด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน จำนวน 48 ข้อ ได้ถูกต้องโดยเฉลี่ย ร้อยละ 36.07 ของคะแนนทั้งหมด
2. เด็กกลุ่มอาการดาวน์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประเมินผลหลังการฝึกด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน จำนวน 48 ข้อ ได้ถูกต้องโดยเฉลี่ย ร้อยละ 81.36 (E₂) ของคะแนนทั้งหมด

3. เด็กกลุ่มอาการดาวน์ จำนวน 16 คน ได้รับการฝึกจากแบบฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมและขั้นตอนในการฝึก เด็กสามารถทำได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 89.46 (E1) ของกิจกรรมและขั้นตอนในการฝึกทั้งหมด ดังนั้น ประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการวิเคราะห์งานที่สร้างขึ้น คือ $89.46/81.36$ แสดงว่าแบบฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งานนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน โดยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย ก่อนและหลังการฝึกด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน ผลปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน โดยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย ก่อนและหลังการฝึกด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		T
	N	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
กลุ่มตัวอย่าง	16	17.31	2.27	39.06	4.22	0**

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่าเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเซวอนปัญญา 35 - 68 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างหลังจากได้รับการฝึกจากแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน เพื่อพัฒนาความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ (อายุ 6 - 9 ปี ระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 68) โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

1. เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน
2. คะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายที่สูงขึ้นอย่างน้อย 5% หลังได้รับการฝึกจากแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ซึ่ง ได้ผ่านการหาคุณภาพของเครื่องมือแล้ว โดยมีค่าความยากง่าย 0.20 - 0.90 ค่าอำนาจจำแนก 0.20 - 0.50 ค่าความเชื่อมั่น 0.976
2. แผนการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน สำหรับพัฒนาความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายของเด็กกลุ่มอาการดาวน์

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. สร้างแบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจหาความเที่ยงตรง และนำไปทดลองเพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น พบว่า ค่าความยากง่าย 0.20 - 0.90 ค่าอำนาจจำแนก 0.20 - 0.50 ค่าความเชื่อมั่น 0.976

2. สร้างแบบฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งานของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ สำหรับฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายให้เด็กกลุ่มอาการดาวน์โดยยึดเนื้อหา และจุดประสงค์เป็นหลัก ได้รับการแนะนำและตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและได้นำไปทดลองใช้ตามลำดับขั้นแล้วนำมาปรับปรุง เพื่อทดสอบประสิทธิภาพเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3. ดำเนินการทดลองเปรียบเทียบการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ระหว่างก่อนฝึก และหลังฝึก โดยใช้แบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน ซึ่งมีลำดับขั้นดังนี้

3.1 ขึ้นก่อนการทดลอง ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ที่ผู้วิจัยปรับปรุง แล้วกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ขึ้นดำเนินการทดลอง กลุ่มตัวอย่างได้รับการฝึกด้วยวิธีฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย ด้วยแบบฝึกเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 120 นาที รวม 40 ครั้ง ในวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 10.00 - 12.00 น.

3.3 ขึ้นหลังการทดลอง เมื่อครบกำหนดระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ ทำการประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายชุดเดิม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 คะแนนเฉลี่ย

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. หาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งานโดย

2.1 เทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2.2 เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการฝึกโดยการทดสอบของ วิลคอกซ์

(The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน มีประสิทธิภาพโดยมีข้อยืนยัน ดังนี้

1. เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 พบว่าแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงานมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยมีค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 คือ 89.46/81.36

2. เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงานระหว่างก่อนและหลังการทดลอง พบว่าคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย หลังการฝึกสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า แบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 68 ที่ได้รับการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้เป็นแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งพิจารณาในแต่ละด้านได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงานที่สร้างขึ้นเท่ากับ 89.46/81.36 ซึ่งเป็นค่าของประสิทธิภาพของการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง/ประสิทธิภาพของการปฏิบัติ แสดงให้เห็นว่าเด็กกลุ่มอาการดาวน์ที่ฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน สามารถแต่งกายได้ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์หงานกระทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ (E_1) 89.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่

กำหนดไว้ และเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเขาวนปัญญา 35 - 68 มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ภายหลังจากฝึกด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงานแล้วปฏิบัติได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยร้อยละ (E2) 81.36 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงสามารถยอมรับได้ว่าแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงานที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพทั้งนี้จะเป็นเพราะแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายที่สร้างขึ้นตามขั้นตอนการสร้างแบบฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านการทดลองตามลำดับขั้นเพื่อปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และยังสอดคล้องกับหลักการและทฤษฎีการเรียนรู้แบบสิ่งเร้า และการตอบสนอง โดยที่ผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังที่ โกสุม เจริญรายละเอียดคนอื่น ๆ (2518) ได้กล่าวว่า ชุดการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความต้องการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น โดยบรรจุกิจกรรมและสื่อหลาย ๆ อย่างให้ผู้เรียน ได้ทราบผลการเรียนในทันที มีการเสริมแรงด้วยการชมเชยหรือให้กำลังใจ มีการเรียนรู้ไปทีละขั้นตอนด้วยตนเองตามลำดับความยากง่าย และเป็นอิสระจากอารมณ์และบุคลิกภาพของผู้สอน ซึ่งแบบฝึกของผู้วิจัยก็มีลักษณะของกิจกรรมและสื่อการสอนในตนเองเดียวกัน

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ก่อนการฝึกด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงาน กับคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายหลังการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงานเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเขาวนปัญญา 35 - 68 มีคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย หลังการทดลองสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การที่แบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงานที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ สามารถฝึกให้เด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเขาวนปัญญา 35 - 68 มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายสูงขึ้นหลังการทดลอง อาจเป็นเพราะว่าแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นการฝึกที่ประเมินความสามารถแต่ละบุคคลเพื่อฝึกตามความสามารถพื้นฐาน ซึ่งมีความสามารถแตกต่างกัน แล้วนำมาวางแผนการฝึกเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงาน คือการแบ่งทักษะใหญ่ออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ โดยมีเกณฑ์สำหรับวัดความสำเร็จในแต่ละขั้นตอน และใช้วิธีในการฝึก คือ

การสาธิตให้ดูก่อน เพื่อให้เด็กเห็นท่าทางพร้อมไปกับการออกคำสั่งด้วยวาจา ต่อจากนั้นผู้ฝึกจะจับมือเด็กทำตามขั้นตอนที่สาธิต เมื่อผู้ฝึกจับมือเด็กทำตามขั้นตอนที่สาธิตแล้วผู้ฝึกปล่อยให้เด็กทำเองพร้อมกับการช่วยเหลือในบางขั้นตอนโดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือ ทำให้เหลือเพียงแนะนำด้วยคำพูด หลังจากนั้นผู้ฝึกให้เด็กทำเอง การฝึกเป็นรายบุคคล ด้วยแบบฝึกที่ครูสร้างขึ้นทำให้ครูรู้ความต้องการและความสามารถขั้นพื้นฐานของเด็ก และเป็นวิธีการที่ไม่ซ้ำซาก เด็กยังเห็นว่าเป็นของใหม่ ไม่เบื่อหน่ายต่อการฝึก และยังสามารถจัดได้ในลักษณะของการฝึกเป็นรายบุคคลเพื่อพัฒนาความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายตามศักยภาพของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ค็อกเจีย (ผดุง อารยะวิญญู 2533 ; อ้างอิงมาจาก Coggia. 1985) ซึ่งวิจัยพบว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดการเรียนการสอน ควรใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เนื่องจากแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลมีความสำคัญและจำเป็นต่อการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพราะ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล สามารถตอบสนองความต้องการทางการเรียนของเด็ก โดยเน้นกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการในแต่ละด้านให้เด็กปฏิบัติรวมทั้งทำให้เด็กมีความพร้อม และพึงพอใจในการฝึก เช่น เด็กจะหัวเราะ ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนาน และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในขณะปฏิบัติกิจกรรม และยังสอดคล้องกับอารมณ์ร์ตัน สารทัศน์านันท์ (2521) พบว่าเด็กที่ฝึกจากชุดแบบฝึกเป็นรายบุคคลที่สร้างขึ้นเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับประจักษ์จิตร แจ่มสะอาด และคนอื่น ๆ (2536) วิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนวัยเรียน มีขั้นตอนการพัฒนาการเช่นเดียวกับเด็กปกติเพราะเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนวัยเรียน มีขั้นตอนของการพัฒนาการเช่นเดียวกับเด็กปกติและมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาได้ เมื่อได้รับการส่งเสริมที่เหมาะสม โดยผู้ฝึกมีบทบาทในการกระตุ้นพัฒนาการของเด็กโดยตรง เช่น การสาธิตให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง หรือจับมือให้ทำ เด็กจะเรียนรู้การเลียนแบบที่ถูกต้อง และสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเองในที่สุด

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. เด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 68 ที่ได้รับการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายสูงขึ้น

เด็กมีความพร้อมและพึงพอใจในการฝึก เช่น เด็กจะหัวเราะ ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนานและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในขณะปฏิบัติกิจกรรม

2. การฝึกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำเป็นต้องมีการจัดบันทึกประจำวันของเด็กแต่ละคน เพื่อจะได้วางแผนการฝึกตามความจำเป็นของบุคคลและเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงว่าเด็กมีความก้าวหน้าในการฝึกมากน้อยเพียงใด

3. เวลาในการฝึกแต่ละทักษะควรกำหนดตามเวลาของกิจวัตรประจำวัน เช่น ฝึกการแต่งกาย ควรจะฝึกหลังจากอาบน้ำ และฝึกการรับประทานอาหารด้วยช้อน ควรจะฝึกตามเวลาของมื้ออาหารเช้า - กลางวัน - เย็น นอกจากนี้ ควรฝึกให้สม่ำเสมอ เช่น ฝึกรับประทานอาหารด้วยช้อนทุกมื้อ เพื่อให้เด็กช่วยเหลือตนเองได้ ไม่ใช่มีมือนี้ให้เด็กช่วยเหลือตัวเองอีกมือข้อนให้ เพื่อจะได้เสร็จเร็ว ๆ เช่นนี้จะทำให้เด็กสับสนในการฝึก การฝึกแต่ละครั้งควรใช้เวลาที่เหมาะสมสำหรับเด็กบกพร่องทางสติปัญญาควรฝึกในเวลา 5 - 10 นาที เนื่องจากเด็กเหล่านี้มีช่วงความสนใจสั้น ทั้งนี้ ควรสังเกตความพร้อมของเด็กขณะฝึกในกิจกรรมต่าง ๆ

4. สถานที่ ควรจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น และทักษะที่จะฝึกเช่นการแต่งกายของแต่ละท้องถิ่นนั้น ๆ การฝึกการแต่งกายก็ต้องสอดคล้องกับการแต่งกายของท้องถิ่นด้วย

5. อุปกรณ์ในการฝึกในการฝึกระยะแรกควรใช้อุปกรณ์ที่สะดวกในการหยิบหรือจับ เนื่องจากเด็กบกพร่องทางสติปัญญาจะมีพัฒนาการของกล้ามเนื้อมัดเล็กต่ำจึงเป็นผลให้หยิบ - จับไม่สะดวก เช่น ทักษะการติดและปลดกระดุม การเลือกกระดุมและรังคุดที่ใหญ่กว่าปกติ เพื่อเด็กจะได้ทำกิจกรรมสำเร็จ ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจ และเชื่อมั่นในตัวเองมากขึ้น

6. การฝึกการช่วยเหลือตนเองเป็นรายบุคคลสามารถตอบสนองความต้องการทางการเรียนของเด็กแต่ละคนได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับความแตกต่าง ระหว่างบุคคลของเด็ก

7. แบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งานที่สร้างขึ้น ส่งเสริมการรู้จักสังเกต และสร้างความภาคภูมิใจให้กับเด็กส่งผลให้เด็กมีความพึงพอใจและมีสมาธิในการปฏิบัติกิจกรรมได้นานขึ้น

8. แบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งานสามารถใช้ฝึกเด็กที่ไม่สามารถแต่งกายได้เอง หรือเด็กที่ไม่เคยได้รับการฝึก

การช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการทางการเรียนของเด็กแต่ละคนได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก ดังนั้น ครูการศึกษาพิเศษ ควรสร้างชุดการสอน เพื่อใช้ในการสอนเด็กเฉพาะในแต่ละด้านที่ยังมีการพัฒนาการล่าช้า ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองด้านต่าง ๆ ได้

9. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา กลุ่มอาการดาวนี่ มีลักษณะเฉพาะของกล้ามเนื้ออ่อนนุ่ม และการทำงานของตาและมือไม่ประสานกัน ทำให้ช่วยเหลือตนเองในด้านต่าง ๆ ได้น้อย เป้าหมายที่ควรเน้นเป็นพิเศษ คือ การช่วยเหลือตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาขนาดรุนแรงถึง รุนแรงมากควรฝึกเป็นรายบุคคลเนื่องจากการฝึกเป็นรายบุคคลจะสนองความจำเป็นของเด็กแต่ละคนโดยตรง

10. การสอนกิจกรรมใด ๆ ให้กับเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งมีพัฒนาการล่าช้า นับเป็นเรื่องยากอย่างมาก เนื่องจากเด็กเหล่านี้ขาดความสามารถในการใช้ภาษา ความเข้าใจภาษา การใช้กล้ามเนื้อเล็ก และมีความสนใจช่วงสั้น ๆ เพราะฉะนั้นจึงต้องอาศัยปัจจัยความพร้อมในการฝึกหลายด้าน ควรเลือกทักษะที่จะฝึกให้เหมาะสม ผู้ฝึกและเด็กจะต้องมีความพร้อม วิธีการฝึก สถานที่ เวลา จะมีส่วนช่วยให้การฝึกบรรลุเป้าหมาย

11. เด็กบกพร่องทางสติปัญญาแต่ละคน มีความสามารถที่แตกต่างกันมาก ดังนั้นก่อนที่ครูจะฝึกกิจกรรมใด ๆ ให้เด็กเหล่านี้จำเป็นต้องวัดความสามารถพื้นฐาน เพื่อเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมที่จะฝึก ถ้าเลือกกิจกรรมที่ยากเกินความสามารถของเด็กจะทำให้เด็กไม่มีความพร้อม เด็กอาจจะขาดความสนใจ และไม่มีแรงจูงใจต่อกิจกรรมนั้น ๆ

12. วิธีการสอนเด็กบกพร่องทางสติปัญญา เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนเด็กบกพร่องทางสติปัญญาควรใช้วิธีสอนอย่างต่อเนื่องโดยเริ่มด้วยการสาธิต หรือการทำตัวอย่าง (Modelling) เด็กจะปฏิบัติตามทำทางนั้น ๆ และรับรู้ได้ด้วยการเห็นและการฟัง การสอนโดยการจับมือทำ หรือการแนะด้วยท่าทาง (Physical Guidance Or Gestural Prompting) เป็นการสอนที่ผู้สอนจับมือหรืออวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดของเด็กให้ทำตามเด็กจะรับรู้ได้ด้วยการสัมผัส การเห็นการฟัง การสอนด้วยคำพูดหรือการออกคำสั่งด้วยคำพูด (Verbal Directions) ใช้คำพูดหรือคำสั่งให้เด็กปฏิบัติตาม เด็กรับรู้ได้ด้วยการฟัง ครูผู้สอนควรใช้ทั้งการสาธิต การจับมือทำและการออกคำสั่งควบคู่กัน และลดการช่วยเหลือลงทีละน้อยและต้องแน่ใจว่า เด็กสามารถทำแต่ละขั้นตอนได้ดีแล้ว จึงลดการช่วยเหลือจากจับมือให้ทำมาเป็นสัมผัสและชี้แนะด้วยคำพูดจนกระทั่งเด็กทำได้เอง

13. วิธีการฝึกการช่วยเหลือตนเอง สำหรับเด็กบกพร่องทางสติปัญญาที่มีความสามารถพื้นฐานต่ำช่วยเหลือตัวเองได้น้อย ควรใช้วิธีการฝึก โดยการวิเคราะห์งานเป็นการแบ่งทักษะใหญ่ออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ โดยมีเกณฑ์สำหรับวัดความสำเร็จในแต่ละขั้นตอน

14. แรงเสริมเป็นสิ่งจำเป็นในการฝึกกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปของรางวัล อาจจะเป็นขนมหรือคำชมเชย รางวัลเป็นการใช้หลักการเรียนรู้ในด้านการปรับพฤติกรรมให้เปลี่ยนไปในทางที่ต้องการอันเป็นผลมาจากความพอใจที่ได้รับตามมา จึงจะทำให้พฤติกรรมที่พอใจเกิดซ้ำอีก

ข้อเสนอแนะในการท้าวิจัย

1. ควรทำการวิจัยการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ นอัมดัลส์รวมทั้งพัฒนาการทางสติปัญญา สังคมและอารมณ์ เป็นต้น

2. ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบการฝึกทักษะต่าง ๆ ด้วยเทคนิคอื่น ๆ เพื่อหาวิธีการที่ดีและเหมาะสมในการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กบกพร่องทางสติปัญญา เช่น พัฒนาการทางด้านภาษา การช่วยเหลือตนเอง การสื่อความหมาย การเคลื่อนไหวและสติปัญญา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา สุตะบุตร. "คำแนะนำเกี่ยวกับเด็กดาวน์ โรงพยาบาลราชานุกูล," วารสารราชานุกูล. พฤษภาคม - สิงหาคม 2533.
- _____. "ความหมายของความบกพร่องทางสติปัญญา," เอกสารการอบรมหลักสูตรระยะสั้น. การอบรมภาวะปัญญาอ่อน โรงพยาบาลราชานุกูล, 2536.
- โกสุม เจริญราย. การสร้างชุดการสอนตามเอกัตภาพ วิชาหลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติและระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.
- ฉลวย จตุกุล. นักสังคมสงเคราะห์ที่ 6. โรงพยาบาลราชานุกูล สัมภาษณ์, 2 ตุลาคม 2535.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "การปรับปรุงการสอนในระดับมหาวิทยาลัยด้วยระบบสื่อการสอน," ศรีนครินทร์วิโรฒ. กันยายน 2518.
- ชลันธร ปรียาสมบัติ รวีวรรณ อธิกุลวาที และธนพันธ์ ชันธนิก. การศึกษาผลของการส่งเสริมพัฒนาการ เด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 2 ปี 6 เดือน ถึง 3 ปี ที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน. โครงการศึกษาแพทย์แนวใหม่ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิติอนพาราเมตริก. กรุงเทพฯ : บริษัท โอ เอส พรินติ้ง เฮ้าส์, 2533.
- ประจักษ์จิตร แจ่มสะอาด สถิต กุลนรัตน์ และฐิติพร วงศ์ชัยสุริยะ. "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผิดปกติทางร่างกาย และการไปเรียนร่วมในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 3 - 5 ปี," วารสารราชานุกูล. โครงการศึกษาแพทย์แนวใหม่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มกราคม - เมษายน 2536.
- ประภาพันธ์ กรโกสิย์กาจ. "การศึกษาเด็ก," เอกสารคำสอนวิชาประถม 301. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ผดุง อารยะวิญญู. รายงานการประชุมฝึกอบรมครูการศึกษาพิเศษ โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.

- พัชรวิไลย์ เกตุแก่นจันทร์. "ความหมายของความบกพร่องทางสติปัญญา," เอกสารการอบรมหลักสูตรระยะสั้น การฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านอาชีพ และจ้างงานบุคคลปัญญาอ่อน. คณะศึกษาศาสตร์ เอกสารการศึกษาพิเศษเด็กบกพร่องทางสติปัญญา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร จำกัด, 2528.
- วิไล อัสวเดชศักดิ์. खेलเพื่อพัฒนาเด็กพิการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัสสาเนา.
- ศรินธร วิทยะสิรินันท์. รูปแบบการจัดการเรียน การสอนแบบเรียนร่วม สำหรับเด็กพิการก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. อัสสาเนา.
- ศศิณี โภคโต ศศิธร จิมสุนทร และสาวิตรี ๗ ส่างาง. การเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว เด็กกลุ่มอาการดาวน์และเด็กปกติ. ม.ป.ท., 2536.
- ศิริโสภาคย์ บุรณาเดชะ. จิตวิทยาทั่วไป. ม.ป.ท., 2529.
- ศรียา นิยมธรรม. การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : บริษัทต้นอ้อ จำกัด, 2534.
- ศรีสมร ทินานนท์. หลักสูตรพิเศษ การประเมินผล เทคนิคการสอนเชิงพฤติกรรม โครงการพัฒนาหลักสูตรพิเศษ กระบวนการเรียน การสอน และการประเมินผลในโรงเรียน การศึกษาพิเศษของกรมสามัญศึกษา ฝ่ายนิเทศงานปฏิบัติการสอน. ม.ป.ท., 2535.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย. กรมสามัญศึกษา 2534 - 2535. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรกฎาคม 2535. อัสสาเนา.
- สมชาย รุ่งศิลป์. การฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเอง. กรุงเทพฯ : มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ, 2530.

- สุณีย์ บรรจง. การศึกษาอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่มารับบริการหน่วยงานทางการศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536. อัสสาเนา.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมสามัญศึกษา. การประเมินผลทักษะเพื่อสำรวจพัฒนาการตามหลักสูตรพิเศษสำหรับเด็กร่างกายพิการ ระดับอายุพัฒนาการ 0 - 7 ปี ฉบับพุทธศักราช 2535.
- . โครงการพัฒนาหลักสูตรพิเศษ กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลในโรงเรียนการศึกษาพิเศษของกรมสามัญศึกษา ฝ่ายนิเทศก์งานปฏิบัติการสอน. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2534.
- สุภัทรา ปิณฑะแพทย์. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. ม.ป.ท., 2527.
- เสนห์ ศิริสวัสดิ์. ชุดการสอนฝึกการฟังอย่างมีวิจารณญาณภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปริญญาณินท์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2526. อัสสาเนา.
- อภรณ์รัตน์ สารทัศนานนท์. การสร้างชุดการสอนตามเอกภพวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ตรรกศาสตร์ สัญลักษณ์ สำหรับระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัสสาเนา.
- อุ้นเรือน อาไพพัทธ์. "บุคลิกภาพและการปรับตัวของคนปัญญาอ่อน," เอกสารการอบรมหลักสูตรระยะสั้น ความรู้เรื่องภาวะปัญญาอ่อน. ฝ่ายจิตวิทยา โรงพยาบาลราชานุกูล สถาบันสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2530.
- การจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.
- Lerner, Janet and others. Special Education for Early Childhood Years. New Jersey : Prentice - Hall, 1987.
- Neisworth, John T. Assesment in Special Education. Rockville, MD. : Aspen Systems Corporation, 1982.
- South Eastern Special Education. Self Help Skills. St. Marie Illinois : 1983. Photocopy.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

1. แบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย
2. แผนการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน
3. ตารางแสดงการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน จากการทดลองภาคสนาม
4. ตารางแสดงคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง เป็นรายบุคคล
5. ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายของเด็กกลุ่มดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเขาวนั้ปัญหา 35 - 68 ก่อนและหลังการได้รับการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

แบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย

แบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย

ลักษณะทั่วไปของแบบประเมิน

แบบประเมินนี้เป็นแบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย

เวลาที่ใช้ในการประเมิน

การประเมินนี้เป็นภาคปฏิบัติ ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงข้อละ 5 นาที

การตรวจให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนมี 2 ระดับ

ทำได้ให้ 1 คะแนน

ทำไม่ได้ให้ 0 คะแนน

การเตรียมการประเมิน

1. ผู้ดำเนินการประเมินต้องศึกษาแบบประเมินให้เข้าใจกระบวนการทั้งหมดที่ใช้ภาษาที่ชัดเจน รวมทั้งมีวิธีการพูดจูงใจ ระวังใจเด็กให้สนใจ และตั้งใจ

2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการประเมิน

2.1 แบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย

2.2 นาฬิกาจับเวลา 1 เรือน

2.3 อุปกรณ์ที่กำหนดไว้ในแบบประเมิน จำแนกอุปกรณ์เป็นอุปกรณ์แต่งกาย

เด็กชาย อุปกรณ์แต่งกายเด็กหญิง

การแต่งกายสำหรับเด็กชาย จำแนกอุปกรณ์แต่งกายได้ดังนี้

1. ถุงเท้า
2. รองเท้า จำแนกเป็น 3 ประเภท จากง่ายไปยาก ได้แก่
 - 2.1 รองเท้าแตะ
 - 2.2 รองเท้าเบ๊บ
 - 2.3 รองเท้าผูกเชือก
3. เสื้อ จำแนกเป็น 5 ประเภท จากง่ายไปยาก ได้แก่
 - 3.1 เสื้อกล้ามคอกลม
 - 3.2 เสื้อยืดคอกลม แขนสั้น
 - 3.3 เสื้อยืดคอกลม แขนยาว
 - 3.4 เสื้อผ่าหน้า
 - 3.5 เสื้ออวอร์ม
4. กางเกง จำแนกเป็น 4 ประเภท จากง่ายไปยาก ได้แก่
 - 4.1 กางเกงใน
 - 4.2 กางเกงขาสั้นเอวยืด
 - 4.3 กางเกงขายาวเอวยืด
 - 4.4 กางเกงนักเรียนมีตะขอ
5. กระดุม จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 5.1 เบ๊บ แบ่งเป็น 2 ขนาด คือ
 - 5.1.1 เบ๊บขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร
 - 5.1.2 เบ๊บขนาดเท่าของจริง
 - 5.2 กระดุม
 - 5.2.1 กระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร
 - 5.2.2 กระดุมขนาดเท่าของจริง เส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร

6. ชีบ จำแนกตามขนาด จากลักษณะของชีบ จากง่ายไปยาก ได้แก่
 - 6.1 ชีบขนาดใหญ่
 - 6.2 ชีบขนาดปกติ
 - 6.3 ชีบกางเกงนักเรียน
 - 6.4 ชีบเสื้อวอร์ม
7. เข็มขัดนักเรียน

การแต่งกายสำหรับเด็กหญิง จำแนกอุปกรณ์แต่งกายได้ดังนี้

1. ถุงเท้า
2. รองเท้า จำแนกเป็น 3 ประเภท จากง่ายไปยาก ได้แก่
 - 2.1 รองเท้าแถบ
 - 2.2 รองเท้าเปียบ
 - 2.3 รองเท้าผูกเชือก
3. เสื้อี่ จำแนกเป็น 5 ประเภท จากง่ายไปยาก ได้แก่
 - 3.1 เสื้อี่อกกลมคอกลม
 - 3.2 เสื้อี่ยัดคอกลม แขนสั้น
 - 3.3 เสื้อี่ยัดคอกลม แขนยาว
 - 3.4 เสื้อี่ผ่าหน้า
 - 3.5 เสื้อี่วอร์ม
4. กางเกง จำแนกเป็น 4 ประเภท จากง่ายไปยาก ได้แก่
 - 4.1 กางเกงใน
 - 4.2 กางเกงขาสั้นเอวยืด
 - 4.3 กางเกงขายาวเอวยืด
 - 4.4 กางเกงนักเรียนมีตะขอ
5. กระโปรง จำแนกเป็น 3 ประเภท
 - 5.1 กระโปรงสั้นเอวยืด
 - 5.2 ชุดกระโปรงผ้ายัดติดกัน (ไม่มีชีบ และตะขอ)
 - 5.3 กระโปรงนักเรียนมีชีบ และตะขอ

6. กระจุม จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 6.1 แป็บ แบ่งเป็น 2 ขนาด คือ
 - 6.1.1 แป็บขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร
 - 6.1.2 แป็บขนาดเล็กของจริง เส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2 เซนติเมตร
 - 6.2 กระจุม แบ่งเป็น 2 ขนาด คือ
 - 6.2.1 กระจุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร
 - 6.2.2 กระจุมขนาดเล็กของจริง เส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2 เซนติเมตร
7. ซิป จำแนกตามขนาด จากลักษณะของซิป จากง่ายไปยาก ได้แก่
 - 7.1 ซิปขนาดใหญ่
 - 7.2 ซิปขนาดเล็กของจริง
 - 7.3 ซิปกางเกงและกระโปรงนักเรียน
 - 7.4 ซิปเสื้อวอร์ม

3. การเตรียมสถานที่

เตรียมสถานที่ที่มีบริเวณกว้างพอสมควร มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่มีเสียงรบกวน ปราศจากอันตราย

4. การเตรียมก่อนการประเมิน

- 4.1 เตรียมเด็กเพื่อทำการประเมินพร้อมอุปกรณ์
- 4.2 ผู้ดำเนินการประเมิน ประเมินเด็กเป็นรายบุคคล
- 4.3 ผู้ดำเนินการประเมิน สนทนากับนักเรียนเพื่อทำความรู้จัก และสร้าง

ความคุ้นเคย

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน

ทำได้ตามเกณฑ์การตัดสินที่กำหนดให้ชี้แจงเครื่องหมาย / ในช่องบันทึกคะแนนของแบบประเมินว่าทำได้

ทำไม่ได้ตามเกณฑ์การตัดสินที่กำหนดให้ชี้แจงเครื่องหมาย / ในช่องบันทึกคะแนนของแบบประเมินว่าทำไม่ได้

แบบประเมินผลกิจกรรมการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย

ชื่อ.....อายุ.....IQ.....AN.....ตึก.....ผู้ฝึก.....

ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกต่อรายบุคคล 10 - 15 นาทีต่อครั้ง

เรื่อง

วิเคราะห์งานเป็น ขั้นตอนดังนี้	ขั้นลำดับ	ขั้นจับมือให้ทำ	ขั้นชี้แนะด้วยคำพูดและ จับมือให้ทำในบางขั้นตอน	ขั้นทำด้วยตนเอง
		ทำได้ [] ทำไม่ได้ []	ทำได้ [] ทำไม่ได้ []	ทำได้ [] ทำไม่ได้ []

หมายเหตุ การให้คะแนน ทำได้ ให้ 1 คะแนน

ทำไม่ได้ ให้ 0 คะแนน

รายการประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายของเด็กชาย

อายุ 1 - 2 ปี

1. ถอดถุงเท้าได้สองข้าง
2. ให้ความร่วมมือในการแต่งกาย โดยการยกแขน ยกขา ตามคำสั่งของผู้ใหญ่
3. ถอดกางเกงในได้เอง
4. ถอดกางเกงขาสั้นเอวยืดได้เอง
5. ถอดรองเท้าแตะได้เองสองข้าง

อายุ 2 - 3 ปี

6. ใส่รองเท้าแตะได้สองข้าง
7. ใส่ถุงเท้าได้เองสองข้าง
8. ถอดเสื้อกล้ามคอกลมได้เอง
9. ถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้นได้เอง
10. รูดซิปขนาดใหญ่ เปิด และปิดได้
11. ถอดเสื้อผ้าหน้าอกเอง (โดยไม่ต้องปลดกระดุม)
12. ถอดกางเกงขายาวเอวยืดได้เอง

อายุ 3 - 4 ปี

13. ถอดรองเท้าแป้นได้สองข้าง
14. สวมกางเกงในได้เอง
15. ใส่รองเท้าแป้นได้เอง
16. สวมกางเกงขาสั้นเอวยืดได้เอง
17. ใส่เสื้อกล้ามคอกลมได้
18. ใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้นได้เอง
19. รู้จักด้านหน้า และด้านหลังของเสื้อผ้าหน้า
20. ใส่เสื้อผ้าหน้าได้ โดยมีผู้ใหญ่ดูแล (ไม่ต้องติดกระดุม)
21. ใส่เสื้อผ้าหน้าได้เอง (ไม่ต้องติดกระดุม)

22. ใส่เสื้อยืดคอกลมแขนยาวได้ โดยมีผู้ใหญ่อุปถัมภ์
23. สวมกางเกงขาสั้นเอวยืดได้เอง
24. ปลดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง 3 เม็ด
25. ติดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง 3 เม็ด
26. ถอดเสื้อผ้าได้เอง ได้แก่ ถอดเสื้อยืดคอกลม ถอดกางเกงใน ถอดกางเกงขาสั้น เอวยืด
27. แต่งกายได้เอง ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลม ใส่กางเกงใน ใส่กางเกงขาสั้น เอวยืด
28. ติดกระดุมเสื้อแป็บขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2 เซนติเมตร ได้เอง 4 เม็ด
29. ถอดรองเท้าผูกเชือกได้
30. รูดซิปขนาดเท่าของจริง เปิด และปิดได้

อายุ 4 - 5 ปี

31. ถอดเสื้อยืดคอกลมแขนยาวได้
32. ใส่เสื้อยืดคอกลมแขนยาวได้
33. ปลดกระดุมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร ได้ 4 เม็ด
34. ติดกระดุมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร ได้ 4 เม็ด
35. รูดซิปกางเกงนักเรียนเปิดได้
36. รูดซิปกางเกงนักเรียนปิดได้
37. ใส่ตะขอ และถอดตะขอกางเกงนักเรียนได้
38. ถอดเข็มขัดจากหูกางเกงนักเรียนได้
39. ร้อยเข็มขัดใส่หูกางเกงนักเรียนได้
40. ใส่หัวเข็มขัดนักเรียนได้
41. ใส่รองเท้านักเรียนแบบผูกเชือกได้ (โดยไม่ต้องผูกเชือก)
42. ร้อยเชือกรองเท้านักเรียนได้
43. ผูกเชือกรองเท้าปมแรกได้

อายุ 5 - 6 ปี

44. ใส่ซิปเสื้อวอร์มได้
45. ผูกเชือก รองเท้าได้ เรียบร้อย
46. แต่งกายชุดนักเรียน และถอดชุดนักเรียนได้ โดยมีผู้ใหญ่ดูแล

อายุ 6 - 7 ปี

47. แต่งกายชุดนักเรียนได้เอง คือ การใส่เสื้อผ้าหน้า ติดกระดุมขนาดกระดุมเสื้อนักเรียนได้ 5 เม็ด ใส่กางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ ใส่ชายเสื้อเข้าในกางเกงได้ เรียบร้อย รูดซิปกางเกงนักเรียนได้ เรียบร้อย ใส่เข็มขัดโดยร้อยและใส่หัวเข็มขัดได้เอง ใส่ถุงเท้าได้สองข้าง ใส่รองเท้าผูกเชือกโดยร้อยและผูกเชือก รองเท้าเอง
48. ถอดเครื่องแต่งกายทั้งชุดได้ด้วยตนเอง

แบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายของเด็กชาย

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โรงเรียน.....

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
1	ถอดถุงเท้าได้สองข้าง	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะถอดถุงเท้าที่ละข้าง</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>สามารถถอดถุงเท้าออกจากเท้าได้สองข้าง โดยไม่ต้องช่วย</p>		
2	ให้ความร่วมมือในการแต่งกาย โดยการยกแขน ยกขา ตามคำสั่งของผู้ใหญ่	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะใส่หรือถอดเครื่องแต่งกายให้เด็ก</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กยกแขน ยกขา ตามคำบอกของผู้ใหญ่ ขณะใส่หรือถอดเครื่องแต่งกาย เพื่อช่วยในการแต่งกายสะดวกและรวดเร็ว</p>		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
3	ถอดกางเกงในได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดกางเกงใน <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กถอดกางเกงในได้เอง โดยไม่ต้องช่วย		
4	ถอดกางเกงขาสั้นเอวยืด ได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดกางเกงขาสั้น เอวยืด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กถอดกางเกงขาสั้นเอวยืด ได้เอง โดยไม่ต้องช่วย		
5	ถอดรองเท้าแตะได้เอง สองข้าง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดรองเท้า แแตะที่ละข้าง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดรองเท้าแตะ ได้เองสองข้าง โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
6	ใส่รองเท้าแตะได้ สองข้าง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่รองเท้าแตะ ที่ละข้าง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่รองเท้าแตะได้ ทั้งสองข้าง โดยไม่ต้องช่วย		
7	ใส่ถุงเท้าได้เองสองข้าง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่ถุงเท้าที่ละข้าง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่ถุงเท้าได้โดย นิ้วเท้า และสันเท้าอยู่ในตำแหน่ง ที่ถูกต้องทั้งสองข้าง		
8	ถอดเสื้อกล้าม คอกลม ได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดเสื้อกล้าม คอกลม <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดเสื้อกล้าม คอกลมได้ โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
9	ถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น ได้เอง	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะถอดเสื้อยืดคอกลม แขนสั้น</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถถอดเสื้อยืดคอกลม แขนสั้นได้ โดยไม่ต้องช่วย</p>		
10	รูขุมขนขนาดใหญ่ เปิดและ ปิดได้	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>ใส่เสื้อขนาดใหญ่ให้เด็ก และรูขุมขน ปิดบอกให้เด็กรูขุมขนเปิดเอง รูขุมขน เปิดให้เด็กรูขุมขนปิดเอง</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถรูขุมขนเปิด และปิดได้ โดยไม่ต้องช่วย</p>		
11	ถอดเสื้อผ่าหน้าออกเอง (โดยไม่ต้องปลดกระดุม)	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะถอดเสื้อผ่าหน้า (โดยไม่ต้องปลดกระดุม)</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถถอดเสื้อผ่าหน้าออกได้ โดยไม่ต้องช่วย</p>		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
12	ถอดกางเกงขายาว เอวยืดได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดกางเกงขายาว เอวยืด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดกางเกงขายาว เอวยืดได้ โดยไม่ต้องช่วย		
13	ถอดรองเท้าแป็บได้เอง สองข้าง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดรองเท้าแป็บ ที่ละข้าง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดรองเท้าแป็บได้ โดยไม่ต้องช่วย		
14	สวมกางเกงในได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะสวมกางเกงใน <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถสวมกางเกงในได้ โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
15	ใส่รองเท้าแป็บได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่รองเท้าแป็บที่ละข้าง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่รองเท้าแป็บได้โดยติดแป็บที่รองเท้าทั้งสองข้าง		
16	สวมกางเกงขาสั้นเอวยืดได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะสวมกางเกงขาสั้นเอวยืด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถสวมกางเกงขาสั้นเอวยืดได้ โดยไม่ต้องช่วย		
17	ใส่เสื้อกล้ามคอกลมได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อกล้ามคอกลม <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่เสื้อกล้ามคอกลมได้ โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
18	ใส่ เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น ได้เอง	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อยืดคอกลม แขนสั้น</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถใส่เสื้อยืดคอกลม แขนสั้นได้ โดยไม่ต้องช่วย</p>		
19	รู้จักด้านหน้า และด้านหลัง ของ เสื้อผ้า	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อผ้าหน้า</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถใส่เสื้อผ้าหน้า โดย แยกด้านหน้า และด้านหลังของเสื้อ ได้ถูกต้อง</p>		
20	ใส่เสื้อผ้าหน้าได้โดยมี ผู้ใหญ่ดูแล (ไม่ต้อง ติดกระดุม)	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อผ้าหน้า</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถใส่เสื้อผ้าหน้าได้ ถูกต้อง โดยมีผู้ใหญ่ดูแล (ไม่ต้องติดกระดุม)</p>		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
21	ใส่เสื้อผ้าหน้าตัวเอง (ไม่ต้องติดกระดุม)	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อผ้าหน้า <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่เสื้อผ้าหน้าตัวเอง (ไม่ต้องติดกระดุม)		
22	ใส่เสื้อยืดคอกลมแขนยาว ได้ โดยมีผู้ใหญ่ดูแล	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อยืดคอกลม แขนยาว <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่เสื้อยืดคอกลม แขนยาวได้ โดยมีผู้ใหญ่ดูแล		
23	สวมกางเกงขายาว เอวยืดตัวเอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะสวมกางเกงขายาว เอวยืด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถสวมกางเกงขายาว เอวยืดตัวเอง โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
24	ปลดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลาง อย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง 3 เม็ด	<u>วิธีการ</u> สั่งเกตเด็กขณะปลดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถปลดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง 3 เม็ด		
25	ติดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลาง อย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง 3 เม็ด	<u>วิธีการ</u> สั่งเกตเด็กขณะติดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถติดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง 3 เม็ด		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
26	ถอดเสื้อผ้าตัวเอง ได้แก่ ถอดเสื้อยืด คอกลม ถอดกางเกงใน ถอดกางเกงขาสั้น เอวยืด	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะถอดเสื้อผ้า ได้แก่ ถอดเสื้อยืดคอกลม ถอดกางเกงใน ถอดกางเกงขาสั้นเอวยืด</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถถอดเสื้อผ้าตัวเอง โดยไม่ต้องช่วย ได้แก่ ถอดเสื้อยืด คอกลม ถอดกางเกงใน ถอดกางเกง ขาสั้นเอวยืด</p>		
27	แต่งกายตัวเอง ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลม ใส่กางเกงใน ใส่กางเกงขาสั้นเอวยืด	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะแต่งกาย ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลม ใส่กางเกงใน ใส่กางเกงขาสั้นเอวยืด</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถแต่งกายได้เรียบร้อย ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลม ใส่กางเกงใน ใส่กางเกงขาสั้น เอวยืด</p>		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
28	ติดกระดุมเสื้อเบ๊็บ ขนาดเท่าของจริง ตัวเอง 4 เม็ด	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อที่มีกระดุม เบ๊็บขนาดเท่าของจริงตัวเอง 4 เม็ด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถติดกระดุมเบ๊็บตัวเอง 4 เม็ด โดยไม่ต้องช่วย		
29	ถอดรองเท้าผูกเชือกได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขนาดถอดรองเท้า ผูกเชือก <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดรองเท้าผูกเชือก ได้ โดยไม่ต้องช่วย		
30	รูขีบขนาดเท่าของจริง เปิดและปิดได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อที่มีขีบขนาด เท่าของจริง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถรูขีบ เปิดและปิดได้ โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
31	ถอดเสื้อยืดคอกลม แขนยาว ได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดเสื้อยืดคอกลม แขนยาว <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดเสื้อยืดคอกลม แขนยาวได้เอง		
32	ใส่เสื้อยืดคอกลม แขนยาว ได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อยืดคอกลม แขนยาว <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่เสื้อยืดคอกลม แขนยาวได้เอง		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
33	ปลดกระดุมขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง เล็กกว่า 4 เม็ด	<u>วิธีการ</u> สั่ง เกิดเด็กขณะปลดกระดุม เส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร ได้ 4 เม็ด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถปลดกระดุมขนาด เส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร ได้ 4 เม็ด		
34	ติดกระดุมขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง เล็กกว่า 2 เซนติเมตร ได้ 4 เม็ด	<u>วิธีการ</u> สั่ง เกิดเด็กขณะติดกระดุม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง เล็กกว่า 2 เซนติเมตร <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถติดกระดุมขนาด เส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร ได้เอง 4 เม็ด		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
35	รูศขิปกวงกงนักรเรียน เปิดได้	<u>วิธีการ</u> สั้งเกดเต้กขณะใส่กวงกง นักรเรียน โดยรูศขิปปิดไว้ ใ้เต้กรูศขิปเปิดเอง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เต้กสามารถรูศขิปกวงกงนักรเรียน เปิดได้ โดยไม่ต้องช่วย		
36	รูศขิปกวงกง นักรเรียนปิดได้	<u>วิธีการ</u> สั้งเกดเต้กขณะใส่กวงกง นักรเรียน โดยรูศขิปเปิดไว้ <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เต้กสามารถรูศขิปกวงกง ปิดได้ โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
37	ใส่ตะขอ และถอดตะขอ กางเกงนักเรียนได้	<u>วิธีการ</u> สั่งเกตเด็กขณะใส่ตะขอ และถอดตะขอกางเกงนักเรียน <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่ตะขอ และ ถอดตะขอกางเกงนักเรียนได้		
38	ถอดเข็มขัดจากหู กางเกงนักเรียนได้	<u>วิธีการ</u> สั่งเกตเด็กขณะถอดเข็มขัดจาก หูกางเกงนักเรียน <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดเข็มขัดจากหู กางเกงนักเรียนได้ โดยไม่ต้องช่วย		
39	ร้อยเข็มขัดใส่หูกางเกง นักเรียนได้	<u>วิธีการ</u> สั่งเกตเด็กขณะใส่เข็มขัด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถร้อยเข็มขัดใส่ หูกางเกงนักเรียนได้เอง โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
40	ใส่หัวเข็มขัดนักเรียนได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่หัวเข็มขัด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่หัวเข็มขัด โดยใส่หัวเข็มขัดเข้ากับรูสำหรับใส่หัวเข็มขัดได้เอง โดยไม่ต้องช่วย		
41	ใส่รองเท้านักเรียนผูกเชือกได้ โดยไม่ต้องผูกเชือก	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่รองเท้านักเรียนผูกเชือก <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่รองเท้านักเรียนผูกเชือกได้ โดยที่เด็กไม่ต้องผูกเชือก		
42	ร้อยเชือกรองเท้านักเรียนได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะร้อยเชือกรองเท้านักเรียน <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถร้อยเชือกรองเท้าได้ถูกต้อง		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
43	ผูกเชือกกรองเท้า ปมแรกได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะผูกเชือกกรองเท้า <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถผูกเชือกกรองเท้า ปมแรกได้		
44	ใส่ชิปเสื้อวอร์มได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อวอร์ม โดยเด็กต้องใส่ชิปเองตั้งแต่ เริ่มต้น <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่ชิปได้เอง และรูดชิปได้ 3 ใน 4 ส่วนของ ความยาวทั้งหมด		
45	ผูกเชือกกรองเท้าได้ เรียบร้อย	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะผูกเชือกกรองเท้า <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถผูกเชือกกรองเท้า นักเรียนปมแรก และทุกระบายได้เอง		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
46	แต่งกายชุดนักเรียน และถอดชุดนักเรียนได้ โดยอยู่ในความดูแล ของผู้ใหญ่	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะแต่งกายชุดนักเรียน และถอดชุดนักเรียนโดยอยู่ในความ ดูแลของผู้ใหญ่ <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถแต่งกายชุดนักเรียน และถอดชุดนักเรียน โดยอยู่ในความ ดูแลของผู้ใหญ่ได้		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
47	<p>แต่งกายชุดนักเรียน ได้เอง คือ การใส่ เสื้อผ่าหน้า ติดกระดุม เสื้อนักเรียนได้ 5 เม็ด ใส่กางเกงนักเรียน แบบใส่ตะขอ ใส่ชายเสื้อ เข้าในกางเกงได้ เรียบร้อย รูดซิปปิดได้ เรียบร้อย ใส่เข็มขัดโดย ร้อยและใส่หัวเข็มขัด ได้เอง ใส่ถุงเท้าได้ สองข้าง ใส่รองเท้า ผูกเชือกร้อยและ ผูกเชือกกรองเท้าเอง</p>	<p><u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะแต่งกายชุดนักเรียน คือ การใส่เสื้อผ่าหน้า ติดกระดุม กางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ ใส่ชายเสื้อเข้าในกางเกง รูดซิป กางเกงปิด ใส่เข็มขัดโดยร้อย และใส่หัวเข็มขัด ใส่ถุงเท้าทั้ง สองข้าง ใส่รองเท้าผูกเชือก ร้อยและผูกเชือกกรองเท้าเอง ทั้งสองข้าง</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถแต่งกายได้เอง โดยผู้ใหญ่ไม่ต้องดูแล คือ การใส่ เสื้อผ่าหน้า ติดกระดุมขนาดเสื้อ นักเรียนได้ 5 เม็ด ใส่กางเกง นักเรียนแบบใส่ตะขอ ใส่ชายเสื้อ เข้าในกางเกงได้ เรียบร้อย รูดซิป ปิดได้ เรียบร้อย ใส่เข็มขัดโดยร้อย และใส่หัวเข็มขัดได้เอง ใส่ถุงเท้า ได้สองข้าง ใส่รองเท้าผูกเชือก ร้อยและผูกเชือกกรองเท้าเอง</p>		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
48	ถอดเครื่องแต่งกาย นักเรียนทั้งชุดได้ ด้วยตนเอง	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะถอดเครื่องแต่งกาย ชุดนักเรียนทั้งชุด คือ เสื้อผ้าหน้า กางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ ถอดเข็มขัดจากหูกางเกงนักเรียน ถอดถุงเท้าสองข้าง ถอดรองเท้า ผูกเชือกสองข้าง</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถถอดเครื่องแต่งกาย ชุดนักเรียนได้เองทั้งชุด คือ ถอดเสื้อผ้าหน้า ถอดกางเกง นักเรียนแบบใส่ตะขอ ถอดเข็มขัด จากหูกางเกงนักเรียน ถอดถุงเท้า ทั้งสองข้าง ถอดรองเท้าผูกเชือก สองข้าง</p>		

รายการประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายของเด็กหญิง

อายุ 1 - 2 ปี

1. ถอดถุงเท้าได้สองข้าง
2. ให้ความร่วมมือในการแต่งกาย โดยการยกแขน ยกขา ตามคำสั่งของผู้ใหญ่
3. ถอดกางเกงในได้เอง
4. ถอดกระโปรงสั้นเอวยืดได้เอง
5. ถอดกางเกงขาสั้นเอวยืดได้เอง
6. ถอดรองเท้าแตะได้เอง 2 ข้าง

อายุ 2 - 3 ปี

7. ใส่รองเท้าแตะได้สองข้าง
8. ใส่ถุงเท้าได้เองสองข้าง
9. ถอดเสื้อกล้ามคอกลมได้เอง
10. ถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้นได้เอง
11. รูดซิปขนาดใหญ่ เปิด และปิดได้
12. ถอดเสื้อผ่าหน้าออกเอง
12. ถอดกางเกงขายาวเอวยืดได้เอง
13. ถอดกางเกงเอวยืดขายาวได้เอง

อายุ 3 - 4 ปี

14. ถอดรองเท้าแป้นได้เอง
15. สวมกางเกงในได้เอง
16. สวมกระโปรงสั้นเอวยืดได้เอง
17. ใส่รองเท้าแป้นได้เอง
18. สวมกางเกงขาสั้นเอวยืดได้เอง
19. ใส่เสื้อกล้ามคอกลมได้

20. ใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้นได้เอง
21. รู้จักด้านหน้า ด้านหลังของเสื้อผ้า
22. ใส่เสื้อผ้าหน้าได้ โดยมีผู้ใหญ่ดูแล
23. ใส่เสื้อผ้าหน้าได้เอง (ไม่ต้องติดกระดุม)
24. ใส่เสื้อยืดคอกลมแขนยาวได้ โดยมีผู้ใหญ่ดูแล
25. สวมกางเกงขายาวเอวยืดได้เอง
26. ปลดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง
3 เม็ด
27. ติดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง
3 เม็ด
28. ถอดเสื้อผ้าได้เอง ได้แก่ ถอดเสื้อยืดคอกลม ถอดกางเกงใน ถอดกระโปรงสั้น
เอวยืด
29. แต่งกายได้เอง โดยมีผู้ใหญ่ดูแล ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลม ใส่กางเกงใน
ใส่กระโปรงสั้นเอวยืด
30. สวมชุดกระโปรงติดกันได้ (ลักษณะของชุดเป็นผ้ายืด ไม่มีกระดุมและซิป)
31. ติดกระดุมเสื้อเบ๊บบนขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2 เซนติเมตร ได้เอง 4 เม็ด
32. ถอดรองเท้าแบบผูกเชือกได้
33. รูดซิปขนาดเท่าของจริง เปิด และปิดได้
34. ถอดเสื้อยืดคอกลมแขนยาวได้
35. ใส่เสื้อยืดคอกลมแขนยาวได้
36. ปลดกระดุมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร ได้ 4 เม็ด
37. ติดกระดุมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร ได้ 4 เม็ด
38. รูดซิปกระโปรงนักเรียนเปิดได้
39. รูดซิปกระโปรงนักเรียนปิดได้
40. ใส่ตะขอ และถอดตะขอกระโปรงนักเรียนได้
41. ใส่รองเท้าผ้าใบแบบผูกเชือกได้ (โดยไม่ต้องผูกเชือก)
42. ร้อยเชือกรองเท้านักเรียนได้
43. ผูกเชือกรองเท้าปมแรกได้

อายุ 5 - 6 ปี

44. ใส่ชิปเสื้ออวอร์มได้
45. ผูกเชือกกรองเท้าได้เรียบร้อย
46. แต่งกายชุดนักเรียน และถอดชุดนักเรียนได้ โดยอยู่ในความดูแลของผู้ใหญ่

อายุ 6 - 7 ปี

47. แต่งกายชุดนักเรียนได้เอง คือ การใส่เสื้อผ้าหน้า ติดกระดุมขนาดกระดุมเสื้อนักเรียนได้ 5 เม็ด ใส่กระโปรงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดชิปกระโปรงนักเรียน ปิดได้เรียบร้อย ใส่ถุงเท้าได้สองข้าง ใส่รองเท้าแบ็บได้สองข้าง
48. ถอดเครื่องแต่งกายนักเรียนทั้งชุดได้ด้วยตนเอง

แบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายของเด็กหญิง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โรงเรียน.....

ชื่อผู้ทดสอบ

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
1	ถอดถุงเท้าได้สองข้าง	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะถอดถุงเท้าที่ละข้าง</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>สามารถถอดถุงเท้าออกจากเท้าได้สองข้าง โดยไม่ต้องช่วย</p>		
2	ให้ความร่วมมือในการแต่งกาย โดยการยกแขน ยกขา ตามคำสั่งของผู้ใหญ่	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะใส่หรือถอดเครื่องแต่งกายให้เด็ก</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>- เด็กยกแขน ยกขา ตามคำบอกของผู้ใหญ่ ขณะใส่หรือถอดเครื่องแต่งกาย เพื่อช่วยในการแต่งกายสะดวกและรวดเร็ว</p>		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
3	ถอดกางเกงในได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดกางเกงใน <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กถอดกางเกงในได้เอง โดยไม่ต้องช่วย		
4	ถอดกระโปรงสั้นเอวยืด ได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดกระโปรงสั้น เอวยืด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กถอดกระโปรงสั้นเอวยืดได้เอง		
5	ถอดกางเกงขาสั้นเอวยืด ได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดกางเกงขาสั้น เอวยืด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กถอดกางเกงขาสั้นเอวยืด ได้เอง โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
6	ถอดรองเท้าแถบตัวเอง สองข้าง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดรองเท้า แถบที่ละข้าง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดรองเท้าแถบ ได้เองสองข้าง โดยไม่ต้องช่วย		
7	ใส่รองเท้าแถบได้ สองข้าง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่รองเท้า ที่ละข้าง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่รองเท้าแถบได้ ทั้งสองข้าง โดยไม่ต้องช่วย		
8	ใส่ถุงเท้าได้เองสองข้าง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่ถุงเท้าที่ละข้าง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่ถุงเท้าได้โดย นิ้วเท้า และส้นเท้าอยู่ในตำแหน่ง ที่ถูกต้องทั้งสองข้าง		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
9	ถอดเสื้อกล้ามคอกลม ได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดเสื้อกล้าม คอกลม <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดเสื้อกล้าม คอกลมได้ โดยไม่ต้องช่วย		
10	ถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น ได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดเสื้อยืดคอกลม แขนสั้น <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดเสื้อยืดคอกลม แขนสั้นได้ โดยไม่ต้องช่วย		
11	รูดซิพขนาดใหญ่ เปิดและ ปิดได้	<u>วิธีการ</u> ใส่เสื้อขนาดใหญ่ให้เด็ก และรูดซิพ ปิดบอกให้เด็กรูดซิพเปิดเอง รูดซิพ เปิดให้เด็กรูดซิพปิดเอง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถรูดซิพเปิด และปิดได้ โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
12	ถอดเสื้อผ้าหน้าออกเอง (โดยไม่ต้องปลดกระดุม)	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดเสื้อผ้าหน้า (โดยไม่ต้องปลดกระดุม) <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดเสื้อผ้าหน้าออกได้ โดยไม่ต้องช่วย		
13	ถอดกางเกงขายาว เอวยืดได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดกางเกงขายาว เอวยืด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดกางเกงขายาว เอวยืดได้ โดยไม่ต้องช่วย		
14	ถอดรองเท้าแป็บได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดรองเท้าแป็บ ที่ละข้าง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดรองเท้าแป็บได้ โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
15	สวมกางเกงในได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะสวมกางเกงใน <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถสวมกางเกงในได้ โดยไม่ต้องช่วย		
16	สวมกระโปรงสั้นเอวยืด ได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะสวมกระโปรงสั้น เอวยืด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถสวมกระโปรงสั้น เอวยืดได้ โดยไม่ต้องช่วย		
17	ใส่รองเท้าแตะได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่รองเท้าแตะ ที่ละข้าง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่รองเท้าแตะได้ โดยติดแปะที่รองเท้าทั้งสองข้าง		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
18	สวมกางเกงขาสั้นเอวยืด ได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะสวมกางเกงขาสั้น เอวยืด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถสวมกางเกงขาสั้น เอวยืดได้ โดยไม่ต้องช่วย		
19	ใส่เสื้อกล้ามคอกลมได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อกล้ามคอกลม <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่เสื้อกล้ามคอกลมได้ โดยไม่ต้องช่วย		
20	ใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น ได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อยืดคอกลม แขนสั้น <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่เสื้อยืดคอกลม แขนสั้นได้ โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
21	รู้จักด้านหน้า ด้านหลังของ เสื้อผ้าหน้า	วิธีการ สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อผ้าหน้า <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่เสื้อผ้าหน้า โดย แยกด้านหน้า และด้านหลังของเสื้อ ได้ถูกต้อง		
22	ใส่เสื้อผ้าหน้าได้โดยมี ผู้ใหญ่ดูแล (ไม่ต้อง ติตกระคุม)	วิธีการ สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อผ้าหน้า <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่เสื้อผ้าหน้าได้ ถูกต้อง โดยมีผู้ใหญ่ดูแล (ไม่ต้องติตกระคุม)		
23	ใส่เสื้อผ้าหน้าได้เอง (ไม่ต้องติตกระคุม)	วิธีการ สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อผ้าหน้า <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่เสื้อผ้าหน้าได้เอง (ไม่ต้องติตกระคุม)		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
24	ใส่เสื้อยืดคอกลมแขนยาว ได้ โดยมีผู้ใหญ่ดูแล	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อยืดคอกลม แขนยาว <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่เสื้อยืดคอกลม แขนยาวได้ โดยมีผู้ใหญ่ดูแล		
25	สวมกางเกงขายาว เอวยืดได้เอง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะสวมกางเกงขายาว เอวยืด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถสวมกางเกงขายาว เอวยืดได้เอง โดยไม่ต้องช่วย		
26	ปลดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลาง อย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง 3 เม็ด	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะปลดกระดุมขนาด ใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถปลดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง 3 เม็ด		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
27	ติดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลาง อย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง 3 เม็ด	<u>วิธีการ</u> สั่งเกิดเด็กขณะติดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถติดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง 3 เม็ด		
28	ถอดเสื้อผ้าได้เอง ได้แก่ ถอดเสื้อยืด คอกลม ถอดกางเกงใน ถอดกระโปรงสั้นเอวยืด	<u>วิธีการ</u> สั่งเกิดเด็กขณะถอดเสื้อผ้า ได้แก่ ถอดเสื้อยืดคอกลม ถอดกางเกงใน ถอดกระโปรงสั้นเอวยืด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดเสื้อผ้าได้เอง โดยไม่ต้องช่วย ได้แก่ ถอดเสื้อยืด คอกลม ถอดกางเกงใน ถอด กระโปรงสั้นเอวยืด		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
29	แต่งกายได้เอง โดยมีผู้ใหญ่ดูแล ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลม ใส่กางเกงใน ใส่กระโปรงสั้นเอวยืด	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะแต่งกาย ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลม ใส่กางเกงใน ใส่กระโปรงสั้นเอวยืด</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถแต่งกายได้ถูกต้อง ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลม ใส่กางเกงใน ใส่กระโปรงสั้นเอวยืด</p>		
30	สวมกระโปรงชุดติดกันได้ (ลักษณะของชุดเป็นผ้ายืด ไม่มีกระดุม และซิป)	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะสวมชุดกระโปรงติดกัน</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถสวมกระโปรงติดกันได้เอง โดยไม่ต้องช่วย</p>		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
31	ติดกระดุมเสื้อแป็บ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง น้อยกว่า 2 เซนติเมตร ได้เอง 4 เม็ด	<u>วิธีการ</u> สังเกตได้ขณะใส่เสื้อที่มีกระดุม แป็บขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2 เซนติเมตร ได้ 4 เม็ด <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถติดกระดุมเสื้อแป็บ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2 เซนติเมตร ได้เอง 4 เม็ด		
32	ถอดรองเท้าผูกเชือกได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตได้ขณะถอดรองเท้า ผูกเชือก <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดรองเท้าผูกเชือก ได้ โดยไม่ต้องช่วย		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
33	รูดยี่ขีบขนาดปกติ เปิดและปิดได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อที่มีขีบขนาด เท่าของจริง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถรูดยี่ขีบ เปิดและปิดได้ โดยไม่ต้องช่วย		
34	ถอดเสื้อยี่คอกกลม แขนยาวได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะถอดเสื้อยี่คอกกลม แขนยาว <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถถอดเสื้อยี่คอกกลม แขนยาวได้เอง		
35	ใส่เสื้อยี่คอกกลม แขนยาวได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อยี่คอกกลม แขนยาว <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่เสื้อยี่คอกกลม แขนยาวได้เอง		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
36	ปลดกระดุมขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง เล็กกว่า 2 เซนติเมตร ได้ 4 เม็ด	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะปลดกระดุม เส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถปลดกระดุมขนาด เส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร ได้ 4 เม็ด		
37	ติดกระดุมขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง เล็กกว่า 2 เซนติเมตร ได้ 4 เม็ด	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะติดกระดุม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง เล็กกว่า 2 เซนติเมตร <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถติดกระดุมขนาด เส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร ได้เอง 4 เม็ด		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
38	รูศิปกระโปรงนักเรียน เปิดได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่กระโปรง นักเรียน โดยเด็กจะต้องรูศิปปิดไว้ <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถรูศิปกระโปรง นักเรียนเปิดได้ โดยไม่ต้องช่วย		
39	รูศิปกระโปรง นักเรียนปิดได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่กระโปรง นักเรียน โดยรูศิปเปิดไว้ <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถรูศิปกระโปรง นักเรียนปิดได้ โดยไม่ต้องช่วย		
40	ใส่ตะขอ และถอดตะขอ กระโปรงนักเรียนได้	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะใส่ตะขอ และถอดตะขอกระโปรงนักเรียน <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถใส่ตะขอ และ ถอดตะขอกระโปรงนักเรียนได้		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
41	ใส่รองเท้าผ้าใบแบบ ผูกเชือกได้ (โดยไม่ต้อง ผูกเชือก)	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะใส่รองเท้าผ้าใบ แบบผูกเชือก</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถใส่รองเท้าผ้าใบ แบบผูกเชือกได้ โดยที่เด็กไม่ต้อง ผูกเชือก</p>		
42	ร้อยเชือกรองเท้า นักเรียนได้	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะร้อยเชือกรองเท้า นักเรียน</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถร้อยเชือกรองเท้า ได้ถูกต้อง</p>		
43	ผูกเชือกรองเท้า ปมแรกได้	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะผูกเชือกรองเท้า</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถผูกเชือกรองเท้า ปมแรกได้</p>		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
44	ใส่ชิปเสื้อวอร์มได้	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะใส่เสื้อวอร์ม โดยเด็กต้องใส่ชิปเองตั้งแต่เริ่มต้น</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถใส่ชิปได้เอง และรูดชิปได้ 3 ใน 4 ส่วนของความยาวทั้งหมด</p>		
45	ผูกเชือกรองเท้าได้ เรียบร้อย	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะผูกเชือกรองเท้า</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถผูกเชือกรองเท้า นักเรียนปมแรก และหุกระต่ายได้เอง</p>		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
46	แต่งกายชุดนักเรียน และถอดชุดนักเรียนได้ โดยอยู่ในความดูแล ของผู้ใหญ่	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กขณะแต่งกายชุดนักเรียน และถอดชุดนักเรียนโดยอยู่ในความ ดูแลของผู้ใหญ่ <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> เด็กสามารถแต่งกายชุดนักเรียน และถอดชุดนักเรียน โดยอยู่ในความ ดูแลของผู้ใหญ่ได้		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
47	<p>แต่งกายชุดนักเรียน ได้เอง คือ การใส่ เสื้อผ้าหน้า ติดกระดุม เสื้อนักเรียนได้ 5 เม็ด ใส่กระโปรงนักเรียน แบบใส่ตะขอ รูดซิป กระโปรงนักเรียนปิดได้ เรียบร้อย ใส่ถุงเท้าได้ 2 ข้าง ใส่รองเท้าแบ็บ ได้สองข้าง</p>	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะแต่งกายชุดนักเรียน คือ การใส่เสื้อผ้าหน้า ติดกระดุม ใส่ตะขอกระโปรงนักเรียน รูดซิป กระโปรงนักเรียนได้เรียบร้อย ใส่ถุงเท้าทั้งสองข้าง ใส่รองเท้า แบ็บทั้งสองข้าง</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถแต่งกายได้เอง โดย ผู้ใหญ่ไม่ต้องดูแล คือ การใส่เสื้อ ผ้าหน้า ติดกระดุมขนาดเสื้อนักเรียน ได้ 5 เม็ด ใส่กระโปรงนักเรียนแบบ ใส่ตะขอ รูดซิปปิดได้เรียบร้อย ใส่ ถุงเท้าได้สองข้าง ใส่รองเท้าแบ็บได้ สองข้าง</p>		

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน	จากเกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
48	ถอดเครื่องแต่งกาย นักเรียนทั้งชุดได้ ด้วยตนเอง	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กขณะถอดเครื่องแต่งกาย ชุดนักเรียนทั้งชุด คือ เสื้อผ้าหน้า กระโปรงนักเรียนแบบใส่ตะขอ ถักทำสองข้าง รองเท้าแป็บสองข้าง</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>เด็กสามารถถอดเครื่องแต่งกาย ชุดนักเรียนได้เองทั้งชุด คือ ถอดเสื้อผ้าหน้า ถอดกางเกง นักเรียนแบบใส่ตะขอ ถอดถุงเท้า ทั้งสองข้าง ถอดรองเท้าแป็บทั้ง สองข้าง ถอดรองเท้าผูกเชือก สองข้าง</p>		

ตารางการทดลองฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคลของเด็กกลุ่ม
อาการดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเซวอนปัญญา 35 - 68 โรงพยาบาลราชานุกูล

ตารางการทดลองฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคลของเด็กกลุ่มอาการ
ดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 68 โรงพยาบาลราชานุกูล

สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	รายการฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย
1	จันทร์	16.00 - 16.30น.	การเสริมสร้างสัมพันธภาพ
	อังคาร	16.30 - 17.30น.	ฝึกการถอดถุงเท้าทั้งสองข้าง โดยถอดที่ละข้าง
	พุธ	16.00 - 17.30น.	ฝึกการให้ความร่วมมือในการแต่งกาย โดยการ ยกแขน ยกขา ตามคำสั่งของผู้ใหญ่
	พฤหัสบดี	16.00 - 17.30น.	ฝึกการถอดกางเกงใน
	ศุกร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการถอดกางเกงขาสั้น เอวยืดในเด็กชาย การ ถอดกระโปรงสั้น เอวยืดในเด็กหญิง
2	จันทร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการถอดรองเท้าแตะ
	อังคาร	16.00 - 17.30น.	ฝึกการใส่รองเท้าแตะ
	พุธ	16.00 - 17.30น.	ฝึกการใส่ถุงเท้าสองข้าง โดยใส่ที่ละข้าง
	พฤหัสบดี	16.00 - 17.30น.	ฝึกการถอดเสื้อกล้ามคอกลม
	ศุกร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น
3	จันทร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการรูดซิปขนาดใหญ่ เปิดและปิดได้
	อังคาร	16.00 - 17.30น.	ฝึกการถอดเสื้อผ้าหน้าออกเอง (โดยไม่ต้องปลดกระดุม)
	พุธ	16.00 - 17.30น.	ฝึกการถอดกางเกงขายาวเอวยืดได้เอง
	พฤหัสบดี	16.00 - 17.30น.	ฝึกการถอดรองเท้าแป้นทั้งสองข้าง โดยถอดที่ละข้าง
	ศุกร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการสวมกางเกงใน

สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	รายการฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย
4	จันทร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการใส่รองเท้าแบบ 2 ข้าง โดยใส่ทีละข้าง
	อังคาร	16.30 - 17.30น.	ฝึกการสวมกางเกงขาสั้นเอวยืดในเด็กชาย และ เด็กหญิงฝึกการสวมกระโปรงสั้นเอวยืด
	พุธ	16.00 - 17.30น.	ฝึกการใส่เสื้อกล้ามคอกลม
	พฤหัสบดี	16.00 - 17.30น.	ฝึกการใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น
	ศุกร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการสังเกตด้านหน้าและด้านหลังของ เสื้อผ้าหน้า
5	จันทร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการใส่เสื้อผ้าหน้า (โดยไม่ต้องติดกระดุม)
	อังคาร	16.00 - 17.30น.	ฝึกการสวมกางเกงขาสั้นเอวยืด
	พุธ	16.00 - 17.30น.	ฝึกการปลดกระดุมขนาดใหญ่เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร
	พฤหัสบดี	16.00 - 17.30น.	ฝึกการติดกระดุมขนาดใหญ่เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร
ศุกร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการถอดเสื้อผ้า ได้แก่ ถอดเสื้อคอกลม ถอดกางเกงใน ถอดกางเกงขาสั้นเอวยืดใน เด็กชาย ถอดกระโปรงสั้นเอวยืดในเด็กหญิง	
6	จันทร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการแต่งกาย ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลม ใส่กางเกงใน ใส่กางเกงขาสั้นเอวยืด สำหรับ กิจกรรมนี้เด็กหญิงต้องฝึกการใส่กระโปรงเอวยืดด้วย
	อังคาร	16.00 - 17.30น.	ฝึกการสวมชุดกระโปรงติดกัน (ลักษณะของชุด เป็นผ้ายืด ไม่มีกระดุม และซิป) สำหรับเด็กหญิง

ลำดับที่	วัน	เวลา	รายการฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย
6	พุธ	16.00 - 17.30น.	ฝึกการติดกระดุมเสื้อแบบขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2 เซนติเมตร
	พฤหัสบดี	16.00 - 17.30น.	ฝึกการถอดรองเท้าผูกเชือก
	ศุกร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการรูดซิปขนาดเท่าของจริง เปิดและปิดได้
7	จันทร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการถอดเสื้อยืดคอกลมแขนยาว
	อังคาร	16.30 - 17.30น.	ฝึกการใส่เสื้อยืดคอกลมแขนยาว
	พุธ	16.00 - 17.30น.	ฝึกการปลดกระดุมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร
	พฤหัสบดี	16.00 - 17.30น.	ฝึกการติดกระดุมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 2 เซนติเมตร
	ศุกร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการรูดซิปกางเกงนักเรียน เปิดและปิดสำหรับเด็กชาย ฝึกการรูดซิปกระโปรงนักเรียนเปิดและปิดสำหรับเด็กหญิง ฝึกการใส่ตะขอและถอดตะขอกระโปรงนักเรียนและกางเกงนักเรียน
8	จันทร์	16.00 - 17.30น.	ฝึกการถอดเข็มขัดจากหูกางเกงนักเรียน การร้อยเข็มขัดใส่หูกางเกงนักเรียน
	อังคาร	16.00 - 17.30น.	ฝึกการใส่หัวเข็มขัด
	พุธ	16.00 - 17.30น.	ฝึกการใส่รองเท้าผูกเชือก ฝึกการร้อยและผูกเชือก รองเท้าปมแรกและผูกหูกถ่าย
	พฤหัสบดี	16.00 - 17.30น.	ฝึกการแต่งกายชุดนักเรียน คือการใส่เสื้อผ้าหน้า การติดกระดุมขนาดกระดุมเสื้อนักเรียน การใส่

สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	รายการฝึกการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย
	ศุกร์	16.00 - 17.30น.	<p>กระโปรงนักเรียนและกางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกระโปรงและกางเกงนักเรียนบิดได้ เรียบร้อย ใส่ถุงเท้าได้สองข้าง ใส่รองเท้าแบบผูก เข็มร้อยและผูก เข็มกรองเท้าสำหรับเด็กชาย ใส่รองเท้าแบบสำหรับเด็กหญิง</p> <p>ฝึกการถอดเครื่องแต่งกายนักเรียนทั้งชุด</p>

แผนการสอนที่ 1 เรื่อง ถอดถุงเท้าได้สองข้าง

วิเคราะห์งานเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ โดยที่ผู้ฝึกใส่ถุงเท้าให้เด็ก
 เรียบร้อยทั้งสองข้าง เริ่มฝึกที่ละข้าง
- ขั้นตอนที่ 2 จับบริเวณขอบถุงเท้าด้วยมือทั้งสองข้าง
- ขั้นตอนที่ 3 สอดนิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้างเข้าไปในขอบถุงเท้า
- ขั้นตอนที่ 4 ดึงขอบถุงเท้าเลื่อนลงมาที่ส้นเท้า
- ขั้นตอนที่ 5 จับส้นเท้ายกขึ้นพร้อมกับดึงถุงเท้าผ่านส้นเท้า
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงถุงเท้าออกจากปลายเท้า

จุดประสงค์

เด็กสามารถถอดถุงเท้าออกได้สองข้าง โดยถอดทีละข้างได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

ถุงเท้านักเรียน 1 คู่

การเตรียมตัว

เลือกถุงเท้าที่มีขนาดใหญ่กว่าเท้าเล็กน้อย ใส่ถุงเท้าให้เด็กให้เรียบร้อย จัดให้เด็ก
 นั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดถุงเท้าพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าก้นชิดบนพื้นราบ โดยผู้ฝึกใส่ถุงเท้าให้เด็กเรียบร้อยทั้งสองข้าง
 - 1.2 ผู้ฝึกนั่งอยู่ด้านหน้าของเด็กจับบริเวณขอบถุงเท้าด้วยมือทั้งสองข้าง
 - 1.3 ผู้ฝึกสอดนิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้างเข้าไปในขอบถุงเท้า
 - 1.4 ผู้ฝึกดึงขอบถุงเท้าเลื่อนลงมาที่ส้นเท้า
 - 1.5 ผู้ฝึกจับส้นเท้ายกขึ้นพร้อมกับดึงถุงเท้าผ่านส้นเท้า
 - 1.6 ผู้ฝึกดึงถุงเท้าออกจากปลายเท้า
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดถุงเท้าที่ละข้าง โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมกับให้ขมเม เมื่อเด็กถอดถุงเท้าได้แต่ละข้าง
4. ให้เด็กทำเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จทั้งสองข้าง

การประเมินผล

เด็กสามารถถอดถุงเท้าได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 2 เรื่อง ให้ความร่วมมือในการแต่งกาย โดยการยกแขน ยกขา ตามคำสั่งของ
ผู้ใหญ่

วิเคราะห์งานเป็น 7 ขั้นตอน

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด โดยหันหน้าเข้าหากัน
- ขั้นตอนที่ 2 ใส่มือให้เด็ก โดยบอกให้เด็กยกแขนที่ละแขนทั้งสองข้าง สอดเข้าไป
ในแขนเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 3 จัดเสื้อให้เรียบร้อย
- ขั้นตอนที่ 4 สวมกางเกงให้เด็ก โดยบอกให้เด็กสอดขาเข้าไปในขากางเกงที่ละข้าง
- ขั้นตอนที่ 5 จัดกางเกงให้เรียบร้อย
- ขั้นตอนที่ 6 ถอดเสื้อให้เด็ก โดยบอกให้เด็กยกแขน
- ขั้นตอนที่ 7 ถอดกางเกงให้เด็ก โดยบอกให้เด็กยกขา

จุดประสงค์

เด็กให้ความร่วมมือในการแต่งกาย โดยยกแขน ยกขา ตามคำสั่งผู้ใหญ่ได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

1. เสื้อ
2. กางเกง

การเตรียมตัว

จัดให้เด็กยืนในท่าที่ถนัด เพื่อช่วยเหลือจับแขนและขา ยกขึ้น

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่เสื้อ สวมกางเกง ถอดเสื้อ ถอดกางเกง โดยการยกแขน ยกขาขึ้น พร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กยืนหันหน้าเข้าหากัน
 - 1.2 ผู้ฝึกใส่เสื้อให้เด็ก โดยบอกเด็ก "ยกแขนขึ้น" แล้วจับแขนเด็กสอดเข้าไปในแขนเสื้อ
 - 1.3 ผู้ฝึกสวมกางเกงให้เด็ก โดยบอกเด็ก "ยกขาขึ้น" แล้วจับขาเด็กสอดเข้าไปในขากางเกง
 - 1.4 ผู้ฝึกถอดเสื้อให้เด็ก โดยบอกเด็ก "ยกแขนขึ้น"
 - 1.5 ผู้ฝึกถอดกางเกงให้เด็ก โดยบอกเด็ก "ยกขาขึ้น"
2. ผู้ฝึกจับมือให้เด็กทำ พร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือ หรือชี้แนะด้วยคำพูด ลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมทั้งให้ขนมเมื่อเด็กยกแขน ยกขา ตามคำสั่งได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กให้ความร่วมมือในการแต่งกาย เมื่อบอกด้วยวาจา 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 3 เรื่องถอดกางเกงใน

วิเคราะห์งานเป็น 7 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 เด็กสวมกางเกงในเรียบร้อยยืนในท่าที่ถนัด
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงใน
- ขั้นตอนที่ 3 ดึงกางเกงลงมาระดับสะโพก
- ขั้นตอนที่ 4 ดึงกางเกงลงมาระดับเข่า
- ขั้นตอนที่ 5 เด็กนั่งบนเก้าอี้
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงกางเกงลงมาระดับข้อเท้า
- ขั้นตอนที่ 7 ยกเท้าออกจากขากางเกงที่ละข้าง

จุดประสงค์

เด็กสามารถถอดกางเกงในด้วยตนเองได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

กางเกงใน

การเตรียมตัว

ให้เด็กยืนในท่าที่ถนัด โดยที่ผู้ฝึกสวมกางเกงในให้เด็กเรียบร้อย

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดกางเกงใน พร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด หันหน้าเข้าหากัน
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงใน
 - 1.3 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับสะโพก
 - 1.4 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับเข่า
 - 1.5 ผู้ฝึกให้เด็กนั่งบนเก้าอี้
 - 1.6 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับข้อเท้า
 - 1.7 ผู้ฝึกบอกให้เด็กยกขาออกจากขากางเกงที่ละข้าง
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดกางเกงในโดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ หรือมีการช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด ลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กถอดกางเกงในได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กถอดกางเกงในได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 4 เรื่องการถอดกระโปรงสั้นเอวยืดได้เอง

วิเคราะห์งานเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 เด็กสวมกระโปรงสั้นเอวยืดเรียบร้อยในท่าที่ถนัด
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกระโปรงของเด็ก
- ขั้นตอนที่ 3 ดึงกระโปรงลงมาระดับสะโพก
- ขั้นตอนที่ 4 ดึงกระโปรงลงมาระดับเข่า
- ขั้นตอนที่ 5 ดึงกระโปรงลงมาระดับข้อเท้า
- ขั้นตอนที่ 6 ยกเท้าออกจากกระโปรงทีละข้าง

จุดประสงค์

เด็กสามารถถอดกระโปรงสั้นเอวยืดด้วยตนเองได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

กระโปรงสั้นเอวยืด

การเตรียมตัว

ให้เด็กยืนในท่าที่ถนัด โดยผู้ฝึกสวมกระโปรงสั้นเอวยืดให้เด็กเรียบร้อย

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดกระโปรงสั้นเอวยืด พร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ

1.1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด หันหน้าเข้าหากัน เด็กสวมกระโปรงสั้น

เอวยืดเรียบร้อยแล้ว

1.2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกระโปรงของเด็ก

1.3 ผู้ฝึกดึงกระโปรงลงมาระดับสะโพก

1.4 ผู้ฝึกดึงกระโปรงลงมาระดับเข่า

1.5 ผู้ฝึกดึงกระโปรงลงมาระดับข้อเท้า

1.6 ผู้ฝึกยกขาเด็กออกจากกระโปรงที่ละข้าง

2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดกระโปรงสั้นเอวยืด โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิต

ให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะ

ด้วยคำพูด ลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำ เหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กถอดกระโปรงสั้นเอวยืดได้

4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรม

สำเร็จ

การประเมินผล

เด็กถอดกระโปรงสั้นเอวยืดได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 5 เรื่องถอดกางเกงขาสั้นเอวยืด

วิเคราะห์งานเป็น 7 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 เด็กสวมกางเกงขาสั้นเอวยืดเรียบร้อยในท่าที่ถนัด
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงของเด็ก
- ขั้นตอนที่ 3 ดึงกางเกงลงมาระดับสะโพก
- ขั้นตอนที่ 4 ดึงกางเกงลงมาระดับเข่า
- ขั้นตอนที่ 5 ให้เด็กนั่งบนเก้าอี้
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงกางเกงลงมาระดับข้อเท้า
- ขั้นตอนที่ 7 ยกเท้าของเด็กออกจากขากางเกงที่สะข้าง

จุดประสงค์

เด็กสามารถถอดกางเกงขาสั้นเอวยืดด้วยตนเองได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

กางเกงขาสั้นเอวยืด

การเตรียมตัว

ให้เด็กยืนในท่าที่ถนัด โดยผู้ฝึกสวมกางเกงขาสั้นเอวยืดให้เด็กเรียบร้อย

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดกางเกงขาสั้นเอวยืด พร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด หันหน้าเข้าหากัน
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงของเด็ก
 - 1.3 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับสะโพก
 - 1.4 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับเข่า
 - 1.5 ผู้ฝึกให้เด็กนั่งบนเก้าอี้
 - 1.6 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับข้อเท้า
 - 1.7 ผู้ฝึกยกขาเด็กออกจากขากางเกงที่สะข้าง
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดกางเกงขาสั้นเอวยืด โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือ หรือชี้แนะด้วยคำพูด ลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กถอดกางเกงขาสั้นเอวยืดได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กถอดกางเกงขาสั้นเอวยืดได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 6 เรื่องถอดรอกเท้าแถบตัวเอง 2 ข้าง

วิเคราะห์งานเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ โดยผู้ฝึกใส่รอกเท้าแถบให้เด็ก
เรียบร้อยทั้งสองข้าง เริ่มฝึกที่ละข้าง

ขั้นตอนที่ 2 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับบริเวณแถบของรอกเท้า และใช้มืออีกข้างหนึ่ง
โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับบริเวณตัวยึดแถบ

ขั้นตอนที่ 3 ดึงแถบรอกเท้าให้หลุดจากตัวยึด

ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือที่ถนัดดึงเส้นรอกเท้า ให้รอกเท้าหลุดจากเส้นเท้า

ขั้นตอนที่ 5 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่เส้นรอกเท้าดึงรอกเท้าออกจากเท้า

จุดประสงค์

เด็กสามารถถอดรอกเท้าแถบได้สองข้าง โดยถอดทีละข้างได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

รอกเท้าแถบ 1 คู่

การเตรียมตัว

เลือกรอกเท้าแถบขนาดใหญ่กว่าเท้าของเด็กเล็กน้อย เพื่อสะดวกในการถอด จัดให้
เด็กนั่งกับพื้นราบ

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดรองเท้าแถบ พร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ โดยผู้ฝึกใส่รองเท้าแถบให้เด็ก เรียบร้อยทั้งสองข้าง
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับบริเวณแถบของรองเท้า และใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับบริเวณตัวยึดแถบ
 - 1.3 ผู้ฝึกดึงแถบรองเท้าให้หลุดจากตัวยึด
 - 1.4 ผู้ฝึกใช้มือที่ถนัดดึงส้นรองเท้า ให้รองเท้าหลุดจากส้นเท้า
 - 1.5 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่ส้นรองเท้าดึงรองเท้าออกจากเท้า
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดรองเท้าแถบทีละข้าง โดยจับมือเด็กทำ พร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะ ด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียง แนะนำด้วยคำพูดพร้อมการให้ชมเมื่อเด็กถอดรองเท้าแถบได้แต่ละข้าง
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชย เมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จทั้งสองข้าง

การประเมินผล

เด็กสามารถถอดรองเท้าแถบได้เองทั้งสองข้าง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 7 เรื่องการใส่รองเท้าแตะได้ 2 ข้าง

วิเคราะห์งานเป็น 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ

ขั้นตอนที่ 2 ยกเท้าข้างที่จะใส่รองเท้าขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 จับปลายเท้าสอดเข้าไปในรองเท้า

ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือข้างถนัดดึงส้นรองเท้าขึ้น วางส้นเท้าลงในรองเท้า

ขั้นตอนที่ 5 ใช้มือทั้งสองดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า

ขั้นตอนที่ 6 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ของมือที่ถนัดจับแถบของรองเท้า และใช้นิ้ว

หัวแม่มือและนิ้วชี้ของมืออีกข้างหนึ่งจับที่ตัวยึดแถบ

ขั้นตอนที่ 7 ดึงแถบรองเท้าเข้ากับตัวยึดแถบ

จุดประสงค์

เด็กสามารถใส่รองเท้าแตะได้สองข้าง โดยใส่ทีละข้าง ได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

รองเท้าแตะ 1 คู่

การเตรียมตัว

เลือกรองเท้าแตะ ขนาดใหญ่กว่าเท้าของเด็กเล็กน้อย เพื่อสะดวกในการใส่ จัดให้เด็กนั่งกับพื้นราบ

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่รองเท้าแบบพร้อมอธิบายตามขั้นตอนคือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
 - 1.2 ผู้ฝึกยกเท้าของเด็กขึ้น
 - 1.3 ผู้ฝึกจับปลายเท้าสอดเข้าไปในรองเท้า
 - 1.4 ผู้ฝึกใช้มือข้างหนึ่งดึงส้นรองเท้าขึ้น วางส้นเท้าลงในรองเท้า
 - 1.5 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า
 - 1.6 ผู้ฝึกใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ของมือที่ถนัดจับแถบรองเท้า และใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ของมืออีกข้างหนึ่งจับที่ตัวยึดแถบ
 - 1.7 ผู้ฝึกติดแถบรองเท้าเข้ากับตัวยึดแถบ
2. ผู้ฝึกจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ขนม่มือเด็กใส่รองเท้าแบบแถบได้แต่ละข้าง
4. ให้เด็กทำเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จทั้งสองข้าง

แผนการสอนที่ 8 เรื่องใส่ถุงเท้าได้เองสองข้าง

วิเคราะห์งานเป็น 7 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 เด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
- ขั้นตอนที่ 2 หยิบถุงเท้าขึ้นมาใส่ที่ละข้าง
- ขั้นตอนที่ 3 สอดนิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้างลงไปขอบถุงเท้าดึงให้กว้างออก
- ขั้นตอนที่ 4 นำถุงเท้ามาสวมที่ปลายเท้า
- ขั้นตอนที่ 5 จับขอบถุงเท้าที่ใส่อยู่ปลายเท้าดึงขึ้นมาจนผ่านเส้นเท้า
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงถุงเท้าจากเส้นเท้า ถึงข้อเท้าสุดความยาวของถุงเท้า
- ขั้นตอนที่ 7 จัดมุมของถุงเท้าให้ถูกต้อง

จุดประสงค์

เด็กสามารถใส่ถุงเท้าได้ถูกต้องทั้งสองข้าง โดยใส่ที่ละข้างได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

ถุงเท้านักเรียน 1 คู่

การเตรียมตัว

เลือกถุงเท้าที่มีขนาดใหญ่กว่าเท้าเล็กน้อย เพื่อให้เด็กสวมใส่ได้สะดวก จัดให้เด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่ถุงเท้าพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกนั่งอยู่ด้านหน้าของเด็ก
 - 1.2 ผู้ฝึกหยิบถุงเท้าขึ้นมาที่ละข้าง
 - 1.3 ผู้ฝึกสอดนิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้างลงไปในขอบถุงเท้าดึงให้กว้างออก
 - 1.4 ผู้ฝึกนำถุงเท้ามาสวมที่ปลายเท้าเด็ก
 - 1.5 ผู้ฝึกจับขอบถุงเท้าที่ใส่อยู่ปลายเท้าดึงขึ้นมาจนผ่านสันเท้า
 - 1.6 ผู้ฝึกดึงถุงเท้าจากสันเท้า ถึงข้อเท้าสุดความยาวของถุงเท้าล
 - 1.7 ผู้ฝึกจัดมุมของถุงเท้าให้ถูกต้อง
2. ผู้ฝึกให้เด็กใส่ถุงเท้าที่ละข้าง โดยจับมือให้เด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชม เมื่อเด็กใส่ถุงเท้าแต่ละข้าง
4. ให้เด็กทำเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จทั้งสองข้าง

การประเมินผล

เด็กใส่ถุงเท้าได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 9 เรื่องการถอดเสื้อกล้ามคอกลมได้เอง

วิเคราะห์งานเป็น 8 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด โดยผู้ฝึกใส่เสื้อกล้ามคอกลมให้เด็ก

เรียบร้อย

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือซ้ายจับปลายแขนเสื้อข้างขวา ด้านล่างของเด็ก

ขั้นตอนที่ 3 ใช้มือซ้ายที่จับปลายแขนเสื้อ ดึงแขนเสื้อด้านล่างข้างขวาไว้ ให้เด็ก

งอแขนขวาเลื่อนสอดแขนขวาลงไปในตัวเสื้อ

ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือขวาจับปลายแขนเสื้อซ้ายด้านล่าง

ขั้นตอนที่ 5 ใช้มือขวาที่จับแขนเสื้อดึงแขนเสื้อด้านล่างข้างซ้ายไว้ ให้เด็กงอแขน

ซ้ายเลื่อนสอดแขนซ้ายลงไปในตัวเสื้อ

ขั้นตอนที่ 6 จับแขนเด็กทั้งสองข้างกางออกด้านข้าง

ขั้นตอนที่ 7 ยกแขนทั้งสองข้างของเด็กขึ้นเหนือศีรษะ เสื้อจะเลื่อนไปกองอยู่ที่คอ

ขั้นตอนที่ 8 ใช้มือทั้งสองช่วยดึงเสื้อออกจากคอ

จุดประสงค์

เด็กสามารถถอดเสื้อกล้ามคอกลมออกได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

เสื้อกล้ามคอกลม

การเตรียมตัว

เลือกเสื้อกล้ามคอกลมขนาดพอเหมาะใส่ให้เด็กเรียบร้อย

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดเสื้อกั๊กคอกลมพร้อมอธิบายตามขั้นตอนคือ
 - 1.1 ผู้ฝึกใส่เสื้อกั๊กคอกลมให้เด็ก
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือซ้ายจับปลายแขนเสื้อข้างขวาด้านล่างของเด็ก
 - 1.3 ผู้ฝึกใช้มือซ้ายที่จับปลายแขนเสื้อดึงแขนเสื้อด้านล่างข้างขวาไว้ ให้เด็กงอแขนขวาเลื่อนสอดแขนขวาลงไปในตัวเสื้อ
 - 1.4 ผู้ฝึกใช้มือขวา จับปลายแขนเสื้อซ้ายด้านล่าง
 - 1.5 ผู้ฝึกใช้มือขวาที่จับแขนเสื้อ ดึงแขนเสื้อด้านล่างข้างซ้ายไว้ ให้เด็กงอแขนซ้ายเลื่อนสอดแขนซ้ายลงไปในตัวเสื้อ
 - 1.6 ผู้ฝึกจับแขนเด็กทั้งสองข้างกางออกด้านข้าง
 - 1.7 ผู้ฝึกยกแขนทั้งสองข้างของเด็กขึ้นเหนือศีรษะ เสื้อจะเลื่อนไปกองอยู่ที่คอ
 - 1.8 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองช่วยดึงเสื้อออกจากคอ
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดเสื้อกั๊กคอกลม โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือ หรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กถอดเสื้อกั๊กคอกลมได้เอง
4. ให้เด็กทำเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถถอดเสื้อกั๊กคอกลมได้ 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 10 เรื่องการถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้นได้เอง

วิเคราะห์งานเป็น 8 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด โดยผู้ฝึกใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้นให้เด็ก
เรียบร้อย
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือซ้ายจับปลายแขนเสื้อขวาด้านล่างของเด็ก
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้มือซ้ายที่จับปลายแขนเสื้อ ดึงแขนเสื้อด้านล่างข้างขวาไว้ ให้เด็ก
งอแขนขวาเลื่อนสอดแขนขวาลงไปในตัวเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือขวาจับปลายแขนเสื้อซ้ายด้านล่าง
- ขั้นตอนที่ 5 ใช้มือขวาที่จับแขนเสื้อ ดึงแขนเสื้อด้านล่างข้างซ้ายไว้ ให้เด็กงอแขน
ซ้ายเลื่อนสอดแขนซ้ายลงไปในตัวเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 6 จับแขนเด็กทั้งสองข้างกางออกด้านข้าง
- ขั้นตอนที่ 7 ยกแขนทั้งสองข้างของเด็กขึ้นเหนือศีรษะ เสื้อจะเลื่อนไปกองอยู่ที่คอ
- ขั้นตอนที่ 8 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองช่วยดึงเสื้อออกจากคอ

จุดประสงค์

เด็กสามารถถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้นได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น

การเตรียมตัว

เลือกเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น ขนาดตัวหลวมใส่ให้เด็กเรียบร้อย

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดเสื้อยึดคอกลมแขนสั้นพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกใส่เสื้อยึดคอกลมแขนสั้นให้เด็ก
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือซ้ายจับปลายแขนเสื้อทางด้านล่างของเด็ก
 - 1.3 ผู้ฝึกใช้มือซ้ายที่จับปลายแขนเสื้อ ดึงแขนเสื้อด้านล่างข้างขวาไว้ ให้เด็กงอแขนขวาเลื่อนสอดแขนขวาลงไปในตัวเสื้อ
 - 1.4 ผู้ฝึกใช้มือขวาจับปลายแขนเสื้อซ้ายด้านล่าง
 - 1.5 ผู้ฝึกใช้มือขวาที่จับแขนเสื้อ ดึงแขนเสื้อด้านล่างข้างซ้ายไว้ ให้เด็กงอแขนซ้ายเลื่อนสอดแขนซ้ายลงไปในตัวเสื้อ
 - 1.6 ผู้ฝึกจับแขนเด็กทั้งสองข้าง กางออกด้านข้าง
 - 1.7 ผู้ฝึกยกแขนทั้งสองข้างของเด็กขึ้นเหนือศีรษะ เสื้อจะเคลื่อนไปกองอยู่ที่คอ
 - 1.8 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองช่วยดึงเสื้อออกจากคอ
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดเสื้อกล้ามคอกลมแขนสั้น โดยเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตไว้ให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะนำด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กถอดเสื้อกล้ามคอกลมแขนสั้นได้เอง
4. ให้เด็กทำเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถถอดเสื้อคอกลมแขนสั้นได้ 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 11 เรื่อง รูดซิพขนาดใหญ่เปิดและปิดได้

วิเคราะห์งานเป็น 2 อย่าง คือ วิเคราะห์งานเปิดซิพ และวิเคราะห์งานปิดซิพ

วิเคราะห์งานเปิดซิพเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใส่เส้นที่มีซิพรูดปิดไว้ให้เด็ก

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือข้างถนัดโดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับหัวซิพ มืออีกข้างหนึ่งจับ

คอเส้น

ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ข้างที่จับหัวซิพดึงซิพให้เส้นเปิดออกโดยดึงหัวซิพ

ลงไปจนสุดปลายซิพ

วิเคราะห์งานปิดซิพเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใส่เส้นที่มีซิพเปิดไว้ให้เด็ก

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือข้างถนัดโดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับหัวซิพ มืออีกข้างหนึ่งจับ

ชายเส้น

ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ข้างที่จับหัวซิพ ดึงซิพขึ้นมาให้ได้ระดับอก

ประมาณ 3/4 ของซิพ

จุดประสงค์ เด็กสามารถรูดซิพขนาดใหญ่เปิดและปิดได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

เส้นที่มีซิพ

การเตรียมตัว

จัดให้เด็กยืนในท่าถนัด ใส่เส้นที่มีซิพรูดปิดไว้ให้เด็ก

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่เสื้อที่มีซิปรูดปิดให้ดูพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกใส่เสื้อที่มีซิปรูดปิดไว้ให้เด็ก
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือข้างถนัดโดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับหัวซิป มืออีกข้างหนึ่งจับคอเสื้อ
 - 1.3 ผู้ฝึกใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ข้างที่จับหัวซิปดึงซิปให้เลื่อนเปิดออกโดยดึงหัวซิปลงไปจนสุดปลายซิป
2. ผู้ฝึกสาธิตการใส่เสื้อที่มีซิป รูดเปิดให้ดูพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 2.1 ผู้ฝึกใส่เสื้อที่มีซิปเปิดไว้ให้เด็ก
 - 2.2 ผู้ฝึกใช้มือข้างที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับหัวซิป มืออีกข้างหนึ่งจับชายเสื้อ
 - 2.3 ผู้ฝึกใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ข้างที่จับหัวซิป ดึงซิปขึ้นมาให้ได้ระดับอก (ประมาณ 3/4 ของซิป)
3. ผู้ฝึกให้เด็กกรูดยุติขนาดใหญ่ เปิดและปิดโดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตไว้ให้ดู
4. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชม เมื่อเด็กกรูดยุติขนาดใหญ่เปิดและปิดได้เอง
5. ให้เด็กทำเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถกรูดยุติเปิดและปิดได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 12 เรื่องถอดเสื้อผ้าหน้าออกเอง (โดยไม่ต้องปลดกระดุม)

วิเคราะห์งานเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใส่เสื้อผ้าหน้า ปลดกระดุมออกไว้ให้เด็ก

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือทั้งสองข้างจับสายเสื้อระดับเหนือเอวพร้อมจัดให้เด็กอยู่ในท่า

แขนงอ

ขั้นตอนที่ 3 กางแขนทั้งสองข้างของเด็กออกไปด้านข้างไหล่จะแบะ คอเสื้อจะหลุด

ลงมา

ขั้นตอนที่ 4 จับแขนเด็กเหยียดลงไปตามลำตัว

ขั้นตอนที่ 5 เขย่ามือเด็กเล็กน้อยให้เสื้อหลุดออกจากตัว

อุปกรณ์

เสื้อผ้าหน้า

การเตรียมตัว

เสื้อผ้าหน้า ตัวค่อนข้างใหญ่ ปลดกระดุมออกหมดแล้ว

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดเสื้อผ้าหน้า พร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกใส่เสื้อผ้าหน้าที่ปลดกระดุมออกไว้ให้เด็กเรียบร้อย
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับسابเสื้อระดับเหนือเอว พร้อมจัดให้เด็กอยู่ใน

ท่าแขนงอ

- 1.3 ผู้ฝึกกางแขนทั้งสองข้างของเด็กออกไปด้านข้างไหล่จะแบะ คอเสื้อจะ

หลุดลงมา

- 1.4 ผู้ฝึกจับแขนเด็กเหยียดลงไปตามลำตัว
- 1.5 ผู้ฝึกเขย่ามือเด็กเล็กน้อยให้เสื้อหลุดออกจากตัว

2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดเสื้อผ้าหน้าออก (ผู้ฝึกปลดกระดุมออกให้เรียบร้อย) โดยจับมือเด็กทำ พร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด ลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดหรือกำกับให้ชม เมื่อเด็กถอดเสื้อผ้าหน้าออกเองได้

4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถถอดเสื้อผ้าหน้าออกได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 13 เรื่องถอดกางเกงขายาวเอวยืดได้เอง

วิเคราะห์งานเป็น 8 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 เด็กสวมกางเกงขายาวเอวยืดเรียบร้อย ยืนในท่าที่ถนัด
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงของเด็ก
- ขั้นตอนที่ 3 ดึงกางเกงลงมาระดับสะโพก
- ขั้นตอนที่ 4 ดึงกางเกงลงมาระดับเข่า
- ขั้นตอนที่ 5 ให้นำเด็กนั่งบนเก้าอี้
- ขั้นตอนที่ 6 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับข้อเท้า
- ขั้นตอนที่ 7 ผู้ฝึกยกเท้าของเด็กออกจากขากางเกงที่ละข้าง

จุดประสงค์

เด็กสามารถถอดกางเกงขายาวเอวยืดด้วยตนเองได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

กางเกงขายาวเอวยืด

การเตรียมตัว

นำเด็กยืนในท่าที่ถนัด โดยผู้ฝึกสวมกางเกงขายาวเอวยืดให้เด็กเรียบร้อย

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดกางเกงขายาวเอวยืด พร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด หันหน้าเข้าหากัน
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงของเด็ก
 - 1.3 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับสะโพก
 - 1.4 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับเข่า
 - 1.5 ผู้ฝึกให้เด็กลงบนเก้าอี้
 - 1.6 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับข้อเท้า
 - 1.7 ผู้ฝึกยกขาเด็กออกจากขากางเกงที่สะข้าง
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดกางเกงขายาวเอวยืด โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด ลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กถอดกางเกงขายาวเอวยืดได้เอง
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กถอดกางเกงขายาวเอวยืดได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 14 เรื่องการถอดรองเท้าเป็นได้เองสองข้าง

วิเคราะห์งานเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ โดยผู้ฝึกใส่รองเท้าแบบแป้นให้เด็ก
เรียบริ้วทั้งสองข้าง เริ่มฝึกทีละข้าง

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือข้างถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับบริเวณแป้นของรองเท้า
อีกมือหนึ่งใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับรองเท้าบริเวณตัวยึดแป้น

ขั้นตอนที่ 3 ใช้มือข้างที่จับแป้นดึงแป้นให้หลุดออกจากกัน โดยที่มืออีกข้างหนึ่งดึง
บริเวณตัวยึดแป้น

ขั้นตอนที่ 4 มือที่อยู่ตรงข้ามกับเท้า จับสันเท้าดึงออกจากเท้า

ขั้นตอนที่ 5 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่สันรองเท้าดึงรองเท้าออกจากเท้า

วัตถุประสงค์

เด็กสามารถถอดรองเท้าแป้นได้สองข้าง โดยถอดทีละข้างได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

รองเท้าแป้น 1 คู่

การเตรียมตัว

รองเท้าแป้น ขนาดใหญ่กว่าเท้าของเด็กเล็กน้อย เพื่อสะดวกในการถอด

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดรองเท้าแบบพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ โดย ผู้ฝึกใส่รองเท้าแบบให้เด็ก เรียบร้อยทั้งสองข้าง
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือที่ถนัดโดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับบริเวณเบาะของรองเท้า อีกมือหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับรองเท้าบริเวณตัวยึดเบาะ
 - 1.3 ผู้ฝึกใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ข้างที่จับเบาะดึงเบาะให้หลุดออกจากกัน โดยที่มืออีกข้างหนึ่งดึงบริเวณตัวยึดเบาะ
 - 1.4 มือที่อยู่ตรงข้ามกับเท้า จับส้นรองเท้าดึงออกจากเท้า
 - 1.5 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่ส้นรองเท้าดึงรองเท้าออกจากเท้า
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดรองเท้าแบบเบาะที่สะข้าง โดยเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะ ด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วย คำพูดพร้อมกับการให้ชมเมื่อเด็กถอดรองเท้าแบบได้แต่ละข้าง
4. ให้เด็กทำเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชย เมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถถอดรองเท้าแบบได้ 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 15 เรื่องการสวมกางเกงใน

วิเคราะห์งานเป็น 8 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงใน โดยให้ขากางเกงตรงกับขาของเด็กทั้งสองข้าง

ขั้นตอนที่ 3 สอดขาทั้งสองข้างของเด็กใส่ในกางเกงที่ละข้างให้เท้าโผล่ออกมาที่ขา

กางเกง

ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือทั้งสองข้างดึงขอบกางเกงขึ้นมาให้พ้นเข้า

ขั้นตอนที่ 5 ให้เด็กลุกขึ้นยืน

ขั้นตอนที่ 6 ดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงสะโพก

ขั้นตอนที่ 7 ดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอว

ขั้นตอนที่ 8 จัดขอบกางเกงในให้เรียบร้อย

จุดประสงค์

เด็กสามารถสวมกางเกงได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

กางเกงใน

การเตรียมตัว

กางเกงในขนาดพอเหมาะ ให้เด็กนั่งบนพื้นราบที่สะอาด

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการสวมกางเกงในพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ขั้นตอนให้ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนพื้นราบ
 - 1.2 ขั้นตอนให้ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงใน โดยให้ขากางเกงตรงกับขาของเด็กทั้งสองข้าง
 - 1.3 สอดขาทั้งสองข้างของเด็กใส่ในกางเกง ให้เท้าโผล่ออกมาที่ปลายกางเกง
 - 1.4 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างดึงขอบกางเกงขึ้นมาให้พ้นเข้า
 - 1.5 ให้เด็กลุกขึ้นยืน
 - 1.6 ผู้ฝึกดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงสะโพก
 - 1.7 ดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอว
 - 1.8 จัดขอบกางเกงในให้เรียบร้อย
2. ผู้ฝึกให้เด็กสวมกางเกงใน โดยจับมือให้เด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กสวมกางเกงในได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถสวมกางเกงในได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 16 เรื่องการสวมกระโปรงสั้นเอวยืด

วิเคราะห์งานเป็น 7 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกระโปรง
- ขั้นตอนที่ 3 สอดขาทั้งสองข้างของเด็กลงไปใ้ในกระโปรง
- ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือทั้งสองข้างดึงขอบกระโปรงขึ้นมาให้พ้นเข่า
- ขั้นตอนที่ 5 ดึงขอบกระโปรงขึ้นมาถึงสะโพก
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงขอบกระโปรงขึ้นมาถึงเอว
- ขั้นตอนที่ 7 จัดขอบกระโปรงให้เรียบร้อย

จุดประสงค์

เด็กสามารถสวมกระโปรงสั้นเอวยืดได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

กระโปรงสั้นเอวยืด

การเตรียมตัว

กระโปรงสั้นเอวยืดตัวหลวม ให้เด็กนั่งบนพื้นราบที่สะอาด

รางวัล ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการสวมกระโปรงสั้นเอวยืดพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกระโปรง
 - 1.3 สอดขาทั้งสองข้างของเด็กลงไปนกระโปรง
 - 1.4 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างดึงขอบกระโปรงขึ้นมาให้พนักเข้า
 - 1.5 ผู้ฝึกดึงขอบกระโปรงขึ้นมาถึงสะโพก
 - 1.6 ผู้ฝึกดึงขอบกระโปรงขึ้นมาถึงเอว
 - 1.7 จัดขอบกระโปรงให้เรียบร้อย
2. ผู้ฝึกให้เด็กสวมกระโปรงสั้นเอวยืด โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กสวมกระโปรงสั้นเอวยืดได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถสวมกระโปรงสั้นเอวยืดได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 17 เรื่องการใส่รองเท้าแป็บได้เอง

วิเคราะห์งานเป็น 8 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในที่นั่งคานพินราบ
- ขั้นตอนที่ 2 ยกส้นเท้าของเด็กขึ้นให้มากที่สุด
- ขั้นตอนที่ 3 สอดปลายเท้าเข้าไปในรองเท้า
- ขั้นตอนที่ 4 บอกให้เด็กขยับเท้าเข้าไปจนสุดหัวรองเท้า
- ขั้นตอนที่ 5 ใช้มือทั้งสองดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงส้นรองเท้ากลับมาที่เดิมเพื่อให้ใส่รองเท้าได้
- ขั้นตอนที่ 7 ใช้มือที่ถนัดโดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับที่แป็บรองเท้า ใช้นิ้วหัวแม่มือ

และนิ้วชี้ของมืออีกข้างหนึ่งจับที่ตัวยึดแป็บ

- ขั้นตอนที่ 8 มือข้างที่จับแป็บดันให้แป็บประกบกัน

จุดประสงค์

เด็กสามารถใส่รองเท้าแป็บได้สองข้าง โดยใส่ทีละข้างได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

รองเท้าแป็บ 1 คู่

การเตรียมตัว

เลือกรองเท้าแป็บ ขนาดใหญ่กว่าเท้าของเด็กเล็กน้อย เพื่อสะดวกในการใส่ จัดให้เด็กนั่งกับพินราบ

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่รองเท้าแบบแป็บพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
 - 1.2 ผู้ฝึกยกส้นเท้าของเด็กขึ้นให้มากที่สุด
 - 1.3 สอดปลายเท้าเข้าไปในรองเท้า
 - 1.4 บอกให้เด็กขยับเท้าเข้าไปจนสุดหัวรองเท้า
 - 1.5 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า
 - 1.6 ผู้ฝึกดึงส้นรองเท้ากลับมาที่เดิม เพื่อให้ใส่รองเท้าได้
 - 1.7 ผู้ฝึกใช้มือที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับที่แป็บรองเท้า ใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ของมืออีกข้างหนึ่งจับที่ยึดแป็บ
 - 1.8 มือข้างที่จับแป็บดันให้แป็บประกบกัน
2. ผู้ฝึกให้เด็กใส่รองเท้าแป็บที่ละข้าง โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ขมเมื่อเด็กใส่รองเท้าแป็บได้แต่ละข้าง
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถใส่รองเท้าแป็บได้เองทั้งสองข้าง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 18 เรื่องการสวมกางเกงขาสั้นเอวยัดตัวเอง

วิเคราะห์งานเป็น 8 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงเอวยาวยัด โดยให้ขากางเกงตรงกับขาของเด็กทั้งสองข้าง
- ขั้นตอนที่ 3 สอดขาทั้งสองข้างใส่ในกางเกงที่ละข้างให้เท้าโผล่ออกมาที่ขากางเกงทั้งสองข้าง
- ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือทั้งสองข้างดึงขอบกางเกงขึ้นมาให้พื้นเข้า
- ขั้นตอนที่ 5 จับเด็กลุกขึ้นยืน
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงสะโพก
- ขั้นตอนที่ 7 ดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอว
- ขั้นตอนที่ 8 จัดขอบกางเกงให้เรียบร้อย

จุดประสงค์

เด็กสามารถสวมกางเกงขาสั้นเอวยัดตัวเองได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

กางเกงขาสั้นเอวยัด

การเตรียมตัว

การเกงขาสั้นยาวยัดตัวหลวม ให้เด็กนั่งบนพื้นราบที่สะดวก

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการสวมกางเกงขาสั้นเอวยืดพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนพื้เราบ
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงเอวยืด โดยให้ขากางเกงตรงกับขาของเด็กทั้งสองข้าง
 - 1.3 ผู้ฝึกสอดขาทั้งสองข้างของเด็กใส่ในกางเกงให้เท้าโผล่ออกมาที่ปลายกางเกง
 - 1.4 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างดึงขอบกางเกงขึ้นมาให้พื้นเข้า
 - 1.5 ผู้ฝึกจับเด็กลุกขึ้นยืน
 - 1.6 ผู้ฝึกดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงสะโพก
 - 1.7 ผู้ฝึกดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอว
 - 1.8 จัดขอบกางเกงให้เรียบร้อย
2. ผู้ฝึกให้เด็กสวมกางเกงขาสั้นเอวยืด โดยเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตไว้ให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กสวมกางเกงขาสั้นเอวยืดได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถสวมกางเกงขาสั้นเอวยืดได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 19 เรื่องการใส่เสื้อกล้ามคอกลมได้

วิเคราะห์งานเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 รวบชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 2 สวมเสื้อลงบนศีรษะของเด็กทำให้เสื้อค้างอยู่ที่คอของเด็ก
- ขั้นตอนที่ 3 สอดแขนที่ละข้างของเด็กใส่เข้าไปในแขนเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 4 ดึงชายเสื้อลงมา

จุดประสงค์

เด็กสามารถใส่เสื้อกล้ามคอกลมได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

เสื้อกล้ามคอกลม

การเตรียมตัว

เลือกเสื้อกล้ามตัวใหญ่กว่าเสื้อที่เคยใส่อยู่ปกติ วางเสื้อคว่ำหน้าลงบนโต๊ะพื้นราบ
เด็กยืนในท่าที่ถนัด

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่เสื้อกล้ามพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกรวบรวมเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อ
 - 1.2 ผู้ฝึกสวมเสื้อลงบนศีรษะเด็กให้เสื้อค้างอยู่ที่คอของเด็ก
 - 1.3 ผู้ฝึกสอดแขนที่ละข้างของเด็กใส่เข้าไปในแขนเสื้อ
 - 1.4 ผู้ฝึกดึงชายเสื้อลงมา
2. ผู้ฝึกให้เด็กใส่เสื้อกล้ามโดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กใส่เสื้อกล้ามได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วยเหลือ ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถใส่เสื้อกล้ามได้ถูกต้อง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 20 เรื่องการใส่เสื้อยัดคอกลมแขนสั้น

วิเคราะห์งานเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 รวบชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 2 สวมเสื้อลงบนศีรษะเด็กให้เสื้อค้างอยู่ที่คอของเด็ก
- ขั้นตอนที่ 3 สอดแขนที่ละข้างของเด็กใส่เข้าไปในแขนเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 4 ดึงชายเสื้อลงมา

จุดประสงค์

เด็กสามารถใส่เสื้อยัดคอกลมแขนสั้นได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

เสื้อยัดคอกลมแขนสั้น

การเตรียมตัว

เลือกเสื้อยัดคอกลมแขนสั้น ตัวใหญ่กว่าเสื้อที่เคยใส่อยู่ปกติ วางเสื้อคว่ำหน้าลงบนโต๊ะ
พื้นราบ จัดให้เด็กยืนในท่าที่ถนัด

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น พร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกวางชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อ
 - 1.2 ผู้ฝึกสวมเสื้อลงบนศีรษะเด็ก ให้เสื้อค้างอยู่ที่คอของเด็ก
 - 1.3 ผู้ฝึกสอดแขนที่ละข้างของเด็กใส่เข้าไปในแขนเสื้อ
 - 1.4 ผู้ฝึกดึงชายเสื้อลงมา
2. ผู้ฝึกให้เด็กใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิต

ให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้นได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วยเหลือ ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้นได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 21 เรื่องการรู้จักด้านหน้า ด้านหลังของเสื้อผ้าหน้า

วิเคราะห์งานเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ให้เด็กดูด้านหน้า และด้านหลังของเสื้อผ้าพร้อมอธิบายลักษณะที่แตกต่างกัน
ให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 2 ให้เด็กสังเกต และจำสัญลักษณ์ของเสื้อผ้าด้านหน้า เช่น กระดุม
กระเป๋าสีเสื้อ

ขั้นตอนที่ 3 ให้เด็กหยิบเสื้อผ้าใส่โดยใส่ด้านหน้า และด้านหลังให้ถูกต้อง

จุดประสงค์

เด็กสามารถแยกด้านหน้า ด้านหลังของเสื้อผ้าหน้าได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

เสื้อผ้าหน้าแบบมีกระดุม

การเตรียมตัว

ในการฝึกครั้งแรกควรเลือกเสื้อผ้าที่มีด้านหน้า และด้านหลังแตกต่างกันชัดเจน เช่น
เสื้อนักเรียน มีกระดุม กระเป๋า ซึ่งเด็กสามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจน

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตพร้อมอธิบายลักษณะที่แตกต่างกันของด้านหน้าของเสื้อ และด้านหลังของเสื้อพร้อมท่าตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกให้เด็กดูด้านหน้า ด้านหลังของเสื้อ พร้อมอธิบายลักษณะที่แตกต่างกันให้ชัดเจน
 - 1.2 ผู้ฝึกบอกให้เด็กสังเกต และจำสัญลักษณ์ของเสื้อด้านหน้า เช่น กระดุม กระเป๋าสีเสื้อ
 - 1.3 ผู้ฝึกให้เด็กหยิบเสื้อใส่ โดยใส่ด้านหน้า ด้านหลังให้ถูกต้อง
2. ผู้ฝึกให้เด็กแยกด้านหน้า ด้านหลังของเสื้อผ่าหน้า โดยเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมกับให้ขมเมื่อเด็กแยกด้านหน้า และด้านหลังของเสื้อผ่าหน้าได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถใส่เสื้อด้านหน้า และด้านหลังได้ถูกต้อง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 22 เรื่องการใส่เสื้อผ้าหน้า (โดยไม่ต้องติดกระดุม)

วิเคราะห์งานเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ยกมือของเด็กขึ้นที่ละข้างใส่แขนเสื้อให้มือ ไพล่ออกมาที่ปลายแขนเสื้อทั้งสองข้าง

ขั้นตอนที่ 2 ยกแขนของเด็กทั้งสองข้างขึ้นข้ามศีรษะ

ขั้นตอนที่ 3 เขย่าแขนของเด็กทั้งสองข้าง เสื้อจะค่อย ๆ เลื่อนลงมา

ขั้นตอนที่ 4 จับแขนของเด็กแนบลำตัว

ขั้นตอนที่ 5 จัดสภาพเสื้อให้เข้าที่

จุดประสงค์

เด็กสามารถใส่เสื้อผ้าหน้าได้ถูกต้อง โดยไม่ต้องติดกระดุม

อุปกรณ์

เสื้อผ้าหน้าแขนสั้น

การเตรียมตัว

เสื้อแขนสั้นผ่าหน้า ขนาดตัวค่อนข้างใหญ่กว่าเสื้อเด็กใส่อยู่ปกติ วางเสื้อลงบนพื้นราบให้ตัวเสื้อด้านหลังวางบนพื้น เสื้อด้านหน้าอยู่ข้างบน ลักษณะเปิดแยกตรงกลาง

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่เสื้อผ่าหน้าพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกยกมือของเด็กขึ้นทีละข้างใส่แขนเสื้อให้มือไหลออกมาที่ปลายแขนเสื้อทั้งสองข้าง
 - 1.2 ผู้ฝึกยกแขนของเด็กทั้งสองข้างขึ้นข้ามศีรษะ
 - 1.3 ผู้ฝึกเขย่าแขนของเด็กทั้งสองข้าง เสื้อจะเลื่อนลงมา
 - 1.4 ผู้ฝึกจับแขนของเด็กลงแนบลำตัว
 - 1.5 ผู้ฝึกจัดسابเสื้อให้เข้าที่
2. ผู้ฝึกให้เด็กใส่เสื้อผ่าหน้า โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด ลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กใส่เสื้อผ่าหน้าได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถใส่เสื้อผ่าหน้าได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 23 ไล่เสือยึดคอกลมแขนยาว

วิเคราะห์งานเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 รวบชายเสือมารวมไว้ที่คอเสือ

ขั้นตอนที่ 2 สวมเสื้อลงบนศีรษะเด็กให้ค้างอยู่ที่คอ

ขั้นตอนที่ 3 สอดแขนที่ละข้างไล่เข้าไปในแขนเสื้อ ดึงแขนเสื้อที่ละข้างเพื่อให้

มือโผล่ออกมาทั้งสองข้าง

ขั้นตอนที่ 4 ดึงชายเสื้อลงมา

จุดประสงค์

เด็กสามารถไล่เสือยึดคอกลมแขนยาวได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

เสือยึดคอกลมแขนยาว

การเตรียมตัว

เสือยึดคอกลมแขนยาวตัวใหญ่กว่าเสื้อที่เคยใส่อยู่ปกติ วางเสื้กว่าหน้าลงบนโต๊ะ

พื้นราบ

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่เสื้อยืดคอกลมแขนยาวพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกรวบรวมชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อ
 - 1.2 ผู้ฝึกสวมเสื้อลงบนศีรษะให้ค้างอยู่ที่คอ
 - 1.3 ผู้ฝึกสอดแขนที่ละข้างใส่เข้าไปในแขนเสื้อ ดึงแขนเสื้อที่ละข้างเพื่อให้มือโผล่ออกมาทั้งสองข้าง
 - 1.4 ผู้ฝึกดึงชายเสื้อลงมา
2. ผู้ฝึกให้เด็กใส่เสื้อยืดคอกลมแขนยาว โดยจับมือเด็กทำตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดูพร้อมพูด
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมทั้งให้ชมเมื่อเด็กใส่เสื้อยืดคอกลมแขนยาวได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วยเหลือ ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถใส่เสื้อยืดคอกลมแขนยาวได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 24 เรื่องสวมกางเกงขายาวเอวยืด

วิเคราะห์งานเป็น 8 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนพื้นราบ

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงขายาวเอวยืด โดยให้ขากางเกงตรงกับขาของเด็กทั้งสองข้าง

ขั้นตอนที่ 3 สอดขาทั้งสองข้างใส่ในกางเกงที่ละข้าง ใช้มือทั้งสองข้างดึงขากางเกงขึ้นมาทั้งสองข้างจนกระทั่งเท้าโผล่ออกมาที่ขากางเกงทั้งสองข้าง

ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือดึงขอบกางเกงขึ้นมาให้พื้นเข้า

ขั้นตอนที่ 5 จับเด็กลุกขึ้นยืน

ขั้นตอนที่ 6 ใช้มือดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงสะโพก

ขั้นตอนที่ 7 ดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอว

ขั้นตอนที่ 8 จัดขอบกางเกงและจัดขากางเกงให้เรียบร้อย

จุดประสงค์

เด็กสามารถสวมกางเกงขายาวเอวยืดได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

กางเกงขายาวเอวยืด

การเตรียมตัว

กางเกงขายาวเอวยืดตัวหลวมให้เด็กนั่งบนพื้นราบ

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการสวมกางเกงขายาวเอวยืดพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนพื้นราบ
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงขายาวเอวยืด โดยให้ขากางเกงตรงกับขาของเด็กทั้งสองข้าง
 - 1.3 ผู้ฝึกสอดขาทั้งสองข้างไว้ในกางเกงที่ละข้าง ใช้มือทั้งสองข้างดึงขากางเกงขึ้นมาทั้งสองข้างจนกระทั่งเท้าโผล่ออกมาที่ขากางเกงทั้งสองข้าง
 - 1.4 ผู้ฝึกใช้มือดึงขอบกางเกงขึ้นมาให้พ้นเข่า
 - 1.5 ผู้ฝึกจับเด็กลุกขึ้นยืน
 - 1.6 ผู้ฝึกใช้มือดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงสะโพก
 - 1.7 ผู้ฝึกดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอว
 - 1.8 จัดขอบกางเกง และจัดขากางเกงให้เรียบร้อย
2. ผู้ฝึกให้เด็กสวมกางเกงขายาวเอวยืด โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กสวมกางเกงขายาวเอวยืดได้
4. ให้เด็กทำเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กใส่กางเกงขายาวเอวยืดได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 25 เรื่องการปลดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร
ได้เอง 3 เม็ด

วิเคราะห์งานเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใส่เสื้อผ้าหน้าติดกระดุมไว้ให้เด็ก
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือข้างที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับบริเวณรังคัม
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับกระดุม
- ขั้นตอนที่ 4 คั้นกระดุมเพื่อให้ออกจากรังคัม
- ขั้นตอนที่ 5 เสือนมือที่จับรังคัมมาจับกระดุมที่คาอยู่ในรังคัม
- ขั้นตอนที่ 6 คึงกระดุมออกจากรังคัม

จุดประสงค์

เด็กสามารถปลดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร
ได้เอง 3 เม็ด

อุปกรณ์

เสื้อผ้าหน้ามีกระดุม และรังคัม กระดุมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร

การเตรียมตัว

เสื้อผ้าหน้ามีกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร เด็กสามารถ
หยิบจับได้สะดวก

รางวัล

ขนม และคาซิมเซย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการปลดกระดุมเสื้อพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกใส่เสื้อผ่าหน้าติดกระดุมไว้ให้เด็ก
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือข้างที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับบริเวณรังคัม
 - 1.3 ผู้ฝึกใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับกระดุม
 - 1.4 ผู้ฝึกดันกระดุมเพื่อให้ออกจากรังคัม
 - 1.5 ผู้ฝึกเลื่อนมือที่จับรังคัมมาจับที่กระดุมที่คาอยู่ในรังคัม
 - 1.6 ผู้ฝึกดึงกระดุมออกจากรังคัม
2. ผู้ฝึกให้เด็กปลดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมกับให้ขนมมือเด็กปลดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กปลดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้ 3 ใน 4 เม็ด

แผนการสอนที่ 26 เรื่องการติดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร
ได้เอง 3 เม็ด

วิเคราะห์งานแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน คือ

- ขั้นตอนที่ 1 ใส่เสื้อผ้าหน้า ปลดกระดุมไว้ให้เด็ก
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ของมือที่ถนัดจับบริเวณรังคัม
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ของมือหนึ่งจับที่กระดุม
- ขั้นตอนที่ 4 ใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ที่จับกระดุมอยู่ดันกระดุมใส่ไปในรังคัม
- ขั้นตอนที่ 5 ใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ที่จับรังคัม เลื่อนมาจับกระดุมที่อยู่ในรังคัม
- ขั้นตอนที่ 6 มืออีกข้างหนึ่ง เลื่อนไปจับสาบเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 7 ถือกระดุมให้พ้นจากรังคัม

จุดประสงค์ เด็กสามารถติดกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้เอง
3 เม็ด

อุปกรณ์ เสื้อผ้าหน้ามีกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร

การเตรียมตัว เสื้อผ้าหน้าที่มีกระดุมขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร รังคัมไม่คับ เด็ก
หยิบจับได้สะดวก

รางวัล

ขนม และ คำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการติดกระดุมเสื้อ พร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกใส่เสื้อผ้าหน้าปลดกระดุมไว้ให้เด็ก
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ของมือที่ถนัดจับรังคัม

- 1.3 ผู้ฝึกใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้มือข้างหนึ่งจับที่กระดูก
 - 1.4 ผู้ฝึกใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ที่จับกระดูกอยู่ ด้านกระดูกใส่เข้าไปในรังคัม
 - 1.5 ผู้ฝึกใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ที่จับรังคัม เลื่อนมาจับกระดูกที่อยู่ในรังคัม
 - 1.6 มืออีกข้างหนึ่งเลื่อนไปจับส่ายเลื่อน
 - 1.7 ดึงกระดูกให้พ้นจากรังคัม
2. ผู้ฝึกให้เด็กติดกระดูกขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตร ได้ โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะ ด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะนำด้วย คำพูดพร้อมให้ขมเมือเด็กติดกระดูกขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตรได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อดูกทำกิจกรรมสำเร็จ การประเมินผล เด็กติดกระดูกเลื่อน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 2 เซนติเมตรได้เอง อย่างน้อย 3 ใน 4 เม็ด

แผนการสอนที่ 27 เรื่องการถอดเสื้อผ้าตัวเอง ได้แก่ ถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น
ถอดกระโปรงสั้นเอวยืด ถอดกางเกงใน

วิเคราะห์งานแบ่งเป็น 3 อย่าง คือ

วิเคราะห์งาน การถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น วิเคราะห์งานแบ่งเป็น 8 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกแต่งกายให้เด็ก โดย ใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น สวมกางเกงใน

สวมกระโปรงสั้นเอวยืด

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ฝึกใช้มือซ้ายจับปลายแขนเสื้อทางด้านล่างของเด็ก

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ฝึกใช้มือซ้ายที่จับปลายแขนเสื้อ ดึงแขนเสื้อด้านล่างข้างขวาไว้ให้เด็ก

งอแขนขวาเลื่อนสอดแขนขวาลงไปในตัวเสื้อ

ขั้นตอนที่ 4 ผู้ฝึกใช้มือขวา จับปลายแขนเสื้อซ้ายด้านล่าง

ขั้นตอนที่ 5 ผู้ฝึกใช้มือขวาที่จับแขนเสื้อ ดึงแขนเสื้อด้านล่างซ้ายไว้ ให้เด็กงอ

แขนซ้าย เลื่อนสอดแขนซ้ายลงไปในตัวเสื้อ

ขั้นตอนที่ 6 ผู้ฝึกจับแขนเด็กทั้งสองข้าง กางออกด้านข้าง

ขั้นตอนที่ 7 ผู้ฝึกยกแขนทั้งสองข้างของเด็กขึ้นเหนือศีรษะ เสื้อจะเลื่อนไปกองอยู่ที่คอ

ขั้นตอนที่ 8 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองช่วยดึงเสื้อออกจากคอ

วิเคราะห์งาน การถอดกระโปรงสั้นเอวยืด เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกระโปรงของเด็ก

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ฝึกดึงกระโปรงลงมาระดับสะโพก

ขั้นตอนที่ 4 ผู้ฝึกดึงกระโปรงลงมาระดับเข่า

ขั้นตอนที่ 5 ผู้ฝึกดึงกระโปรงลงมาถึงข้อเท้า

ขั้นตอนที่ 6 ผู้ฝึกยกเท้าของเด็กออกจากกระโปรงที่ละข้าง

วิเคราะห์งาน การถอดกางเกงใน เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด
- ขั้นตอนที่ 2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงใน
- ขั้นตอนที่ 3 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับสะโพก
- ขั้นตอนที่ 4 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับเข่า
- ขั้นตอนที่ 5 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับข้อเท้า
- ขั้นตอนที่ 6 ผู้ฝึกยกเท้าของเด็กออกจากขากางเกงที่ละข้าง

จุดประสงค์

เด็กสามารถถอดเสื้อผ้าได้เอง ได้แก่ การถอดเสื้อยืดคอกลม ถอดกระโปรงสั้น
เอวยืด ถอดกางเกงใน ได้ถูกต้อง

รางวัล

ขนม และ คำชมเชย

การฝึกในหัวข้อนี้

เนื่องจากเด็กได้รับการฝึกแต่ละหัวข้อมาแล้ว คือ การถอดเสื้อยืดคอกลม การถอด
กระโปรงสั้นเอวยืด การถอดกางเกงใน หัวข้อนี้เป็นการรวบรวมให้ทำกิจกรรมต่อเนื่อง โดย
ฝึกการถอดเสื้อผ้าทั้งหมด เป็นกิจกรรมเดียว

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตให้ดูตั้งแต่ การถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น การถอดกระโปรงสั้นเอวยืด
การถอดกางเกงใน พร้อมอธิบายตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยละเอียด
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดเสื้อผ้า โดย ถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น ถอดกระโปรงสั้นเอวยืด
ถอดกางเกงในด้วยการจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะ ด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะ ด้วยคำพูดพร้อมให้ขมเมื่อเด็กถอดเสื้อผ้าได้เอง

4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ การประเมินผล เด็กถอดเสื้อผ้าได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 28 เรื่องการแต่งกาย ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น การสวมกระโปรงสั้นเอวยืด การสวมกางเกงใน

วิเคราะห์งานเป็น 3 อย่างคือ

วิเคราะห์งาน การสวมกางเกงใน วิเคราะห์งานเป็น 8 ขั้นตอน

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
- ขั้นตอนที่ 2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้าง จับขอบกางเกงใน โดยให้ขากางเกงตรงกับขาของเด็กทั้งสองข้าง
- ขั้นตอนที่ 3 สอดขาทั้งสองข้างของเด็กใส่ในกางเกง ให้เท้าโผล่ออกมาที่ปลายกางเกง
- ขั้นตอนที่ 4 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างดึงขอบกางเกงขึ้นมาให้พ้นเข้า
- ขั้นตอนที่ 5 ให้เด็กลุกขึ้นยืน
- ขั้นตอนที่ 6 ผู้ฝึกดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงสะโพก
- ขั้นตอนที่ 7 ดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอว
- ขั้นตอนที่ 8 จัดขอบกางเกงในให้เรียบร้อย

วิเคราะห์งาน การใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น วิเคราะห์งานเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกรวบรวมเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 2 ผู้ฝึกสวมเสื้อลงบนศีรษะเด็ก ให้เสื้อค้างอยู่ที่คอของเด็ก
- ขั้นตอนที่ 3 ผู้ฝึกสอดแขนที่ละข้างของเด็กใส่เข้าไปในแขนเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 4 ผู้ฝึกดึงชายเสื้อลงมา

วิเคราะห์งาน การสวมกระโปรงสั้นเอวยืด วิเคราะห์งานเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด
- ขั้นตอนที่ 2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกระโปรง
- ขั้นตอนที่ 3 สอดขาทั้งสองข้างของเด็กลงไปใ้ในกระโปรง
- ขั้นตอนที่ 4 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้าง ดึงขอบกระโปรงขึ้นมาให้พ้นเข้า

ขั้นตอนที่ 5 ผู้ฝึกตั้งขอบกระโปรงขึ้นมาถึงสะโพก

ขั้นตอนที่ 6 ผู้ฝึกตั้งขอบกระโปรงขึ้นมาถึงเอว

ขั้นตอนที่ 7 จัดขอบกระโปรงให้เรียบร้อย

จุดประสงค์

เด็กสามารถแต่งกายได้เอง ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น ใส่กางเกงใน ใส่กระโปรงสั้นเอวยืด ได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

1. เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น
2. ใส่กางเกงใน
3. ใส่กระโปรงสั้นเอวยืด

การเตรียมตัว

เสื้อยืดคอกลมแขนสั้นตัวค่อนข้างใหญ่ กระโปรงสั้นเอวยืด กางเกงใน จัดให้เด็กยืนในท่าที่ถนัด

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

การฝึกในหัวข้อนี้

เนื่องจากเด็กได้รับการฝึกแต่ละหัวข้อมาแล้ว คือ การใส่เสื้อยืดคอกลม การสวมกระโปรงสั้นเอวยืด การสวมกางเกงใน หัวข้อนี้เป็นการรวบรวมให้ทำกิจกรรมต่อเนื่องโดยฝึกการแต่งกายทั้งชุดเป็นกิจกรรมเดียว

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตให้ดูตั้งแต่ การใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น ใส่กางเกงใน ใส่กระโปรงสั้น เอวยืด พร้อมอธิบายตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยละเอียด
2. ผู้ฝึกให้เด็กแต่งกาย โดย การใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น ใส่กางเกงใน ใส่กระโปรงสั้นเอวยืด ด้วยการจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะ คำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วย คำพูดพร้อมให้ชมเมื่อเด็กแต่งกาย โดยการใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น ใส่กางเกงใน ใส่กระโปรงสั้นเอวยืดได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรม สำเร็จ

การประเมินผล

เด็กแต่งกายได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 29 เรื่อง การถอดเสื้อผ้าตัวเอง ได้แก่ การถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น
ถอดกางเกงขาสั้นเอวยืด ถอดกางเกงใน

การวิเคราะห์งาน แบ่งเป็น 3 อย่าง คือ

วิเคราะห์งาน การถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น วิเคราะห์ที่เป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น สวมกางเกงใน และสวมกางเกง
ขาสั้นเอวยืด ให้เด็ก

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ฝึกใช้มือซ้ายจับปลายแขนเสื้อขวาด้านล่างของเด็ก

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ฝึกใช้มือซ้ายที่จับปลายแขนเสื้อ ดึงแขนเสื้อด้านล่างข้างขวาไว้ให้
เด็ก งอแขนขวา เลื่อนสอศแขนขวาลงไปในตัวเสื้อ

ขั้นตอนที่ 4 ผู้ฝึกใช้มือขวา จับปลายแขนเสื้อซ้ายด้านล่าง

ขั้นตอนที่ 5 ผู้ฝึกใช้มือขวาที่จับแขนเสื้อ ดึงแขนเสื้อด้านล่างซ้ายไว้ ให้เด็กงอ
แขนซ้าย เลื่อนสอศแขนซ้ายลงไปในตัวเสื้อ

ขั้นตอนที่ 6 ผู้ฝึกจับแขนเด็กทั้งสองข้าง กางออกด้านข้าง

ขั้นตอนที่ 7 ผู้ฝึกยกแขนทั้งสองข้างของเด็กขึ้นเหนือศีรษะ เสื้อจะเลื่อน
ไปกองอยู่ที่คอ

ขั้นตอนที่ 8 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองช่วยดึงเสื้อออกจากคอ

วิเคราะห์งาน การถอดกางเกงใน และการถอดกางเกงขาสั้นเอวยืด 2 ทักษะนี้

เป็นทักษะที่ใช้หลักการวิเคราะห์งานเหมือนกัน วิเคราะห์งาน เป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึก และเด็กยืนในท่าที่ถนัด

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงของเด็ก

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับสะโพก

ขั้นตอนที่ 4 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับเข่า

ขั้นตอนที่ 5 ผู้ฝึกดึงกางเกงลงมาระดับข้อเท้า

ขั้นตอนที่ 6 ผู้ฝึกยกเท้าของเด็กออกจากขากางเกงที่ละข้าง

จุดประสงค์

เด็กสามารถถอดเสื้อผ้าได้ถูกต้อง ได้แก่ การถอดเสื้อยืดคอกลม ถอดกางเกงขาสั้น
เอวยืด ถอดกางเกงใน

อุปกรณ์

1. เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น
2. กางเกงขาสั้นเอวยืด
3. กางเกงใน

การเตรียมตัว

เสื้อยืดคอกลมตัวค่อนข้างใหญ่ กางเกงขาสั้นเอวยืด กางเกงใน ให้เด็กยัดในท่าที่ถนัด

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

การฝึกในหัวข้อนี้ เนื่องจากเด็กได้รับการฝึกแต่ละหัวข้อมาแล้ว คือ การถอดเสื้อยืด
คอกลม การถอดกางเกงขาสั้นเอวยืด การถอดกางเกงใน หัวข้อนี้เป็นการรวบรวมให้ทำ
กิจกรรมต่อเนื่อง โดยฝึกการถอดเสื้อผ้าทั้งหมดเป็นกิจกรรมเดียว

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตให้ดูตั้งแต่การถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น การถอดกางเกงขาสั้นเอวยืด
การถอดกางเกงในพร้อมอธิบายตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยละเอียด
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดเสื้อผ้า ได้แก่ การถอดเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น ถอดกางเกงขาสั้น
เอวยืด ถอดกางเกงใน ด้วยการจับมือให้เด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือ หรือชี้แนะ
ด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วย
คำพูดพร้อมให้ขนมเมื่อเด็กถอดเสื้อผ้าได้

4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กถอดเสื้อผ้าได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 30 เรื่องการแต่งกายได้เอง ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น
ใส่กางเกงใน ใส่กางเกงขาสั้นเอวยืด

วิเคราะห์งานเป็น 3 อย่างคือ การใส่เสื้อยืดคอกลม เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 รวบชายเสื้อมารวมไว้ที่คอเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 2 สวมเสื้อลงบนศีรษะเด็ก ให้เสื้อค้างอยู่ที่คอของเด็ก
- ขั้นตอนที่ 3 สอดแขนทีละข้างใส่เข้าไปในเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 4 ดึงชายเสื้อลงมา

วิเคราะห์งาน การใส่กางเกงใน และใส่กางเกงขาสั้นเอวยืด ใช้หลักการวิเคราะห์ที่
งานที่เหมือนกัน วิเคราะห์เป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
- ขั้นตอนที่ 2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงขาสั้นเอวยืด

โดยให้ขากางเกงตรงกับขาของเด็กทั้งสองข้าง

- ขั้นตอนที่ 3 สอดขาทั้งสองข้างใส่ในกางเกงให้เท้าโผล่ออกมาที่ขากางเกง
- ขั้นตอนที่ 4 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างดึงขอบกางเกงขึ้นมาให้พื้นเข้า
- ขั้นตอนที่ 5 ผู้ฝึกบอกให้เด็กลุกขึ้นยืน
- ขั้นตอนที่ 6 ผู้ฝึกดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงสะโพก
- ขั้นตอนที่ 7 ผู้ฝึกดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอว
- ขั้นตอนที่ 8 จัดขอบกางเกงให้เรียบร้อย

จุดประสงค์

เด็กสามารถแต่งกายได้ถูกต้อง ได้แก่ การใส่เสื้อยืดคอกลมแขนสั้น ใส่กางเกงใน
ใส่กางเกงขาสั้นเอวยืด

อุปกรณ์

1. เสื่อยัดคอกกลมแบนสั้น
2. กางเกงใน
3. กางเกงขาสั้นเอวยืด

การเตรียมตัว

เสื่อยัดคอกกลมแบนสั้นตัวค่อนข้างใหญ่ กางเกงขาสั้นเอวยืด กางเกงใน ให้เตรียมในท่าที่ถนัด

รางวัล

ขนม และ คาซมเซย

การฝึกในหัวข้อนี้ เนื่องจากเด็กได้รับการฝึกแต่ละหัวข้อมาแล้ว คือ การใส่เสื่อยัดคอกกลม การสวมกางเกงขาสั้นเอวยืด การสวมกางเกงใน หัวข้อนี้เป็นการรวบรวมให้ทำกิจกรรมต่อเนื่อง โดยการฝึกการแต่งกายทั้งหมดเป็นกิจกรรมเดียว

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตให้ดูตั้งแต่ การใส่เสื่อยัดคอกกลมแบนสั้น ใส่กางเกงใน ใส่กางเกงขาสั้นเอวยืด พร้อมอธิบายตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยละเอียด
2. ผู้ฝึกให้เด็กแต่งกาย ได้แก่ การใส่เสื่อยัดคอกกลมแบนสั้น ใส่กางเกงใน ใส่กางเกงขาสั้นเอวยืด โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมให้ชม เมื่อเด็กแต่งกายได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คาซมเซยเมื่อทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล เด็กแต่งกายได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 31 เรื่องการสวมกระโปรงติดกันได้ (ลักษณะของวัสดุเป็นผ้ายืด ไม่มีกระดุมและซิป)

วิเคราะห์งานเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้ คือ

- ขั้นตอนที่ 1 รวบชายกระโปรงมารวมไว้ที่คอเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 2 สวมกระโปรงลงบนศีรษะ เด็กให้ชุดที่รวบไว้ค้างอยู่ที่คอของเด็ก
- ขั้นตอนที่ 3 สอดแขนที่สะข้างใส่เข้าไปในแขนเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 4 ดึงชายกระโปรงลงมาที่เอว
- ขั้นตอนที่ 5 ดึงชายกระโปรงลงมาที่สะโพก
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงชายกระโปรงลงมาที่ขาทั้งสองข้าง
- ขั้นตอนที่ 7 จัดชุดกระโปรงให้เรียบร้อย

จุดประสงค์

เด็กสามารถสวมกระโปรงติดกันได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

ชุดกระโปรงติดกันเป็นผ้ายืด ไม่มีกระดุมและซิป

การเตรียมตัว

ชุดกระโปรงติดกันตัวค่อนข้างหลวม เพื่อสะดวกในการสวมใส่

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการสวมกระโปรงติดกัน พร้อมอธิบายตามขั้นตอน
 - 1.1 ผู้ฝึกยืนในท่าที่ถนัด
 - 1.2 ผู้ฝึกรวบชายกระโปรงมารวมไว้ที่คอเสื้อ
 - 1.3 ผู้ฝึกสวมกระโปรงลงบนศีรษะ เด็กให้ชุดที่รวบไว้ค้างอยู่ที่คอของเด็ก
 - 1.4 ผู้ฝึกสอดแขนที่ละข้างใส่เข้าไปในแขนเสื้อ
 - 1.5 ผู้ฝึกดึงชายกระโปรงลงมาที่เอวของเด็ก
 - 1.6 ผู้ฝึกดึงชายกระโปรงลงมาที่สะโพก
 - 1.7 ผู้ฝึกดึงชายกระโปรงลงมาที่ขาทั้งสองข้าง
 - 1.8 จัดชุดกระโปรงให้เรียบร้อย
2. ผู้ฝึกให้เด็กสวมกระโปรงติดกัน โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำหรือมาให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชม เมื่อเด็กสวมกระโปรงติดกันได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล เด็กสวมกระโปรงติดกันได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 32 เรื่องการติดกระดุมเสื้อแบบแป็บ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า
2 เซนติเมตร ได้เอง 4 เม็ด

วิเคราะห์งาน เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกใส่เสื้อแขนสั้นผ่าหน้ามีกระดุมแป็บขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2 เซนติเมตร โดยปลดแป็บออก
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือข้างหนึ่งจับกระดุมแป็บด้วยนิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับกระดุมแป็บด้านตรงข้ามด้วยนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้
- ขั้นตอนที่ 4 ใช้ทั้งสองมือดันกระดุมแป็บให้ประกบกัน

จุดประสงค์

เด็กสามารถติดกระดุมแป็บขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2 เซนติเมตร
ได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

เสื้อที่ติดกระดุมแป็บขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของกระดุมแป็บน้อยกว่า 2 เซนติเมตร

การเตรียมตัว ใส่เสื้อแขนสั้นผ่าหน้ามีกระดุมแป็บขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2
เซนติเมตร ขนาดตัวค่อนข้างใหญ่กว่าเสื้อเด็กใส่ตามปกติ ให้เด็กยืนในท่าที่ถนัด

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการติดกระดุมแป้นพร้อมอธิบายตามขั้นตอน โดย
 - 1.1 ผู้ฝึกใส่เสื้อเชิ้ตแขนสั้นผ่าหน้ามีกระดุมแป้น ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2 เซนติเมตร โดยปลดแป้นออก
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือข้างหนึ่งจับกระดุมแป้นด้วยนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้
 - 1.3 ผู้ฝึกใช้มืออีกข้างหนึ่งจับกระดุมแป้นด้านตรงข้ามด้วยนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้
 - 1.4 ผู้ฝึกใช้ทั้งสองมือคั่นกระดุมแป้นให้ประกบกัน
2. ผู้ฝึกให้เด็กติดกระดุมเสื้อแบบแป้น ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2 เซนติเมตร โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะ ด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะนำ ด้วยคำพูด พร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กติดกระดุมเสื้อแบบแป้น ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 2 เซนติเมตรได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วยให้คำชมเชย เมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถติดกระดุมแป้นได้ 4 ใน 5 เม็ด

แผนการสอนที่ 33 เรื่อง การถอดรองเท้าแบบผูกเชือก

วิเคราะห์งาน เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัด
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือข้างถนัดดึงปลายเชือกที่ผูกเป็นเงื่อนกระดูก
- ขั้นตอนที่ 3 ดึงเชือกที่ผูกไว้ไว้กันไว้ให้คลายออก
- ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือที่ถนัดดึงส้นเท้า ให้รองเท้าหลุดออกจากส้นเท้า
- ขั้นตอนที่ 5 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่ส้นรองเท้าดึงออกจากเท้า

จุดประสงค์

เด็กสามารถถอดรองเท้าแบบผูกเชือกได้ทั้งสองข้าง โดยถอดทีละข้างได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

รองเท้าแบบผูกเชือก 1 คู่

การเตรียมตัว

รองเท้าแบบผูกเชือกขนาดใหญ่กว่าเท้าของเด็กเล็กน้อย เพื่อสะดวกในการถอด จัดให้เด็กนั่งกับพื้นราบ

รางวัล

ขนม และ คาซิมเซย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดรองเท้าผูกเชือก พร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือข้างถนัดดึงปลายเชือกที่ผูกเป็นเงื่อนกระดูก
 - 1.3 ผู้ฝึกดึงเชือกที่ผูกไว้ไว้กันไว้ให้คลายออก

- 1.4 ผู้ฝึกใช้มือที่ถนัดดึงเส้นเท้าให้รองเท้าหลุดออกจากเส้นเท้า
- 1.5 ผู้ฝึกใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่เส้นรองเท้าดึงออกจากเท้า
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดรองเท้าแบบผูกเชือก โดยจับมือเด็กทำ พร้อมพูดตามขั้นตอนที่สำคัญให้ดู
 3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมให้ขนมมือเด็กถอดรองเท้าแบบผูกเชือกได้แต่ละข้าง
 4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จทั้งสองข้าง

การประเมินผล

เด็กสามารถถอดรองเท้าแบบผูกเชือกได้เองทั้งสองข้าง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 34 เรื่อง การใส่ตะขอ และถอดตะขอกางเกงและกระโปรงนักเรียน

วิเคราะห์ทั้งงาน เป็น 2 อย่าง คือ การใส่ตะขอ และการถอดตะขอ

วิเคราะห์ทั้งงาน การใส่ตะขอ กางเกง และกระโปรงนักเรียน แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกใส่กางเกง หรือกระโปรงนักเรียน โดยปลดตะขอไว้

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ จับขอบกางเกงบริเวณตะขอ

หรือขอบกระโปรงบริเวณตะขอ

ขั้นตอนที่ 3 ใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ จับที่ตัวเกี่ยวตะขอกาง

เกงหรือกระโปรง แล้วดันตะขอเกาะกันให้ตะขอเกี่ยวลงไป

ขั้นตอนที่ 4 จัดขอบกางเกงหรือกระโปรงให้อยู่ในลักษณะที่ถูกต้อง

วิเคราะห์ทั้งงาน การถอดตะขอกางเกง และกระโปรงนักเรียน แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกใส่กางเกง หรือกระโปรงนักเรียน โดยใส่ตะขอไว้

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ จับขอบกางเกงบริเวณตะขอ

หรือจับขอบกระโปรงบริเวณตะขอ มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ จับที่ตัวเกี่ยวตะขอ

ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ข้างที่จับตะขอ ดันตะขอสวนทางกันให้ตะขอหลุด

ออกจากตัวเกี่ยว

จุดประสงค์

เด็กสามารถใส่ตะขอและถอดตะขอกางเกง และกระโปรงนักเรียนได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

กางเกงหรือกระโปรงนักเรียนที่มีตะขอเกี่ยว

การเตรียมตัว

เลือกกางเกงหรือกระโปรงที่มีตะขอเกี่ยวลักษณะพอเหมาะ จัดให้เด็กยืนในท่าที่ถนัด

รางวัล

บทม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่ตะขอกางเกง และกระโปรงนักเรียน พร้อมอธิบายตามขั้นตอน
คือ

1.1 ผู้ฝึกใส่กางเกง หรือกระโปรงนักเรียน โดยถอดตะขอไว้

1.2 ผู้ฝึกใช้มือที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ จับขอบกางเกงบริเวณตะขอ

หรือขอบกระโปรงบริเวณตะขอ

1.3 ใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ จับที่ตัวเกี่ยวตะขอกางเกง

หรือกระโปรงแล้วดันตะขอเกาะกันให้ตะขอเกี่ยวลงไป

1.4 จัดขอบกางเกง หรือ กระโปรงให้อยู่ในลักษณะที่ถูกต้อง

2. ผู้ฝึกสาธิตการถอดตะขอกางเกง และกระโปรงนักเรียนพร้อมอธิบายตามขั้นตอน
คือ

2.1 ผู้ฝึกใส่กางเกง หรือกระโปรงนักเรียน โดยใส่ตะขอไว้

2.2 ผู้ฝึกใช้มือที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ จับขอบกางเกงบริเวณตะ

ขอหรือจับขอบกระโปรงบริเวณตะขอ มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับที่ตัวเกี่ยวตะขอ

2.3 ผู้ฝึกใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ข้างที่จับตะขอ ดันตะขอส่วนทางกันให้ตะขอ

หลุดออกจากตัวเกี่ยว

3. ผู้ฝึกให้เด็กใส่ตะขอ และถอดตะขอ กางเกงและกระโปรงนักเรียน โดยจับมือ
เด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

4. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะ
ด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วย
คำพูด พร้อมกับในขณะเมื่อเด็กใส่ตะขอ และถอดตะขอกางเกง และกระโปรงนักเรียนได้

5. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรม
สำเร็จ

การประเมินผล

เด็กใส่ตะขอ และถอดตะขอกางเกง หรือกระโปรงนักเรียนได้ 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 35 เรื่องการปลดหัวเข็มขัด และถอดเข็มขัดนักเรียนออกจากห่วงยาง

วิเคราะห์งาน เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือที่ถนัดจับที่หัวเข็มขัด
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่ปลายเข็มขัดบริเวณรูเข็มขัด
- ขั้นตอนที่ 3 ดึงหัวเข็มขัดออกจากกรูเข็มขัด
- ขั้นตอนที่ 4 ดึงหัวเข็มขัดเพื่อให้ปลายเข็มขัด ผ่านห่วงยางออกมาที่สระรู จนปลาย

เข็มขัดหลุดจากห่วงยาง

จุดประสงค์

เด็กสามารถถอดเข็มขัดจากห่วงยางนักเรียนได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

เข็มขัดนักเรียน

การเตรียมตัว

เข็มขัดนักเรียนขนาดพอเหมาะ จัดให้เด็กยืนในท่าที่ถนัด

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดเข็มขัดจากห่วงยางนักเรียน พร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด โดยที่ผู้ฝึกร้อยเข็มขัดใส่ห่วงยางนักเรียนไว้
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือที่ถนัดจับที่หัวเข็มขัด
 - 1.3 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่ปลายเข็มขัดบริเวณรูเข็มขัด
 - 1.4 ผู้ฝึกดึงหัวเข็มขัดออกจากกรูเข็มขัด
 - 1.5 ดึงหัวเข็มขัดเพื่อให้ปลายเข็มขัดผ่านห่วงยางออกมาที่สระรูจนสายเข็มขัด

หลุดจากห่วงยาง

2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดเข็มขัดจากห่วงยางนักเรียน โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สำคัญให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกลูกให้เด็กทำ หรือมาให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือ หรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อยๆ ๓ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะนำด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กถอดเข็มขัดจากห่วงยางนักเรียนได้

4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถถอดเข็มขัดจากห่วงยางนักเรียนได้ 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 36 เรื่อง การร้อยเข็มขัดใส่ห่วงยางเกงนักเรียนได้

วิเคราะห์งาน เป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด พร้อมกับใส่ห่วงยางเกงนักเรียนให้เด็ก
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือข้างหนึ่งจับที่ปลายเข็มขัด
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่ห่วงยางเกง หูแรก คือหูที่อยู่ติดกับตะขอยางเกง
- ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือที่จับปลายเข็มขัดสอดปลายเข็มขัดเข้าไปในห่วงยางเกงที่ละหู

จนกระทั่งครบทุกหู โดยที่ปลายเข็มขัด และหัวเข็มขัดจะสิ้นสุดที่ห่วงยางเกงที่ติดตะขอ และตัวเกี่ยวตะขอ

จุดประสงค์

เด็กสามารถร้อยเข็มขัดใส่ห่วงยางเกงนักเรียนได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

เข็มขัดนักเรียน

การเตรียมตัว

เข็มขัดนักเรียนขนาดพอเหมาะ จัดให้เด็กยืนในท่าที่ถนัด

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการร้อยเข็มขัดใส่ห่วงยางเกงนักเรียน หรืออธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด พร้อมกับใส่ห่วงยางเกงนักเรียนให้เด็ก
 - 1.2 ผู้ฝึกยืนข้างหลังเด็ก ใช้มือข้างหนึ่งจับที่ปลายเข็มขัด
 - 1.3 ผู้ฝึกใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่ห่วงยางเกงนักเรียนหูแรก คือ หูที่อยู่ติดกับ

ตะขอยางเกง

1.4 ผู้ฝึกใช้มือที่จับปลายเข็มขัด สอดปลายเข็มขัดเข้าไปในห่วงกางเกงที่ละหุ
จนกระทั่งครบทุกหู โดยที่ปลายเข็มขัด และหัวเข็มขัดจะสิ้นสุดที่ห่วงกางเกงที่ติดตะขอ และ
ตัวเกี่ยวตะขอ

2. ผู้ฝึกให้เด็กร้อยเข็มขัดใส่ห่วงกางเกงนักเรียน โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอน
ที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะ
ด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะ
ด้วยคำพูดพร้อมกับให้ชม เมื่อเด็กร้อยเข็มขัดใส่ห่วงกางเกงนักเรียนได้

4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรม
สำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถร้อยเข็มขัดใส่ห่วงกางเกงนักเรียนได้ 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 37 เรื่อง การใส่หัวเข็มขัดนักเรียน

วิเคราะห์งาน เป็น 4 ขั้นตอน

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือข้างหนึ่งจับที่หัวเข็มขัด
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับปลายเข็มขัด
- ขั้นตอนที่ 3 สอดปลายเข็มขัด ร้อยลงไปในหัวเข็มขัดให้พอดีกับเอวเด็ก
- ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือข้างที่จับปลายเข็มขัดบริเวณที่มีรูเข็มขัดกดให้ตรงกับหัวเข็มขัด

จุดประสงค์

เด็กสามารถใส่หัวเข็มขัดนักเรียนได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

เข็มขัดนักเรียน

การเตรียมตัว

เข็มขัดนักเรียนขนาดพอเหมาะ จัดให้เด็กยืนในท่าที่ถนัด

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่หัวเข็มขัดนักเรียนพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกใช้มือข้างหนึ่งจับที่หัวเข็มขัด
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มืออีกข้างหนึ่งจับปลายเข็มขัด
 - 1.3 สอดปลายเข็มขัด ร้อยลงไปในหัวเข็มขัดให้พอดีกับเอวเด็ก
 - 1.4 ใช้มือข้างที่จับปลายเข็มขัดบริเวณที่มีรูเข็มขัดกดให้ตรงกับหัวเข็มขัด
2. ผู้ฝึกให้เด็กใส่หัวเข็มขัดนักเรียนโดยจับมือให้เด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิต

ให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกลูกให้เด็กทำ หรือมาให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กใส่หัวเข็มขัดนักเรียนได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถใส่เข็มขัด (ระหว่างรูเข็มขัดกับหัวเข็มขัด) ได้ 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 38 เรื่อง การใส่รองเท้าแบบผูกเชือก (โดยไม่ต้องผูกเชือก)

วิเคราะห์งาน เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 เด็ก นั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
- ขั้นตอนที่ 2 ยกเท้าข้างที่จะใส่รองเท้าขึ้น
- ขั้นตอนที่ 3 จับปลายเท้าสอดเข้าไปในรองเท้า
- ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือที่ถนัดดึงส้นรองเท้าขึ้น ใช้อีกมือหนึ่งจับสันเท้าของเด็กวางลงไป

ในรองเท้า

- ขั้นตอนที่ 5 ใช้ทั้งสองมือดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงส้นรองเท้ากลับมาที่เดิมและใส่รองเท้าได้

จุดประสงค์

เด็กสามารถใส่รองเท้าแบบผูกเชือกได้สองข้าง โดยใส่ทีละข้าง ได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

รองเท้านักเรียนแบบผูกเชือก 1 คู่

การเตรียมตัว

รองเท้านักเรียนแบบผูกเชือก คู่ใหญ่กว่าเท้าเล็กน้อยเพื่อสะดวกในการใส่

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่รองเท้าพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
 - 1.2 ผู้ฝึกยกเท้าของเด็กขึ้น

- 1.3 ผู้ฝึกจับปลายเท้าสอดเข้าไปในรองเท้า
- 1.4 ผู้ฝึกใช้มือข้างที่ถนัดดึงส้นรองเท้าขึ้น ใช้อีกมือหนึ่งจับส้นเท้าของเด็ก

วางลงไปใรองเท้า

- 1.5 ผู้ฝึกใช้ทั้งสองมือ ดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า
- 1.6 ผู้ฝึกดึงส้นรองเท้ากลับมาที่เดิมและใส่รองเท้าได้

2. ผู้ฝึกให้เด็กใส่รองเท้าแบบผูกเชือก (ไม่ต้องผูกเชือก) โดยจับมือเด็กทำ

พร้อมพูดตามขั้นตอนที่สำคัญให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมให้ชมเมื่อเด็กใส่รองเท้าแบบผูกเชือก (โดยไม่ต้องผูกเชือก) ได้

4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

- เด็กสามารถใส่รองเท้าแบบผูกเชือก (โดยไม่ต้องผูกเชือก) ได้เองทั้งสองข้าง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 39 เรื่อง การร้อยเชือกกรองเท้านักเรียน หรือ รองเท้าผ้าใบ

วิเคราะห์งาน เป็น 9 ขั้นตอน

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ โดยผู้ฝึกใส่รองเท้าให้เด็ก
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือข้างที่ถนัดจับปลายเชือกข้างใดข้างหนึ่งไว้
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้มืออีกข้างหนึ่งโดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับรูแรกของรองเท้า
- ขั้นตอนที่ 4 สอดปลายเชือกเข้าไปในรูแรกของรองเท้า ใช้มืออีกข้างหนึ่งดึงปลาย

เชือกขึ้นมา

- ขั้นตอนที่ 5 ใช้มือข้างที่จับปลายเชือกอยู่ สอดเชือกเข้าไปในรูด้านตรงข้าม

อีกด้านหนึ่ง แล้วดึงเชือกขึ้นมา

- ขั้นตอนที่ 6 ใช้มือทั้งสองจับปลายเชือก ดึง เชือกให้เท่ากัน

ขั้นตอนที่ 7 ใช้มือที่ถนัดจับปลายเชือก เมื่อสอดปลายเชือกเข้าไปในรูรองเท้าด้านตรงข้าม โดยที่อีกมือหนึ่งจับรูรองเท้าไว้ เพื่อรับปลายเชือก

ขั้นตอนที่ 8 ร้อยเชือกกรองเท้าสลับกันระหว่างรูรองเท้าทั้งสองข้าง โดยให้เชือกของรองเท้าที่ร้อยอยู่เป็นรูปกากบาท

ขั้นตอนที่ 9 เมื่อร้อยครบรูรองเท้าทุกรูแล้ว ใช้มือทั้งสองดึงเชือกกรองเท้าทั้งสองข้างขึ้นมาให้ตึง

จุดประสงค์

เด็กสามารถร้อยเชือกกรองเท้าได้สองข้าง โดยร้อยเชือกกรองเท้าที่ละข้างได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

รองเท้าผ้าใบ 1 คู่ พร้อมเชือกร้อยรองเท้า

การเตรียมตัว

ให้เด็กนั่งบริเวณพื้นราบ พร้อมกับเตรียมรองเท้าผ้าใบ คู่หลวม 1 คู่

รางวัล

ขนม และ คาซิมเซย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการร้อยเชือกกรองเท้าพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ โดยผู้ฝึกใส่รองเท้าให้เด็ก
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือข้างที่ถนัดจับปลายเชือกข้างใดข้างหนึ่งไว้
 - 1.3 ผู้ฝึกใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับรูแรกของรองเท้า
 - 1.4 ผู้ฝึกสอดปลายเชือกเข้าไปในรูแรกของรองเท้า ใช้มืออีกข้างหนึ่งดึงปลายเชือกขึ้นมา
 - 1.5 ใช้มือข้างที่จับปลายเชือกอยู่สอดเชือกเข้าไปในรูด้านตรงข้ามอีกด้านหนึ่งแล้วดึงเชือกขึ้นมา
 - 1.6 ผู้ฝึกใช้ทั้งสองมือจับปลายเชือก ดึงเชือกให้เท่ากัน
 - 1.7 ผู้ฝึกใช้มือที่ถนัดจับปลายเชือกเพื่อสอดปลายเชือกเข้าไปในรูรองเท้าด้านตรงข้าม โดยที่อีกมือหนึ่งจับรูรองเท้าไว้ เพื่อรับปลายเชือก
 - 1.8 ผู้ฝึกร้อยเชือกกรองเท้าสลับกันระหว่างรูรองเท้าทั้งสองข้าง โดยให้เชือกของรองเท้าที่ร้อยอยู่เป็นรูปกากบาท
 - 1.9 เมื่อร้อยครบรูรองเท้าทุกรูแล้ว ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองดึงเชือกกรองเท้าทั้งสองข้างขึ้นมาให้ตึง
2. ผู้ฝึกให้เด็กร้อยเชือกกรองเท้าที่ละข้าง โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อยๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมกับให้ขนมเมื่อเด็กร้อยเชือกกรองเท้าได้แต่ละข้าง
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วยเหลือ ให้คาซิมเซยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถร้อยเชือกทรงเท้าได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 40 เรื่องการผูกเชือกกรองเท้าปมแรก

วิเคราะห์งานเป็น 5 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ ผู้ฝึกใส่รองเท้านักเรียน โดยร้อยเชือกกรองเท้าเรียบร้อยแล้ว

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือทั้งสองข้างดึงเชือกกรองเท้าทั้งซ้ายและขวาให้ตึง

ขั้นตอนที่ 3 ใช้มือข้างซ้ายจับปลายเชือกข้างซ้าย และใช้มือข้างขวาจับปลายเชือกข้างขวา แล้ววางเชือกข้างขวาทับข้างซ้าย หรือข้างซ้ายทับข้างขวาเป็นรูปกากบาท

ขั้นตอนที่ 4 สอดเชือกด้านบนเข้าใต้เชือกเส้นล่างให้ปลายไหล

ขั้นตอนที่ 5 ใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายเชือกพร้อม ๆ กันให้ตึง

จุดประสงค์

เด็กสามารถผูกเชือกกรองเท้าปมแรกได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

รองเท้าผ้าใบพร้อมเชือกผูกกรองเท้า

การเตรียมตัว

ให้เด็กนั่งในท่าที่สบาย บริเวณพื้นราบ ใส่รองเท้าที่ร้อยเชือกไว้เรียบร้อยแล้วให้เด็ก

รางวัล

ขนมและคาซมเซย์

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการผูกเชือกกรองเท้าปมแรกพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ

1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ ผู้ฝึกใส่รองเท้านักเรียนโดยร้อยเชือกกรองเท้าเรียบร้อยแล้ว

- 1.2 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างดึงเชือกกรองเท้าข้างซ้ายและขวาให้ตึง
- 1.3 ผู้ฝึกใช้มือข้างซ้ายจับปลายเชือกข้างซ้ายและใช้มือขวาจับปลายเชือกข้างขวา แล้ววางเชือกข้างขวาทับข้างซ้ายหรือซ้ายทับขวาเป็นรูปกากบาท
- 1.4 ผู้ฝึกสอดเชือกด้านบนเข้าใต้เชือกเส้นล่างให้ปลายไหล
- 1.5 ผู้ฝึกใช้มือทั้งสองข้างดึงปลายเชือกพร้อม ๆ กันให้ตึง
2. ผู้ฝึกให้เด็กผูกเชือกกรองเท้าปมแรก โดยจับมือให้เด็กทำ พร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมกับให้ชมเมื่อเด็กผูกเชือกกรองเท้าปมแรกได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถผูกเชือกกรองเท้าปมแรกได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 41 เรื่องการใส่ชิปเสื่อวอร์มได้

วิเคราะห์งานเป็น 5 ขั้นตอน

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกใส่เสื่อวอร์มที่มีชิปรูตเปิดไว้ให้เด็ก
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือข้างถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับหัวชิป
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ของมืออีกข้างจับที่ตัวสล็อตชิป
- ขั้นตอนที่ 4 จับหัวชิปใส่เข้าไปกับตัวสล็อตส่วนล่างสุดของชิปเสื่อวอร์ม แล้วดันหัวชิปให้

เข้าสู่สื่อ

- ขั้นตอนที่ 5 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ข้างที่จับหัวชิปดึงชิปขึ้นมาให้ได้ระดับออก (ประมาณ 3/4 ของชิป)

จุดประสงค์

เด็กสามารถใส่ชิปเสื่อวอร์มได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

เสื่อวอร์ม

การเตรียมตัว

ใส่เสื่อวอร์มที่มีชิปพร้อมตัวสล็อต โดยรูตเปิดไว้ให้เด็ก

รางวัล

ขนมและคาซมเซย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการใส่ตัวสล็อตและรูตชิปเสื่อวอร์มขึ้น พร้อมอธิบายตามขั้นตอน
 - 1.1 ผู้ฝึกใส่เสื่อวอร์มที่มีชิปรูตเปิดไว้ให้เด็ก
 - 1.2 ผู้ฝึกใช้มือข้างถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับหัวชิป

- 1.3 ผู้ฝึกใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ของมืออีกข้างจับที่ตัวล็อคซีบ
- 1.4 ผู้ฝึกจับหัวซีบใส่เข้าไปในตัวล็อค ส่วนล่างสุดของซีบเสื่อวอร์ม แล้วดันหัว

ซีบให้เข้าตัวล็อค

- 1.5 ผู้ฝึกใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ข้างที่จับหัวซีบดึงซีบขึ้นมาให้ได้ระดับอกประมาณ

3/4 ของซีบ

2. ผู้ฝึกให้เด็กใส่ซีบเสื่อวอร์ม โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ หรือมาให้การช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะนำด้วยคำพูด พร้อมกับให้ขมเมือเด็กใส่ซีบเสื่อวอร์มได้

4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรม

สำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถใส่ซีบเสื่อวอร์มได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 42 เรื่องผูกเชือกกรองเท้าได้เรียบร้อย

วิเคราะห์งานเป็น 6 ขั้นตอน

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ ผู้ฝึกใส่รองเท้าผ้าใบที่ร้อยเชือกเรียบร้อยไว้ให้เด็ก
- ขั้นตอนที่ 2 ผูกเชือกปมแรกโดยใช้เชือกข้างขวาทับข้างซ้าย (หรือซ้ายทับขวาก็ได้) จับปลายเชือกด้านบนสอดเข้าใต้เชือกเส้นล่างให้ปลายไหล
- ขั้นตอนที่ 3 ดึงปลายเชือกทั้งสองข้าง พร้อม ๆ กันให้ตึง
- ขั้นตอนที่ 4 จับปลายเชือกแต่ละเส้นให้เป็นรูปหูกกระทาย
- ขั้นตอนที่ 5 จับเชือกที่เป็นรูปหูกกระทายให้ข้างขวาทับซ้ายหรือซ้ายทับขวา สอดเชือกด้านบนเข้าใต้เชือกเส้นล่างจนปลายไหลออกมา
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงหูกกระทายทั้งสองข้างพร้อม ๆ กันให้หูกกระทายตึง

จุดประสงค์

เด็กสามารถผูกเชือกกรองเท้าได้ทั้งสองข้าง โดยผูกเชือกกรองเท้าทีละข้างได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

รองเท้าผ้าใบ พร้อมเชือกผูกกรองเท้า

การเตรียมตัว

ให้เด็กนั่งในท่าสบาย บริเวณพื้นราบ ใส่รองเท้าโดยที่ยังไม่ได้ผูกเชือกให้เด็ก

รางวัล

ขนมและคำชมเชย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการผูกเชือกกรองเท้าตั้งแต่แปมแรกจนกระทั่งผูกหูกกระต่ายพร้อมอธิบายตามขั้นตอน คือ

1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ ผู้ฝึกใส่รองเท้าผ้าใบที่ร้อยเชือกเรียบร้อยแล้วไว้ให้เด็ก

1.2 ผู้ฝึกผูกเชือกขั้นแรกโดยใช้เชือกข้างขวาทับข้างซ้ายหรือซ้ายทับขวาก็ได้ จับปลายเชือกด้านบนสอดเข้าใต้เชือกเส้นล่างให้ปลายไหล

1.3 ผู้ฝึกดึงปลายเชือกทั้งสองข้าง พร้อม ๆ กันให้ตึง

1.4 ผู้ฝึกจับปลายเชือกแต่ละเส้นให้เป็นรูปหูกกระต่าย

1.5 ผู้ฝึกจับเชือกที่เป็นรูปหูกกระต่ายให้ข้างขวาทับซ้ายหรือซ้ายทับขวา สอดเชือกด้านบนเข้าใต้เชือกเส้นล่างจนปลายไหลออกมา

1.6 ผู้ฝึกดึงหูกกระต่ายทั้งสองข้างพร้อม ๆ กันให้หูกกระต่ายตึง

2. ผู้ฝึกให้เด็กผูกเชือกกรองเท้าทีละข้าง โดยเด็กทำพร้อมผู้ฝึกตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมให้ชมเมื่อเด็กผูกเชือกกรองเท้าแต่ละข้างได้

4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วย ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถผูกเชือกกรองเท้าได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 43 เรื่องการแต่งกายชุดนักเรียนเด็กหญิงได้เองทั้งหมด คือ การใส่เสื้อผ่าหน้า ตัดกระดุมขนาดเสื้อนักเรียนได้ 5 เม็ด ใส่กระโปรงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกระโปรง นักเรียนเปิดได้เรียบร้อย ใส่ถุงเท้าได้ 2 ข้าง ใส่รองเท้าแบบแบ็บได้ 2 ข้าง

การวิเคราะห์งาน แบ่งเป็น 6 อย่าง คือ

วิเคราะห์งาน การใส่เสื้อผ่าหน้า วิเคราะห์งานเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 สอดมือที่ละข้าง ใส่ในแขนเสื้อ ให้มือโผล่ออกมาที่ปลายแขนเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 2 ยกแขนทั้งสองข้างขึ้นข้ามศีรษะ
- ขั้นตอนที่ 3 เขย่าแขนทั้งสองข้างเล็กน้อย เสื้อจะค่อย ๆ เคลื่อนลงมา
- ขั้นตอนที่ 4 ลดแขนลงแนบลำตัว
- ขั้นตอนที่ 5 จับสาบเสื้อให้เข้าที่

วิเคราะห์งาน การตัดกระดุมเสื้อนักเรียน เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับที่รังคัม
- ขั้นตอนที่ 2 มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับที่กระดุม
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ที่จับกระดุมอยู่ดันกระดุมใส่เข้าไปในรังคัม
- ขั้นตอนที่ 4 มือที่จับรังคัมเลื่อนมาจับกระดุมที่อยู่ในรังคัม โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้
- ขั้นตอนที่ 5 มือที่จับรังคัมเลื่อนไปจับสาบเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงกระดุมให้พ้นจากรังคัม

วิเคราะห์งาน ใส่กระโปรงนักเรียนแบบใส่ตะขอ วิเคราะห์งานเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กยืนในท่าที่ถนัด โดยใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกระโปรง
- ขั้นตอนที่ 2 สอดขาทั้งสองข้างใส่ในกระโปรงให้เท้าโผล่ออกมา
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้มือทั้งสองดึงขอบกระโปรงขึ้นมาถึงเอว
- ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับขอบกระโปรงบริเวณตะขอ
- ขั้นตอนที่ 5 ใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับตัวเกี่ยวตะขอ
- ขั้นตอนที่ 6 ใช้มือที่จับตะขอดันตะขอเกาะกับตัวเกี่ยวให้ตะขอเกี่ยวลงไป

วิเคราะห์งาน รูดซิกระโปรงนักเรียนเปิดได้เรียบร้อย วิเคราะห์งานเป็น 3

ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 เด็กใส่กระโปรงนักเรียนโดยติดตะขอไว้
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือที่ถนัดโดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับหัวซิป มืออีกข้างจับกระโปรง

นักเรียนบริเวณปลายสุดของซิป

- ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ข้างที่จับหัวซิปดึงซิปขึ้นมาจนสุดตัวซิป

วิเคราะห์งาน ใส่ถุงเท้า 2 ข้าง วิเคราะห์งานเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 หยิบถุงเท้าขึ้นมาใส่ที่ละข้าง
- ขั้นตอนที่ 2 สอดนิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้างลงไปขอบถุงเท้าดึงให้กว้างออก
- ขั้นตอนที่ 3 นำถุงเท้ามาสวมที่ปลายเท้า
- ขั้นตอนที่ 4 จับขอบถุงเท้าที่ใส่อยู่ปลายเท้า ดึงขึ้นมาจนผ่านสันเท้า
- ขั้นตอนที่ 5 ดึงถุงเท้าจากสันเท้าขึ้นมาบนข้อเท้าจนสุดความยาวของถุงเท้า
- ขั้นตอนที่ 6 จัดมุมของถุงเท้าให้ถูกต้อง

วิเคราะห์งาน การใส่รองเท้าแบบเป็บ เป็น 10 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
- ขั้นตอนที่ 2 ยกสันเท้าของเด็กขึ้น
- ขั้นตอนที่ 3 สอดปลายเท้าเข้าไปในรองเท้า
- ขั้นตอนที่ 4 ขยับเท้าให้เข้าไปจนสุดหัวรองเท้า
- ขั้นตอนที่ 5 ใช้สองมือดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงสันรองเท้ากลับมาที่เดิม เพื่อให้ใส่รองเท้าได้
- ขั้นตอนที่ 7 ใช้มือข้างที่ถนัดจับบริเวณเป็บรองเท้า อีกมือข้างหนึ่งจับขอบรองเท้า
- ขั้นตอนที่ 8 มือข้างที่จับเป็บ ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับตรงเป็บ
- ขั้นตอนที่ 9 มืออีกข้างหนึ่งจับเป็บด้านตรงข้าม
- ขั้นตอนที่ 10 ใช้มือทั้งสองข้างดันเป็บให้ประกบกัน

จุดประสงค์

เด็กหญิงสามารถแต่งกายชุดนักเรียนได้เรียบร้อย โดยการใส่เสื้อผ้าหน้า การติด กระดุมเสื้อนักเรียนได้ 5 เม็ด ใส่กระโปรงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกระโปรงนักเรียนได้ เรียบร้อย ใส่ถุงเท้าได้สองข้าง ใส่รองเท้าแบบแป็บได้สองข้าง

อุปกรณ์

1. เสื้อผ้าหน้าแบบมีกระดุม
2. กระโปรงนักเรียนมีซิปและตะขอ
3. ถุงเท้า 1 คู่
4. รองเท้านักเรียนแบบแป็บ 1 คู่

การเตรียมตัว

เสื้อนักเรียนผ่าหน้าแขนสั้น กระโปรงนักเรียนแบบมีซิปและตะขอ ถุงเท้านักเรียน 1 คู่ รองเท้านักเรียนแบบแป็บ 1 คู่ วางบนพื้นราบ

รางวัล

ขนมและคำชมเชย

การฝึกในหัวข้อนี้ เนื่องจากเด็กได้รับการฝึกแต่ละหัวข้อมาแล้ว คือ การใส่เสื้อผ้าหน้า การติดกระดุมเสื้อนักเรียน การใส่กระโปรงนักเรียนแบบมีซิปและตะขอ การใส่ถุงเท้าและการ ใส่รองเท้านักเรียนแบบแป็บ หัวข้อนี้เป็นการนำกิจกรรมเหล่านี้มารวบรวมให้ทำเป็นกิจกรรม ต่อเนื่อง

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการแต่งกายชุดนักเรียนทั้งชุด คือ การใส่เสื้อผ้าหน้า ติดกระดุมเสื้อ นักเรียน จำนวน 5 เม็ด ใส่กระโปรงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกระโปรงนักเรียนได้ เรียบร้อย ใส่ถุงเท้าได้ 2 ข้าง ใส่รองเท้าแบบแป็บได้สองข้าง

2. ผู้ฝึกให้เด็กแต่งกายชุดนักเรียนเอง โดยจับมือเด็กทำ พร้อมพูดตามขั้นตอนที่สำคัญให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำหรือมาให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมกับให้ชม เมื่อเด็กแต่งกายชุดนักเรียนได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วยเหลือ ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถแต่งกายชุดนักเรียนได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 44 เรื่อง การแต่งกายชุดนักเรียนชายได้เองทั้งชุด คือ การใส่เสื้อผ่าหน้าติด กระดุมขนาดเสื้อนักเรียนได้ 5 เม็ด ใส่กางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกางเกงนักเรียนปิด ได้เรียบร้อย ใส่เข็มขัดโดยร้อยและใส่หัวเข็มขัดได้เอง ใส่ถุงเท้าได้สองข้าง ใส่รองเท้าแบบผูก เข็มขัดได้สองข้าง

การวิเคราะห์งาน แบ่งเป็น 8 อย่าง คือ

วิเคราะห์งาน การใส่เสื้อผ่าหน้า วิเคราะห์งานเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สอดมือที่ละข้างใส่ในแขนเสื้อ ให้มือโผล่ออกมาที่ปลายแขนเสื้อ ทั้งสองข้าง

ขั้นตอนที่ 2 ยกแขนทั้งสองข้างขึ้นข้ามศีรษะ

ขั้นตอนที่ 3 เขย่าแขนทั้งสองข้างเล็กน้อย เสื้อจะค่อย ๆ เลื่อนลงมา

ขั้นตอนที่ 4 ลดแขนลงแนบลำตัว

ขั้นตอนที่ 5 จับสายเสื้อให้เข้าที่

วิเคราะห์งาน การติดกระดุมเสื้อนักเรียน เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับที่รังคัม

ขั้นตอนที่ 2 มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับที่กระดุม

ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ที่จับกระดุมอยู่ คั้นกระดุมใส่เข้าไปในรังคัม

ขั้นตอนที่ 4 มือที่จับรังคัม เลื่อนมาจับกระดุมที่อยู่ในรังคัม โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้

ขั้นตอนที่ 5 มือที่จับรังคัมเลื่อนไปจับสายเสื้อ

ขั้นตอนที่ 6 คั้นกระดุมให้พ้นจากรังคัม

วิเคราะห์งาน ใส่กางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ วิเคราะห์งานเป็น 12 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เก็บชายเสื้อนักเรียน ใส่เข้าไปในกางเกงนักเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ

ขั้นตอนที่ 3 ใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกง โดยให้ขากางเกงตรงกับขาของเด็กทั้ง

สองข้าง

ขั้นตอนที่ 4 สอดขาทั้งสองข้างของเด็กใส่ในกางเกง ให้เท้าโผล่ออกมาที่

ปลายกางเกง

ขั้นตอนที่ 5 ใช้มือทั้งสองดึงขอบกางเกงขึ้นมาให้พื้นเข้า

ขั้นตอนที่ 6 ลุกขึ้นยืน

ขั้นตอนที่ 7 ดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงสะโพก

ขั้นตอนที่ 8 ดึงขอบกางเกงขึ้นมาถึงเอว

ขั้นตอนที่ 9 ใช้มือที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับขอบกางเกงบริเวณตะขอ

ขั้นตอนที่ 10 ใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับที่ขอบกางเกงบริเวณ

ตัวเกี่ยวตะขอ

ขั้นตอนที่ 11 ใช้มือที่จับตะขอคั่นตะขอ เกาะกับตัวเกี่ยวให้ตะขอเกี่ยวลงไป

ขั้นตอนที่ 12 จัดกางเกงให้อยู่ในลักษณะที่ถูกต้อง

วิเคราะห์งาน รูดซิปกางเกงนักเรียนเปิดได้เรียบร้อย วิเคราะห์เป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับหัวซิป

ขั้นตอนที่ 2 มืออีกข้างหนึ่งจับขอบกางเกงบริเวณปลายสุดของซิป

ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ของมือที่จับหัวซิปอยู่ ดึงซิปขึ้นมาจนสุดตัวซิป

วิเคราะห์งาน ร้อยเข็มขัด และใส่หัวเข็มขัดได้เอง

ขั้นตอนที่ 1 ร้อยเข็มขัดใส่ในห่วงกางเกงที่ละห่วงจนครบ

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือข้างหนึ่งจับที่หัวเข็มขัด และมืออีกข้างหนึ่งจับที่ปลายเข็มขัด

ขั้นตอนที่ 3 สอดปลายเข็มขัด ร้อยลงไปในตัวเข็มขัด ให้พอดีกับเอาเด็ก

ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือข้างที่ถนัด จับปลายเข็มขัดบริเวณที่มีรูเข็มขัด กดให้รูตรงกับ

หัวเข็มขัด

ขั้นตอนที่ 5 สอดปลายเข็มขัดที่เหลือ ใส่ในห่วงกางเกง

วิเคราะห์งาน การใส่ถุงเท้าสองข้าง วิเคราะห์งานเป็น 7 ขั้นตอน

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
- ขั้นตอนที่ 2 เด็กหยิบถุงเท้าขึ้นมาที่ละข้าง
- ขั้นตอนที่ 3 สอดนิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้าง ลงไปในขอบถุงเท้า
- ขั้นตอนที่ 4 นางูเท้ามาสวมที่ปลายเท้า
- ขั้นตอนที่ 5 จับขอบถุงเท้ามาสวมที่ปลายเท้า
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงถุงเท้าจากส้นเท้า ถึงข้อเท้าสุดความยาวของถุงเท้า
- ขั้นตอนที่ 7 จัดมุมของถุงเท้าให้ถูกต้อง

วิเคราะห์งาน การใส่รองเท้าแบบผูกเชือก ร้อยและผูกเชือกกรองเท้า ในหัวข้อนี้

ใช้การวิเคราะห์งานต่อเนื่อง คือ การใส่รองเท้าแบบผูกเชือก การผูกเชือกกรองเท้าขั้นแรก การผูกเชือกกรองเท้าได้เรียบร้อย วิเคราะห์งานการใส่รองเท้าแบบผูกเชือก เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 เด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
- ขั้นตอนที่ 2 ยกเท้าข้างที่จะใส่รองเท้าขึ้น
- ขั้นตอนที่ 3 จับปลายเท้าสอดเข้าไปในรองเท้า
- ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือข้างถนัด ดึงส้นรองเท้าขึ้น ใช้อีกมือหนึ่งจับส้นเท้าของเด็ก

วางลงไปในรองเท้า

- ขั้นตอนที่ 5 ใช้ทั้งสองมือ ดึงขอบรองเท้าให้หุ้มเท้า
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงส้นรองเท้ากลับมาที่เดิม และใส่รองเท้าได้

วิเคราะห์งาน การร้อยเชือกกรองเท้านักเรียน เป็น 9 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือข้างที่ถนัดจับปลายเชือกข้างใด ข้างหนึ่งไว้
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้จับรูแรกของรองเท้า
- ขั้นตอนที่ 4 สอดปลายเชือกเข้าไปในรูแรกของรองเท้า ใช้มืออีกข้างหนึ่งดึง

ปลายเชือกขึ้นมา

ขั้นตอนที่ 5 ใช้มือข้างที่จับปลายเชือกอยู่ สอดเชือกเข้าไปในรูด้านตรงข้ามอีกด้านหนึ่ง แล้วดึงเชือกขึ้นมา

ขั้นตอนที่ 6 ใช้ทั้งสองมือจับปลายเชือกดึงเชือกให้เท่ากัน

ขั้นตอนที่ 7 ใช้มือที่ถนัดจับปลายเชือก เมื่อสอดปลายเชือกเข้าไปในรูร่องเท้าด้านตรงข้าม โดยที่อีกมือหนึ่งจับรองเท้าไว้เพื่อรับปลายเชือก

ขั้นตอนที่ 8 ร้อยเชือกร่องเท้าสลับกันระหว่างรูร่องเท้าทั้งสองข้าง โดยให้เชือกของร่องเท้าที่ร้อยอยู่เป็นรูปกากบาท

ขั้นตอนที่ 9 เมื่อร้อยครบรูร่องเท้าทุกรูแล้ว ใช้มือทั้งสองดึงเชือกร่องเท้าทั้งสองข้างขึ้นมาให้ตึง

วิเคราะห์ทำงาน การผูกเชือกร่องเท้าปมแรก วิเคราะห์งานเป็น 5 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือทั้งสองข้างดึงเชือกร่องเท้าข้างซ้าย และขวาให้ตึง

ขั้นตอนที่ 3 ใช้มือข้างซ้าย จับปลายเชือกข้างซ้าย และใช้มือข้างขวาจับปลายเชือกข้างขวา แล้ววางเชือกข้างขวาทับข้างซ้าย หรือ ซ้ายทับขวา เป็นรูปกากบาท

ขั้นตอนที่ 4 สอดเชือกด้านบนเข้าใต้เชือกเส้นล่างให้ปลายไหล

ขั้นตอนที่ 5 ใช้มือทั้งสองข้าง ดึงปลายเชือกพร้อม ๆ กันให้ตึง

วิเคราะห์ทำงาน การผูกเชือกร่องเท้าได้เรียบร้อย วิเคราะห์งานเป็น 6 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ฝึกเชือกปมแรกโดยใช้เชือกข้างขวาทับข้างซ้าย (หรือซ้ายทับขวาก็ได้) จับปลายเชือกด้านบนสอดเข้าใต้เชือกเส้นล่างให้ปลายไหล

ขั้นตอนที่ 3 ดึงปลายเชือกทั้งสองข้าง พร้อม ๆ กันให้ตึง

ขั้นตอนที่ 4 จับปลายเชือกแต่ละเส้นให้เป็นรูปหูกกระทาย

ขั้นตอนที่ 5 จับเชือกที่เป็นรูปหูกกระทายให้ข้างขวาทับซ้าย หรือซ้ายทับขวาสอดเชือกด้านบนเข้าใต้เชือกเส้นล่างจนปลายไหลออกมา

ขั้นตอนที่ 6 ดึงหูกกระทายทั้งสองข้างพร้อม ๆ กันให้หูกกระทายตึง

จุดประสงค์

เด็กชายสามารถแต่งกายชุดนักเรียนได้ถูกต้อง โดยการใส่เสื้อผ่าหน้า การติดกระดุมเสื้อนักเรียนได้ 5 เม็ด ใส่กางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปนักเรียนปิดได้เรียบร้อย ใส่เข็มขัดโดยร้อยและใส่หัวเข็มขัดได้เอง ใส่ถุงเท้าได้สองข้าง ใส่รองเท้าแบบผูกเชือกได้ทั้งสองข้าง

อุปกรณ์

1. เสื้อผ่าหน้าแบบมีกระดุม
2. กางเกงนักเรียน
3. ถุงเท้า 1 คู่
4. รองเท้านักเรียนแบบผูกเชือก
5. เข็มขัดนักเรียน

การเตรียมตัว

เตรียมอุปกรณ์ขนาดพอเหมาะให้เด็ก วางบนพื้นราบ

รางวัล

ขนม และคำชมเชย

การฝึกในหัวข้อนี้ เนื่องจากเด็กได้รับการฝึกแต่ละหัวข้อมาแล้ว คือ การใส่เสื้อผ่าหน้า และติดกระดุมเสื้อนักเรียน ใส่กางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกางเกงนักเรียนปิดได้เรียบร้อย ใส่เข็มขัดโดยร้อยและใส่หัวเข็มขัดได้เอง ใส่ถุงเท้าได้สองข้าง ใส่รองเท้าแบบผูกเชือกได้สองข้าง การฝึกในหัวข้อนี้เป็นการนำกิจกรรมเหล่านี้มารวบรวมให้ทำเป็นกิจกรรมต่อเนื่อง

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการแต่งกายชุดนักเรียนชายทั้งชุด คือ การใส่เสื้อผ่าหน้า การติดกระดุมเสื้อนักเรียน การใส่กางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกางเกงนักเรียนปิดได้ เรียบร้อย ใส่หัวเข็มขัดโดยร้อยและใส่หัวเข็มขัดตัวเอง ใส่ถุงเท้าได้สองข้าง ใส่รองเท้าแบบผูกเชือกได้สองข้าง
2. ผู้ฝึกให้เด็กแต่งกายชุดนักเรียน โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะนำด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะนำด้วยคำพูด พร้อมกับให้ขมเมื่อเด็กแต่งกายชุดนักเรียนได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วยเหลือ ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมินผล

เด็กสามารถแต่งกายชุดนักเรียนได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

แผนการสอนที่ 45 เรื่องการถอดเครื่องแต่งกายชุดนักเรียนทั้งชุดสำหรับเด็กหญิง คือ การปลดกระดุมเสื้อนักเรียนได้ 5 เม็ด การถอดเสื้อผ่าหน้า การถอดกระโปรงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกะโปรงนักเรียนเปิดได้เรียบร้อย ถอดรองเท้านักเรียนแบบแป็บได้สองข้าง ถอดถุงเท้าสองข้าง

วิเคราะห์ทำงาน แบ่งเป็น 5 อย่าง คือ

วิเคราะห์ทำงาน การปลดกระดุมเสื้อนักเรียน แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือข้างที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับบริเวณริ้วกระดุม
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับกระดุม
- ขั้นตอนที่ 3 ดันกระดุมเพื่อให้ออกจากริ้วกระดุม
- ขั้นตอนที่ 4 เสือเนื้อที่จับริ้วกระดุมมาจับกระดุมที่คาอยู่ในริ้วกระดุม
- ขั้นตอนที่ 5 ดึงกระดุมออกจากริ้วกระดุม

วิเคราะห์ทำงาน การถอดเสื้อผ่าหน้าออกเอง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือทั้งสองข้างจับสามเหลี่ยมระดับเหนือเอวพร้อมจัดให้เด็กกอดอยู่ในท่า

แขนงอ

- ขั้นตอนที่ 2 กางแขนทั้งสองข้างของเด็กออกไปด้านข้างไหล่จะแบะ คอเสื้อจะหลุด

ลงมา

- ขั้นตอนที่ 3 จับแขนเด็กเหยียดลงไปตามลำตัว
- ขั้นตอนที่ 4 เขย่งมือเด็กเล็กน้อย ให้เสื้อหลุดออกจากตัว

วิเคราะห์ทำงาน การถอดกระโปรงนักเรียนแบบใส่ตะขอ แบ่งเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับขอบกระโปรงบริเวณตะขอ
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับที่ตัวเกี่ยวตะขอ
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ข้างที่จับตะขอต้นตะขอส่วนทางกันให้ตะขอ

หลุดออกจากตัวเกี่ยว

- ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกระโปรงของเด็ก

- ขั้นตอนที่ 5 ดึงกระโปรงลงมาระดับสะโพก
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงกระโปรงลงมาระดับเข่า
- ขั้นตอนที่ 7 ดึงกระโปรงลงมาระดับข้อเท้า
- ขั้นตอนที่ 8 ยกเท้าออกจากกระโปรงทีละข้าง

วิเคราะห์งาน รูดซิปลงกระโปรงนักเรียนเปิดได้เรียบร้อย วิเคราะห์งานเป็น 3

ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือข้างถนัดโดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับหัวซิป
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่ขอบกางเกงบริเวณที่ติดกับหัวซิป
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ข้างที่จับหัวซิปดึงซิปให้เลื่อนเปิดออก โดยดึงหัว

ซิปลงไปจนสุดปลายซิป

วิเคราะห์งาน ถอดรองเท้าแบบแป้นสองข้าง แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือข้างถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ จับบริเวณแป้นของรองเท้า
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มืออีกข้างหนึ่งโดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับรองเท้าบริเวณตัวยึดแป้น
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้มือข้างที่จับแป้นดึงแป้นให้หลุดออกจากกัน โดยที่มืออีกข้างหนึ่งดึง

บริเวณตัวยึดแป้น

- ขั้นตอนที่ 4 มือที่อยู่ตรงข้ามกับเท้า จับสันเท้าดึงออกจากเท้า
- ขั้นตอนที่ 5 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่สันรองเท้า ดึงรองเท้าออกจากเท้า

วิเคราะห์งาน ถอดถุงเท้าสองข้าง แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
- ขั้นตอนที่ 2 จับบริเวณขอบถุงเท้าด้วยมือทั้งสองข้าง
- ขั้นตอนที่ 3 สอดนิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้างเข้าไปในขอบถุงเท้า
- ขั้นตอนที่ 4 ดึงขอบถุงเท้าเลื่อนลงมาถึงสันเท้า
- ขั้นตอนที่ 5 จับสันเท้ายกขึ้นพร้อมกับดึงถุงเท้าผ่านสันเท้า
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงถุงเท้าออกจากปลายเท้า

จุดประสงค์ เด็กหญิงสามารถถอดเครื่องแต่งกายชุดนักเรียนทั้งชุดได้ถูกต้อง คือ การปลดกระดุมเสื้อนักเรียนได้ 5 เม็ด การถอดเสื้อผ่าหน้า การถอดกระโปรงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกระโปรงนักเรียนเปิดได้ ถอดถุงเท้าได้สองข้าง ถอดรองเท้านักเรียนแบบแป็บได้สองข้าง

- อุปกรณ์
1. เสื้อผ่าหน้าแบบมีกระดุม
 2. กระโปรงนักเรียน
 3. ถุงเท้า 1 คู่
 4. รองเท้านักเรียนแบบแป็บ

การเตรียมตัว เตรียมอุปกรณ์ขนาดพอเหมาะให้เด็ก วางบนพื้นราบ

รางวัล ขนมและคำชมเชย

การฝึกในหัวข้อนี้ เนื่องจากเด็กได้รับการฝึกแต่ละหัวข้อมาแล้ว คือ การปลดกระดุมเสื้อนักเรียน การถอดเสื้อผ่าหน้า การถอดกระโปรงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกระโปรงนักเรียนเปิด ถอดถุงเท้าได้สองข้าง ถอดรองเท้าแบบแป็บสองข้าง การฝึกในหัวข้อนี้เป็นการนำกิจกรรมเหล่านี้มารวบรวมให้ทำเป็นกิจกรรมต่อเนื่อง

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดเครื่องแต่งกายชุดนักเรียนทั้งชุด คือ การปลดกระดุมเสื้อนักเรียน การถอดเสื้อผ่าหน้า การถอดกระโปรงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกระโปรงนักเรียนเปิดได้เรียบร้อย ถอดถุงเท้าได้สองข้าง ถอดรองเท้าแบบแป็บได้สองข้าง
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดเครื่องแต่งกายชุดนักเรียนทั้งชุดสำหรับเด็กหญิง โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สำคัญให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูด และลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะนำด้วยคำพูดพร้อมกับให้ขนม เมื่อเด็กถอดเครื่องแต่งกายชุดนักเรียนทั้งชุดได้

4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วยเหลือให้คาชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรม
สำเร็จ

การประเมินผล เด็กสามารถถอดเครื่องแต่งกายชุดนักเรียนทั้งชุดได้เอง 3 ใน 4
ครั้
ง

แผนการสอนที่ 46 เรื่องการถอดเครื่องแต่งกายชุดนักเรียนทั้งชุดสำหรับเด็กชาย คือ การปลดกระดุมเสื้อนักเรียนได้ 5 เม็ด ถอดเสื้อผ่าหน้า ปลดหัวเข็มขัดและถอดเข็มขัดนักเรียนออกจากห่วงกางเกง ถอดกางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกางเกงนักเรียนเปิดได้ ถอดรองเท้าแบบผูกเชือกทั้งสองข้าง ถอดถุงเท้าทั้งสองข้าง

วิเคราะห์งาน แบ่งเป็น 7 อย่าง คือ

วิเคราะห์งาน การปลดกระดุมเสื้อนักเรียน แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือข้างที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับบริเวณกระดุม
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับบริเวณกระดุม
- ขั้นตอนที่ 3 ดันกระดุมเพื่อให้ออกจากกระดุม
- ขั้นตอนที่ 4 เลื่อนมือที่จับกระดุมมาจับกระดุมที่คาอยู่ในกระดุม
- ขั้นตอนที่ 5 ดึงกระดุมออกจากกระดุม

วิเคราะห์งาน การถอดเสื้อผ่าหน้าออกเอง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือทั้งสองข้างจับสายเสื้อ ระดับเหนือเอวพร้อมจัดให้เตี้ยอยู่ในท่า

แขนงอ

- ขั้นตอนที่ 2 กางแขนทั้งสองข้างของเด็กออกไปด้านข้างไหล่จะแบะ คอเสื้อจะ

หลุดลงมา

- ขั้นตอนที่ 3 จับแขนเด็กเหยียดลงไปตามลำตัว
- ขั้นตอนที่ 4 เขย่ามือเด็กเล็กน้อย ให้เสื้อหลุดออกจากตัว

วิเคราะห์งาน การปลดหัวเข็มขัดและถอดเข็มขัดนักเรียนออกจากห่วงกางเกง แบ่งเป็น

4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือที่ถนัด จับที่หัวเข็มขัด
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่ปลายเข็มขัดบริเวณรูเข็มขัด
- ขั้นตอนที่ 3 ดึงหัวเข็มขัดออกจากรูเข็มขัด
- ขั้นตอนที่ 4 ดึงหัวเข็มขัด เพื่อให้ปลายเข็มขัดผ่านห่วงกางเกงออกมาที่ละรู จนปลาย

เข็มขัดหลุดจากห่วงกางเกง

วิเคราะห์ทำงาน ถอดกางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ แบ่งเป็น 9 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือที่ถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับขอบกางเกงบริเวณตะขอ
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มืออีกข้างหนึ่ง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับที่ตัวเกี่ยวตะขอ
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ข้างที่จับตะขอสวนทางกันให้ตะขอหลุดออกจาก

ตัวเกี่ยว

- ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือทั้งสองข้างจับขอบกางเกงนักเรียน
- ขั้นตอนที่ 5 ดึงกางเกงลงมาระดับสะโพก
- ขั้นตอนที่ 6 ดึงกางเกงลงมาระดับเข่า
- ขั้นตอนที่ 7 ให้เด็กนั่งที่เก้าอี้
- ขั้นตอนที่ 8 ดึงกางเกงลงมาระดับข้อเท้า
- ขั้นตอนที่ 9 ยกเท้าออกจากขากางเกงที่ละข้าง

วิเคราะห์ทำงาน รูดซิปกางเกงนักเรียนเปิดได้ วิเคราะห์ทำงานเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือข้างถนัด โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับหัวซิป
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่ขอบกางเกงบริเวณที่ติดกับหัวซิป
- ขั้นตอนที่ 3 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ข้างที่จับหัวซิปดึงซิปให้เลื่อนเปิดออก โดยดึงซิปลง

ไปจนสุดปลายซิป

วิเคราะห์ทำงาน ถอดรองเท้าแบบผูกเชือกสองข้าง โดยที่ใส่ลวดเท้า แบ่งเป็น

5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ผูกและเด็กลงในท่าที่ถนัดบนพื้นราบ
- ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือข้างถนัดดึงปลายเชือกที่ผูกเป็นเงื่อนกระตุก
- ขั้นตอนที่ 3 ดึงเชือกที่ยกไว้ไว้ให้คลายออก
- ขั้นตอนที่ 4 ใช้มือที่ถนัดดึงส้นเท้าให้รองเท้าหลุดออกจากส้นเท้า
- ขั้นตอนที่ 5 ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับที่ส้นรองเท้า ดึงออกจากเท้า

วิเคราะห์ทั้งงาน ถอดถุงเท้าทั้งสองข้าง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 จับบริเวณขอบถุงเท้าด้วยมือทั้งสองข้าง
- ขั้นตอนที่ 2 สอดนิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้างเข้าไปในขอบถุงเท้า
- ขั้นตอนที่ 3 ดึงขอบถุงเท้าเลื่อนลงมาที่ส้นเท้า
- ขั้นตอนที่ 4 จับส้นเท้ายกขึ้นพร้อมกับดึงถุงเท้าผ่านส้นเท้า
- ขั้นตอนที่ 5 ดึงถุงเท้าออกจากปลายเท้า

จุดประสงค์ เด็กชายสามารถถอดเครื่องแต่งกายชุดนักเรียนทั้งชุดได้ถูกต้อง คือ การปลดกระดุมเสื้อนักเรียนได้ 5 เม็ด การถอดเสื้อผ่าหน้า ปลดหัวเข็มขัดและถอดเข็มขัดนักเรียนออกจากห่วงกางเกง ถอดกางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกางเกงนักเรียนเปิดได้ ถอดรองเท้าแบบผูกเชือกทั้งสองข้าง ถอดถุงเท้าทั้งสองข้าง

- อุปกรณ์
1. เสื้อผ่าหน้าแบบมีกระดุม
 2. กางเกงนักเรียน
 3. เข็มขัดนักเรียน
 4. ถุงเท้านักเรียน 1 คู่
 5. รองเท้านักเรียนแบบผูกเชือก 1 คู่

การเตรียมตัว เตรียมอุปกรณ์ขนาดพอเหมาะให้เด็ก โดยเด็กแต่งกายชุดนักเรียน
ทั้งชุด

รางวัล ขนมและคำชมเชย

การฝึกในหัวข้อนี้ เนื่องจากเด็กได้รับการฝึกแต่ละหัวข้อมาแล้ว คือ การปลดกระดุมเสื้อนักเรียน การถอดเสื้อผ่าหน้า การปลดหัวเข็มขัด และถอดเข็มขัดนักเรียนออกจากห่วงกางเกง ถอดกางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกางเกงนักเรียนเปิดได้ ถอดถุงเท้าแบบผูกเชือกทั้งสองข้าง การฝึกในหัวข้อนี้เป็นการนำกิจกรรมเหล่านี้มารวบรวมให้ทำเป็นกิจกรรมต่อเนื่อง

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการถอดเครื่องแต่งกายชุดนักเรียนชายทั้งชุด คือ การปลดกระดุมเสื้อ การถอดเสื้อผ่าหน้า การปลดหัวเข็มขัดและถอดเข็มขัดนักเรียนออกจากห่วงางเกง ถอดกางเกงนักเรียนแบบใส่ตะขอ รูดซิปกางเกงนักเรียนเปิดได้ ถอดรองเท้าแบบผูกเชือกทั้งสองข้าง ถอดถุงเท้าทั้งสองข้าง
2. ผู้ฝึกให้เด็กถอดเครื่องแต่งกายชุดนักเรียนทั้งชุดสำหรับเด็กชาย โดยจับมือเด็กทำพร้อมพูดตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำหรือมาให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากจับมือให้ทำเหลือเพียงแนะด้วยคำพูด พร้อมกับให้ชม เมื่อเด็กถอดเครื่องแต่งกายชุดนักเรียนทั้งชุดได้
4. ให้เด็กทำด้วยตนเอง โดยผู้ฝึกไม่ต้องช่วยเหลือ ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำกิจกรรมสำเร็จ

การประเมิน เด็กสามารถถอดเครื่องแต่งกายชุดนักเรียนทั้งชุดได้เอง 3 ใน 4 ครั้ง

ตารางแสดงการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย
เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน จากการทดลองภาคสนาม

ตาราง 5 แสดงการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย
รายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน จากการทดลองภาคสนาม

คนที่	คะแนน ก่อนการ ทดลอง (48)	คะแนน หลังการ ทดลอง (48)	คะแนนการทํากิจกรรม อย่างต่อเนื่อง (443)
1	14	33	354
2	20	35	322
3	16	34	392
4	15	35	396
5	17	39	403
6	18	41	403
7	19	43	424
8	13	33	354
9	19	43	424
10	17	43	402
11	18	40	404
12	20	45	427
13	21	45	434
14	17	39	403
15	18	41	403
16	15	36	396
รวม	277	625	6341
เฉลี่ย (\bar{X})	17.31	39.06	396.31
ร้อยละเฉลี่ย	36.07	81.36 (E2)	89.46 (B1)

แสดงคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ในกลุ่มทดลอง
ก่อนและหลังการทดลอง เป็นรายบุคคล

ตาราง 6 แสดงคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง เป็นรายบุคคล

คนที่	ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	14	33
2	20	35
3	16	34
4	15	35
5	17	39
6	18	41
7	19	43
8	13	33
9	19	43
10	17	43
11	18	40
12	20	45
13	21	45
14	17	39
15	18	41
16	15	36
X	17.31	39.06
S.D.	2.27	4.22

ตาราง 7 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการ
 แต่งกายของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเขาวงกตอายุ 35 - 68
 ก่อนและหลังการได้รับการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย ด้วยแบบฝึกการ
 ช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

คนที่	คะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย		ผลต่างของคะแนน ความสามารถใน การช่วยเหลือ ตนเองด้านการ แต่งกาย($d_i=Y-X$)	อันดับ	R+	R-
	ก่อนการทดลอง (Y)	หลังการทดลอง (X)				
1	14	33	19	3	3	-
2	20	35	15	1	1	-
3	16	34	18	2	2	-
4	15	35	20	4.5	4.5	-
5	17	39	22	7.5	7.5	-
6	18	41	23	10.5	10.5	-
7	19	43	24	12.5	12.5	-
8	13	33	20	4.5	4.5	-
9	19	43	24	12.5	12.5	-
10	17	43	26	16	16	-
11	18	40	22	7.5	7.5	-
12	20	45	25	15	15	-
13	21	45	24	12.5	12.5	-
14	17	39	22	7.5	7.5	-
15	18	41	23	10.5	10.5	-
16	15	36	21	6	6	-
				รวม	133	0

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางประภัสสร ชื่อสกุล ปรีเอี่ยม

เกิดวันที่ 1 เดือน มีนาคม พุทธศักราช 2506

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 1608 แฟลต 4 แขวงสามเสนใน เขตห้วยขวาง
กรุงเทพฯ 10400

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน พยาบาลวิชาชีพ 5 โรงพยาบาลราชานุกูล

ถ.ประชาสงเคราะห์ เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์จอนห์น
พ.ศ. 2527	ประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์
พ.ศ. 2533	พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2539	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกการศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล
โดยใช้หลักการวิเคราะห์งานของเด็กกลุ่มอาการดาวน์

บทคัดย่อ
ของ
ประภัสสร ปรีรัมย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ

สิงหาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงาน และเพื่อศึกษาผลของการฝึกด้วยแบบฝึกการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ที่มีต่อความสามารถในการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกายของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ ระดับปฐมวัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเขavnปัญญา 35 - 68 โรงพยาบาลราชานุกูล กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่างได้รับการฝึกการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย ด้วยแบบการฝึกการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การทดลองของการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ Randomized one Group Pretest - Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความสามารถในการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกายและแผนการสอนการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ การทดสอบของวิลคอกซ์ (The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test)

ผลการวิจัยพบว่า

แบบฝึกการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงานของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 6 - 9 ปี ระดับเขavnปัญญา 35 - 68 มีประสิทธิภาพ โดยมีข้อยืนยัน ดังนี้

1. เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 พบว่า แบบฝึกการช่วยเหลือนตนเองด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทั้งงาน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์โดยมีค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 คือ 89.46/81.36

2. คะแนนความสามารถในการช่วยเหลือนตนเอง ด้านการแต่งกาย เป็นรายบุคคล โดยให้หลักการวิเคราะห์ทั้งงานระหว่างก่อนและหลังการทดลอง พบว่า คะแนนความสามารถในการช่วยเหลือนตนเองหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

A STUDY OF THE EFFECTIVENESS OF SELF - INSTRUCTION PACKAGES
IN INDIVIDUAL DRESSING OF THE DOWN SYNDROME

AN ABSTRACT

BY

PRAPATSON PREAIUM

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Special Education
at Srinakharinwirot University

August 1996

The purpose of this study were to determine the effectiveness of the instruction packages with task analysis and to investigate the effect of self-instruction packages in individual dressing for self help in dressing for the Down Syndrome Preschool Children.

The sample consisted of the Down Syndrome Children at Rajanukul Hospital in Bangkok in the academic year 1995. The Subjects were 16 preschool children with Down Syndrome, 6 - 9 years old, with the IQ of 35 - 68. They were chosen by means of random sampling method. The sample group was exposed to self instruction packages in individual dressing with task analysis by the researcher. The design of research was randomized One Group Pretest - Posttest Design.

The self help dressing ability of the Preschool children with mental retardation was recorded on the instrument of experiment.

The collected data were analyzed using standard score of 80/80 comparisons and wilcoxon matched Pairs Signed Rank Test.

The results were as follows.

1. The standard score the efficiency of 80/80 comparisons self instruction packages for individual dressing was at 89.46/81.36 (E_1/E_2).

2. The Comparisons between Pretest and Posttest scores on individual self-help in dressing indicated that the self help ability of the Down Syndrome children increased, significant at .01 level.